

Primorski dnevnik

Iskanje razdorov ne pelje daleč

DUŠAN UDovič

Ekstremna in izrazito politično navdahnjena stališča glede dramatičnega povojnega dogajanja v naših krajih so bila nekdaj vsakdanji kruh skrajne desnice. Na njih sta volilni konzenz in svoje politične kariere gradili najmanj dve generaciji desničarskih politikov in ne samo njih. Danes je ost takih skrajnežev močno obrabljeni, graditi politični konzenz na takšnih argumentih pa, kot vidimo, ni več produktivno kot nekoč. Na srečo je tudi glede povojnega eksodusu Istranov prevladal duh dialoga, edinega učinkovitega sredstva za premostitev vojnih in povojnih travm.

V tem pogledu so svoj velik delež prispevali predsedniki Italije, Slovenije in Hrvaške z lanskim srečanjem v Trstu, močan odmev pa je imelo tudi nedavno srečanje predsednikov Josipovića in Napolitana v Pulju. A prav ta zgovorna simbolna dejanja, ki nepovratno peljejo na pot sprave in sožitja, so očitno razdražila zadnjo postojanko nepopustljivih epigonov revansizma in prikrojevanja zgodovine, ki jo danes v Trstu predstavlja Unija Istranov. Odtod nedostojen napad na Italijansko unijo v Istri, ki je bila s svojimi voditelji na čelu izbrana kot nova tarča za nadaljevanje hujšanja in iskanja razdorov.

Izkazuje se, da je bil to udarec v prazno, kajti napad tržaške Unije Istranov so nedvoumno ozigosali visoki uradni predstavniki italijanskih države. Poti nazaj očitno ni, kdor želi ostati v preteklosti, je izbral pot izolacije. Nejak je gotovo: Unija Istranov dela tako svojim ljudem krepko več škode kot koristi.

ITALIJA - Po petkovi vložitvi milijona 200 tisoč podpisov za njegov razpis

Volilni referendum že pospešil soočenje

Medtem je Fiat sporočil, da z novim letom zapušča Confindustria

TREBČE - Nedeljska občutena slovesnost

Ob 65-letnici postavitve spomenika padlim v NOB

TREBČE - V Trebčah so v nedeljo domača društva priredila slovesnost ob 65-letnici postavitve spomenika padlim v NOB. Slavnostna govornika sta bila predsednica pokrajinskega odbora VZPI-ANPI

Stanka Hrovatin (v slovenščini) oz. podpredsednik Roberto Birsa (v italijanščini). Svoje misli o ustavi in vrednotah svobode, miru in bratstva so ob spomeniku (ob častni straži tabornikov RMV in skavtov SZSO)

podali osnovnošolci, za glasbeno kuliso pa so poskrbeli TPPZ Pinko Tomažič, dekliški zbor Krasje in godba na pihala Viktor Parma iz Trebč.

Na 10. strani

RIM - Vložitev milijona 200 tisoč podpisov za razpis volilnega referendumu je pospešila politično soočenje v Italiji. Vladna večina je dokaj razbita, saj bi referendum lahko pomenil konec zakonodajne dobe. A huda kri je nastala tudi v Demokratski stranki, kjer je Arturo Parisi zah�eval odstop sekretarja Pier Luigi Bersanija, čes da ni v zadostni meri podprt referendum.

Medtem je Fiat včeraj sporočil, da bo z novim letom zapustil Confindustria. Vzrok za to je sporazum o delovnih pogodbah, ki ga je predsednica industrijev Emma Marcegaglia podpisala s sindikati.

Na 5. strani

Slovenski premier Borut Pahor proti veliki koaliciji

Na 2. strani

Okusi Krasa ob 10. jubileju tudi s knjigo

Na 4. strani

Skupinsko posilstvo v tržaškem središču

Na 6. strani

Izsledili neusmiljene mlade pretepače

Na 6. strani

Na goriški pokrajini še ni slovenske konzulte

Na 14. strani

Pipistrel v Kaliforniji pobral prvo nagrado

Na 15. strani

ANGLEŠČINA-ŠPANŠČINA-FRANOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA
FRANCOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA

- Predavatelji v materinščini
- Dnevni in večerni jezikovni tečaji vseh stopenj
- Posebni tečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke in srednješolsko mladino
- Individualni tečaji
- Tečaji za podjetja
- Sedež izpitov Trinity College London
- Pripravljalni tečaji za izpite University of Cambridge

Jezikovni tečaji SCUOLA PER INTERPRETI

Trst, Ul. S. Francesco 6 Tel./Fax 040.371300
www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: scuolaperinterpreti@libero.it

ANGLEŠČINA-ŠPANŠČINA-FRANOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA

- TRAJNO ODSTRANJEVANJE DLAK
- POMLAJEVANJE KOŽE
- ODSTRANJEVANJE ŽILNIH NEPRAVILNOSTI
- ODSTRANJEVANJE PIGMENTNIH NEPRAVILNOSTI

ZA PREDHODNA NAROČILA
IN DODATNE INFORMACIJE
POKLIČITE NA TEL.:
00386 41 973 550

BREZPLAČEN PREIZKUS STORITVE

Natalija Dovč, miss fitness svetovna prvakinja

"Za moje uspehe je zelo pomembna tudi lepa in gladka koža, brez dlak, kapilar in pigmentnih znamenj."

Salon
Ul. Petra Kozlerja 18, Sežana

Preveri zapadlost tehničnega pregleda tvojega vozila!

TELEFON 040 412399

CENTRO REVISIONI
ROIANO

TEHNIČNI PREGLEDI ZA
osebna vozila, tovorna vozila do 3,5t,
motorna kolesa, kolesa z motorjem,
trikolesnike in štirikolesnike.

SLOVENIJA - Premier v pogovoru za televizijo Slovenija

Borut Pahor ni naklonjen zamisli o veliki koaliciji

Zaradi krize tudi Slovenci živijo slabše, a zdrs pod prag revščine je bil najnižji v Evropi

LJUBLJANA - Iz vrste razlogov nisem naklonjen veliki koaliciji, je v pogovoru za televizijo Slovenija v nedeljo povedal premier Borut Pahor. Kot je pojasnil, njegov in koncept vodenja vlade pravka SDS Janeza Janše ne gresta skupaj, zato je prav, da po volitvah tisti, ki bo dobil podporo volivcev, prevzame vodenje vlade, drugi pa ostane opoziciji.

Na volitvah bodo morali volivci predsediti, ali je »retorika SDS z Janšo tisto, kar je rešitev za naše probleme, ali je to, kar ponujam jaz, lahko boljša perspektiva od njegove«, je dejal Pahor. Dodal je, da volivcem ne more obljuditi boljšega življenja. »Lahko pa obljudim, da bom naredil vse, da kriza vašega življenja ne bo še poslabšala in da ne boste nosili večjih socialnih bremen, kot jih zmorate.«

Pahor je še poučal, da je Janša, ki ga je v pogovoru z Ladom Ambrožičem označil za svojega tekmeča in ne za sovražnika, »letos poleti rekel štirikrat proti,« zato bo moral prevzeti odgovornost za to, da mu je bilo pomembnejše, da vlada izgubi podporo, kot da uspejo reforme. »Ljudje bodo morali razsojati tudi o tem,« je dejal.

Premier v odhodu sicer pravi, da ima »vizijo in energijo« za to, da tudi po predčasnih volitvah ostane na premierskem položaju. Ob vsem znanju in izkušnjah razume, kakšni bodo izzivi časa v naslednjih letih in ima približno vizijo, da Slovenijo varno prepeljemo iz obroča krize, je dejal.

Sicer pa mu, kot je tudi povedal, ne manjka ponudb za službe izven politike, a mu trenutni položaj preprečuje, da bi se o njih pogajal. Vendar pa, kot je poudaril, je bila politika edina njegova ljubezen v javnem življenju in je živel zato, da je lahko delal. »Ko bom odšel iz politike, bom delal, da bom lahko živel,« je dodal.

Pahor je še dejal, da s premierskega položaja odhaja z zadoščenjem. Da je kos premierskemu položaju, v kar so po njegovih besedah mnogi dvomili, pa je dokazal z rešitvijo spora s Hrvasko, pravi.

Priznal je, da Slovenci po letu 2008, ko se je začela kriza, v povprečju živijo slabše, a opozoril, da je bil v Sloveniji zdrs pod prag revščine najnižji v EU in da socialna povezanost v družbi ostaja velika. Gleda občutnega zvišanja javnega dolga v času njegove vlade je pojasnil, da je bila večina sredstev namenjena prav za ohranjanje slednje ter za spodbujanje razvoja.

BORUT PAHOR
ARHIV

Kriza pa je imela po Pahorjevem mnenju tudi eno dobro stran, namreč, da je »prekinila tok razvoja Slovenije, ki je šel v napačno smer,« in sicer, ko so imeli posamezniki ali skupine pretiran oziroma nesporazmerni vpliv.

Zaradi temeljnih reform, s katerimi so se dotaknili privilegijev centrov moči, so mnogi skušali narediti vse, da ta vlada v očeh ljudi ne bi bila uspešna in ugledna, je še dejal Pahor in dal vedeti, da so bili takšni tudi na politični levici. »Zasmehovali so nas, tudi mene osebno

in me skušali prikazati kot nesposobneža,« je dejal.

»Mnoga omrežja smo pretrgali, zato toliko zadovoljstva ob mojem odhodu, zato v določenem delu levice vlada strah, da bi znova uspel,« je še dejal Pahor. Ocenil je, da je njegov predhodnik na premierskem položaju Janša naredil ključno napako prav v tem, ker ni prekinil nevarnega procesa v razvoju družbe, temveč je raje skušal ustvariti svojo elito.

SDS je na nedeljski pogovor odvrnila, da Pahor ne živi v isti resničnosti, kot jo živijo državljanji. Največje sprenevedenje Pahorja pa je po besedah SDS izjava, da je dregnili v plivna omrežja, in da so si ta posledično prizadevala, da bi ga prikazala kot nesposobnega. Pahorjevo prelaganje odgovornosti na SDS v primeru neuspehl vladnih referendumov je neokusno in nespoštljivo, prav tako zvrščanje krvide na največjo opozicijsko stranko, ki je opozarjala na pomanjkljivosti t.i. »vladnih reform«, so zapisali v največji opozicijski stranki. Verodostojnost si je po

njihovem mnenju vlada zapravila sama, med drugim s tem, ko je popolnoma ignorirala socialni dialog, in s tem, ko je bila gluga za predloge opozicije.

Kot so pojasnili, se zavedajo odgovornosti, ki jo nosi opozicija, ta je še toliko večja v času gospodarske krize. Zato so že januarja 2009 Pahorjevi vladi predlagali sodelovanje v okviru partnerstva 2+10 za razvoj, po zgledu Partnerstva za razvoj iz časa vlade Janeza Janše, a je vladu sodelovanje zavrnila.

Po besedah SDS drži, da so (bila) ključni problem tranzicije stara gospodarsko-politična omrežja, ki so izvedla divjo privatizacijo in ustvarila takune. Ne držijo pa Pahorjeva namigovanja, da je takjune ustvarila Janševa vlada, so zapisali. Pahorja izjava, da je dregnili v plivna omrežja, in da so si ta posledično prizadevala, da bi ga prikazala kot nesposobnega, je po mnenju SDS izgovor za njegovo neukrepanje ob številnih aferah, v katerih je predstavnikom ravno teh omrežij zagotavljal, kako jim zaupa. (STA)

SLOVENIJA - Po podatkih ankete časnika Delo

Velika večina se namerava udeležiti predčasnih volitev

LJUBLJANA - Predčasnih parlamentarnih volitev v Sloveniji se namerava udeležiti 77,2 odstotka vprašanih v javnomnenjski anketi časnika Delo. Da se volitev 4. decembra ne bodo udeležili, jih je odgovorilo 14,7 odstotka vprašanih. Neodločenih je bilo 8,2 odstotka anketiranih. Javno mnenje pričakuje ostro in umazano kampanjo, je še pokazala anketa.

Za večino sodelujočih v tokratni anketi je 4. december pravi termin za izvedbo predčasnih volitev. Tako je odgovorilo 53,2 odstotka vprašanih. Za slabo tretjino, 31,3 odstotka vprašanih, pa je to vendarle prepozno. Volitve bi po njihovem morale biti že prej. Da bi morale biti volitve kasneje in je torej 4. decembra prezgodaj, jih ocenjuje le osem odstotkov. Podrobnejši pregled rezultatov ankete po kaže, da predvsem najmlajši potencialni volivci (stari od 18 do 25 let)

in simpatizerji SDS menijo, da bodo volitve prepozno.

Več kot polovica vseh anketiranih (55,8 odstotka) je na vprašanje, kakšno predvolilno kampanjo pričakuje, odgovorila, da bo kampanja letos ostra, s številnimi udarci pod pasom. Na vprašanje, kakšne teme pričakujejo v kampanji, pa je precejšnja večina, 68,9 odstotka anketiranih, odgovorila, da pričakuje medsebojno obtoževanje.

Sodelujoče v anketi so tudi vprašali, ali bodo spremljali volilno kampanjo. Pritrdilno je odgovorila precejšnja večina anketiranih (67 odstotkov), nikalno pa 28,7 odstotka. Glede na to, da je udeležbo na volitvah napovedalo 77,2 odstotka anketiranih, bo kampanjo spremjal velik del tistih, ki se nameravajo udeležiti volitev. Kampanja jim je torej zelo pomembna.

Zgolj tiste, ki so pritrdirno odgovorili, da bodo spremljali kam-

panjo, so v anketi Dela vprašali še, kako jo bodo spremljali. Našteli so jim več možnosti, a odločna večina, 87,5 odstotka anketiranih, je odgovorila, da jo bodo spremljali v medijih.

Anketa je tudi pokazala napsprotovanje večine temu, da Slovenija še naprej finančno pomaga Grčiji v njenih prizadevanjih za premostitev finančne in proračunske krize. Proti pomoči Grčiji se je izreklo 76,4 odstotka vprašanih, za pomoč pa le petina oziroma 20,6 odstotka.

Za več kot tri četrtine anketiranih (76,4 odstotka) ni dopustno, da državni zbor med razpustom odloča o tako daljnosežni zadevi, kot je poročstvo za TEŠ 6.

Telefonsko anketo je za časnik Delo 28. in 29. septembra letos na reprezentativnem vzorcu 399 odraslih državljanov opravil oddelek za tržne raziskave Delo Stik. (STA)

SLOVENIJA - Letos posvečen 50-letnici bralne značke

Začel se je teden otrok

V 40 muzejih in galerijah v tem tednu posebni družinski programi in druge prireditve

za najmlajše in družine, ki bo zadovoljil radovednost in ponudil novo spoznanja. Tudi zato že drugo leto zapored organiziramo skupno akcijo Z igro do dediščine, s katero želimo družinam še bolj približati muzejsko in galerijsko izkušnjo.«

V okviru akcije bodo slovenski muzeji in galerije v Tednu otroka pripravili različne razstave, družinske programe in druge javne prireditve (ustvarjalnice, igrarje, pripovedovalnice ter druge dogodke, nastope itd.), namenjene otrokom in družinam. Celoten program akcije je predstavljen v brošurah, ki so dostopne po celi Sloveniji, objavljen pa je tudi na spletni strani Skupnosti muzejev Slovenije.

Pedagoška sekacija Skupnosti muzejev Slovenije je v okviru Tedna otroka pripravila akcijo Z igro do dediščine. V tem tednu se bodo v muzejih in galerijah, teh je skupaj okoli 40, odvijale različne razstave, družinski programi in druge javne prireditve. Otroci in družine bodo v tem tednu imeli prost vstop v muzeje in galerije, ki so delujejo pri projektu.

Ob akciji Z igro do dediščine je dr. Staša Tome, koordinatorka Pedagoške sekcijs SMS, povedala: »V Pedagoški sekcijsi Skupnosti muzejev Slovenije se neprestano trudimo ustvarjati bogat program

KRONIKA - Bila sta iz Postojne

Motorista umrla v nesreči pri Trnovem

KOBARID - Cesta med Bovcem in Novo Gorico, ki je na raznih odsekib bila v zadnjem času prizorišče vrste težkih nesreč, je ob koncu tedna spet terjala dve življenji. V nedeljo popoldne okoli 16. ure je na cestnem odseku med naseljema Trnovo ob Soči in Kobarid prišlo do prometne nesreče, v kateri sta poškodbam podlegla 56-letni motorist in 57-letna sopotnica na motornem kolesu, oba doma iz Postojne.

Kot so ugotovili policisti, je voznik motornega kolesa vozil iz smeri naselja Trnovo ob Soči v smeri Kobarida. Približno dva kilometra po naselju Trnovo je pripeljal v oster desni ovinek. V ovinku je motorist zapeljal na levo stran ceste, kjer je trčil v odbojno ograjo. Pri tem sta motorist in njegova sopotnica na motornem kolesu silovito treščila na tla. Poškodbe obeh so bile tako hude, da sta oba na kraju podlegla poškodbam. Smrt je na kraju potrdil zdravnik.

Istega dne so policisti obravnavali tudi prometno nesrečo pri Cerknem. 51-letni voznik motornega kolesa iz Gorenjske

Za džamijo v Ljubljani zanimalo vsega sveta

LJUBLJANA - Za mednarodni arhitekturni natečaj za projektno rešitev Islamskega versko kulturnega centra v Ljubljani se zanimala 80 podjetij, je povedal tajnik Islamske skupnosti v RS Nevzet Porić. Po njegovih besedah bo število prejetih projektnih rešitev znano do konca tedna. Za gradivo so se zanimala podjetja iz Združenih držav Amerike, Nemčije, Avstrije, Italije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine, največ pa jih je bilo iz Slovenije. Islamska skupnost je na tečaj za džamijo objavila konec junija, nagradila pa bo prve tri najboljše rešitve. Za prvo nagrado bodo namestili 30 tisoč evrov, za drugo 15 tisoč, za tretjo pa 10 tisoč evrov. Zagotovili so tudi sredstva za tri odkupe, in sicer šest tisoč evrov za vsakega.

Kulinarični četrtkovi večeri

GRAČIŠČE - Minuli četrtek so v domaciji Ražman v Gračišču v okviru tematskih večerov Gastronomskih zakladov Istre gostili tretji voden večer jesenskega dela, ki so ga obogatila izbrana vina in oljčna olja Slovenske Istre. Svoje zlahkne kapljice in odlična oljčna olja so ponudili Grondalni Abitant, Kmetija Jogan Damjan, Vina Štule, Olje iz Barev ter oljčna olja Obad. Že ta četrtek, 6. oktobra, pa bodo v Istrski hiši kulinarike v Pobegih pripravili četrti voden kulinarični večer. Svoja vina bodo predstavili vinska klet Steras, Vinska klet Rakar in Vinska klet Plahuta Iztok, oljčna olja pa Ekološko olje Morgan ter Gričon Padna. Za večere je potrebna predhodna rezervacija. Več na www.zakladi-istre.si.

Pogrešan 33-letnik

AJDOVŠČINA - Policisti v Ajdovščini so bili obveščeni, da sorodniki pogrešajo 33-letnega Mateja Živca iz Štanjela, ki v zadnjem času prebiva v Vrtovinu. Pogrešanega so nazadnje videли v nedeljo ob 19. uri, ko je iz hiše v Vrtovinu odšel na sprehod, a se ni vrnil domov. Živec je visok 182 cm, srednje postave, kratkih črnih las, na desni rameni pa ima tetovažo. Oblčen je bil v majico olivne barve s kratkimi rokavi, nosil je jeans kratke hlače in je bil obut v pohodniške čevlje. Drugih predmetov ni vzel s seboj. Vse, ki bi pogrešanega opazili ali karkoli vedeli o njem, prosijo, naj o tem obvestijo najbljžjo policijsko postajo. Poklicajo lahko tudi na intervventno številko policije 113 ali anonimni telefon policije 080 1200.

TRST - Lacota napada manjšinsko organizacijo v Istri

»Italijani sokrivi za množični povojni odhod rojakov iz Istre«

Polemične besede vodje Unije Istranov zavrnili tako v italijanski manjšini, kot v Rimu

TRST - »Za množični odhod Italijanov iz Istre niso odgovorni le Hrvati in Slovenci, temveč tudi in morda predvsem Italijani. Ne fašisti, temveč tisti, ki so ostali in ki jih danes zastopa Italijanska unija.« Massimiliano Lacota, predsednik Unije Istranov (Unione degli istriani), najbolj skrajnega združenja istrskih beguncov, se je tokrat spravil na krovno organizacijo Italijanov iz Slovenije in Hrvaške, ki je kot »aparat jugoslovenskega komunizma« imela točne odgovornosti za eksodus Italijanov iz Istre. Sedanja voditelja krovne manjšinske organizacije Maurizio Tremul in Furio Radin sta dejansko »vsaj moralno odgovorna« za tragična medvojna in povojska dogajanja v Istri, čeprav takrat še nista bila rojena, Italijanska unija (prej Unija Italijanov za Istro in Reko) pa je nastala leta 1991 ob rojstvu samostojnih Slovenije in Hrvaške.

Lacota se je na včerajšnji skupščini svoje organizacije cudil, da so njegova stališča (izrekli jih je v Piccolu) povzročila toliko polemik in slabe krvi. Italijanska unija je stališča Lacote označila za blodnje, laži in blatenje italijanske manjšine, neosnovane napade na Italijansko unijo pa je ostro obsodila tudi italijanska vlada z ministrom Carlom Giovanardijem in z podtajnikom Alfredom Mantico.

Lacota je včeraj sicer skušal v to-nih nekoliko omiliti polemiko, vsebin-sko gledano pa je do pičice ponovil svoje napade. Ne samo na italijansko manjšinsko organizacijo, temveč tudi na Italijane, ki so ostali v Istri. V mnogih pri-merih - je dejal - so si domačini Italijani prisvojili imetje, ki so ga zapustili rojaki oziroma ezuli. Pripisal jim je (Italijanom v Istri) celo neke vrste odgo-vornosti, da se v Istri ne govorji več pris-tinjih italijanskih narečij. Lacota se je spravil tudi na italijanski dnevnik La Vo-ce del Popolo, ki je »kriv«, da nepre-trgoma izhaja od leta 1944 in datum svo-jega rojstva »celo razglasa na prvi strani. Zvezni, ki jo vodita Radin in Tremul, je tudi očital, da ne naredi dovolj za od-nose med manjšino in ezuli.

Vodja Unije Istranov je večkrat uporabil besedi sprava in umiritev med ezuli in manjšino v Istri, pogoje za to pa bo postavljal na osnovi svoje »zgodovinske resnice«. Lacota je kritiziral ta-ko lansko tržaško srečanje predsedni-kov Italije, Slovenije in Hrvaške, kot sep-tebrsko pobudo Italijanske unije v Pu-lju s predsednikoma Giorgiom Napolitanom in Ivom Josipovićem. Skratka

ANS

ena sama kritika v stilu, v katerem je La-cota mojster.

Na skupščini je predsednik Unije Istranov mimogrede omenil tudi slo-vensko manjšino. Povedal je, da med Slovenci spoštuje tudi tiste, ki imajo ra-dikalno stališča ter pri tem omenil Ko-ordinacijsko združenje kraških vasi. Noče pa imeti nobenega stika s tistimi, ki odklanjajo zgodovinska dejstva.

CeLOVEC - Prvič, odkar so na južnem Koroškem pred približno poldrugim mesecem začeli postavlja-ti nove, dodatne dvojezične krajevne table, so te postale predmet incidentov oziroma tarč mazaškega izži-vljanja. Konec preteklega tedna so na-mreč doslej neznani storilci pomazali dvojezične table v krajih Kazaze in Lovanke v občini Dobrla vas v okraju Velikovec. Na vseh tablah so pre-mazali slovensko ime kraja, nemško označbo pa pustili pri miru.

Premaz slovenskega krajevnega imena v obeh krajih so medtem že odstranili, policija pa je sporočila, da še išče storilce. Vse kaže, da je bila ak-cija načrtovana in politično motivirana, čeprav hoče deželna politika in-cident prikazati kot pobalinsko akcijo.

Tako je koroški deželni glavar Gerhard Dörfler (FPK), ki je akcijo ob-sodil, dejal, da gre za akcijo brez političnega ozadja. »Po zgodovinski rešitvi rešitve vprašanja dvojezičnih

tabel upam, da bo razum močnejši kot pobalinske akcije,« je dobesedno dejal deželni glavar in pozval prebi-valce in politične odgovorne v teh krajih, da končno spoznajo, da »tak-sne šale« ne smejo ogrožati sožitje in dobrega sosedstva.

S.T.

DEŽELA

Združenj občin najbrž ne bo

TRST - Deželni svet je včeraj ponovno odložil obravnavo spornega zakona, ki ustanavlja združenja goratih občin. Uradno so zakonski predlog preložili za-radi pomanjkanja časa, v resnici pa, ker o zakonu ni političnega soglasja. Niti v desnosredinski koaliciji, kjer so pomisle nad njim včeraj znova izpostavili zastopniki UDC in nekateri vidni pred-stavniki Severne lige in desne sre-dine.

Igor Kocijančič, ki je eden od opozicijskih poročevalcev za-kona, je izrazil upanje, da bo ukrep znova proučila pristojna komisija deželnega sveta. Združenja goratih občin, ki jih predla-ga odbornik Claudio Garatti, naj bi nadomestila štiri ukinjene gor-ske skupnosti, ki so trenutno pod izredno komisarsko upravo. To velja tudi za gorsko skupnost Brda-Nadiža-Ter.

KOROŠKA - V krajih Kazaze in Lovanke pomazano slovensko ime

Pomazali dvojezične table

Deželni glavar trdi, da gre za »pobalinsko akcijo« brez političnega ozadja ...

Mazaška akcija nad dvojezični-mi tablami v Kazazah in v Lovankah je dokaj močno odmevala tudi v koroškem časopisu in v ostalih medi-jih ne le na koroškem, temveč širom Avstrije.

Ivan Lukan

Anketa

www.primorski.eu

klikni

in izrazi svoje mnenje

Ali se strnjate s predlogom za zmanjšanje števila deželnih svetnikov Furlanije-Julijiske krajine?

DA

NE

NE, ker bi ta ukrep prizadel Slovence v Italiji

SMUČANJE - Sodelovanje z ustanovo Promotur

Občina Kranjska gora bo vzdrževala tekaško progo tudi na italijanski strani

Župan Kranjske gore Jure Žerjav (levo) in predsednik Promotur Stefano Mazzolini

vseh tekaških smučarskih krog v de-zeli.

Kranjska gora in Promotur uspešno sodelujeta že nekaj časa. Župan Žerjav in

predsednik Mazzolini upata, da se bo to sodelovanje v prihodnosti še okrepilo s ciljem, da se ustvarijo pogoj za brezmejno smučarsko središče Julijskih Alp.

DEŽELA

Zakaj prihaja do zastojev na kolesarski poti?

TRST - Zakaj dela za kole-sarsko pot Alpe Adria, ki naj bi iz Avstrije šla po Kanalski dolini in furlanski nižini vse do Gradeža, napredujejo tako neznošno po-časi? To je vprašanje, ki sta ga svetnika DS Sandro Della Mea in Paolo Menis postavila deželni upravi. Slednja je za odsek iz Du-nje (Dogna) do Možnice (Moggio Udinese) že dodelila milijon evrov, sedaj pa bo potrebno še do-datno financiranje, ker je deželna geološka služba opozorila na potrebo po zavarovanju pred kame-njem in usadi. Svetnika tudi pod-pirata predlog krajevnih uprav, da bi tudi naslednji predvideni od-sek, od Možnice v Pušjo ves (Venneze), bil speljan po opuščeni trasi nekdanje železnice in ne, kot namerava Pokrajina Videm, po 4 km daljši trasi, ki bi zaradi prečkanja številnih prometnic zahtevala dosti večje investicije.

ENOGASTRONOMIJA - Niz prireditev in dogodkov od 15. oktobra do 6. novembra

Jubilejno izvedbo Okusov Krasa bo spremljala tudi knjiga

Organizatorju SDGZ pomagajo tržaška Trgovinska zbornica, Dežela FJK in Pokrajina Trst

TRST - Na tržaškem in goriškem Krasu se začenjajo Okusi Krasa, sklop enogastronomiske ponudbe tradicionalnih kraških jedi, vin in drugih dobrot, ki ga že deseto leto prieja Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) iz Trsta. Pri prireditvi nastopa 15 gostiln, 5 pekarn in 12 trgovin z živili in vinotek. V gostilnah od Dolne Glinščice, ki predstavlja naravno mesto med Istro in Krasom, do Vrha sv. Mihaela na goriškem Krasu, bodo na voljo posebni meniji. Letos so v ospredju jedi s svinjskim mesom, Krožnik Okusi Krasa 2011 pa je ... klobasa.

Ponudbo bodo kot vedno obogatili »kotički tipičnih proizvodov« v gostilnah in ostalih sodelujočih obratih, kjer bo na voljo vino, olje, sir, med, sadje in zelenjava, kava, konfeti. V pekarnah pa bodo poleg tradicionalnih sladič ponujali tudi kruh z ocvirkami in kruh iz domače moke, mlete z mlinskim kamnom.

Med 15. oktobrom in 6. novembrom bo na sporednu bogat niz posebnih, tematskih vinsko-kulinaričnih večerov, izobraževalnih srečanj in razstav, pravljeneh skupaj s fotokrožkom Foto-video Trst 80 in Skupina 75 iz Gorice, ter izletov v naravo in po poteh prve svetovne vojne z degustacijami, skupaj z vodiči tržaške skupine Curiosi di natura, sdg.zt ali po tel. +39 040 6724824.

Sprejemnega centra Gradina iz Dobrodober, društva Juli@est in muzeja prve svetovne na Debeli griži na Vrhу.

Tri tedne bo mogoče poskušati kraške jedilnice v gostilnah in restavracijah (z rezervacijo tudi pozneje) in kupiti pristne pridelke in proizvode pri vseh sodelujočih ponudnikih. Letos bo za udeležence prvič na voljo tudi posebna in zelo dobrodošla storitev - najem avtomobila z voznikom, ki ga bo mogoče rezervirati v restavraciji s popustom in ki bo jamstvo za varno vrnil devom po večerji.

Ob desetletnici Okusov Krasa bodo tiskana priložnostna publikacija, ki jo bo mogoče najti v vseh sodelujočih lokalih. Knjiga bo orisala in obnovila najzanimivejše izkušnje in podvige enogastronomiske pobude, pri kateri je sodelovalo 40 gostiln v restavracijah, med njimi prestižna imena, kot npr. Scabar na Tržaškem in Devetak na Goriškem, in ravno toliko pekarn v živilskih trgovin.

Okuse Krasa prieja SDGZ letos s pomočjo Trgovinske zbornice iz Trsta, Dežele Furlanije-Julijanske krajine in Pokrajine Trst. Informacije o jedilnikih, lokalih, proizvajalcih, večerih, razstavah in ekskurzijah so dostopne na spletnih straneh www.triesteturismo.net in www.sdgz.it ali po tel. +39 040 6724824.

Naslovnica
zgibanje letošnje
jubilejne 10.
izvedbe Okusov
Krasa

SEJMI - V Vidmu se je končal 58. sejem Casa Moderna

Philippe Daverio očita Italiji, da zanemarja mlade in prihodnost

Lumar Biohaus sad slovenske in furlanske odličnosti

MARIBOR - Mariborski proizvajalec montažnih pasivnih in nizkoenergijskih objektov Lumar IG je okrepili svoj položaj na italijanskem trgu, kjer je z ustanovitvijo skupnega podjetja in razstavnega salona Tavagnaccu pri Vidmu nadgradili večletno sodelovanje s podjetjem Biohaus. »Skupno podjetje Lumar Biohaus je preprosto sinteza odličnosti. Predstavlja novo realnost in simbiozo med tehnologijo in visoko kakovostjo Lumar proizvodnje, združeno s prefinjenim dizajnom, natančno in kakovostno izvedbo, ki odlikuje blagovno znamko Biohaus,« je dejal direktor podjetja Lumar IG Marko Lukić.

Biohaus je krovna blagovna znamka skupine USG iz Vidma, ki je že 13 let aktivna na področju bio in ekološke trajnostne arhitektуре. Glavna prednost skupnega podjetja Lumar Biohaus je izjemna individualizacija objektov z arhitekturnega vidika in tudi glede strukture konstrukcijskih sten. Ti objekti zato zagotavljajo odlične vrednosti toplotne prehodnosti in toplotnega zamika ter tako zagotavljajo optimalen rezultat bivalne klime hiš v različnih klimatskih okoljih.

Lumar Biohaus ima sedež v Tavagnaccu pri Vidmu, kjer v razstavnem prostoru kupcem ponujajo zanimiv pogled na konstrukcijske sisteme Lumar in na najnaprednejše tehnologije, kot sta sistem ogrevanja s toplotno črpalko z visokim izkoristkom ali sistem prezračevanja z rekuperacijo zraka. Le nekaj kilometrov od razstavnega salona si lahko obiskovalci ogledajo tudi prvo bio ekološke naselje v Italiji, ki predstavlja najpomembnejšo referenco podjetja Lumar Biohaus na italijanskem trgu, hkrati pa je tudi referenčni model za projektante in za javno upravo, ki se usmerja v ekološko trajnostne gradnje.

Mariborsko družinsko podjetje s 65 zaposlenimi je lani ob pozitivnem poslovanju ustvarilo nekaj več kot osem milijonov evrov prihodkov. Letos načrtujejo za več kot četrtočetino višjo realizacijo, tako da bi presegli deset milijonov evrov skupnih prihodkov. Lumar sicer dobr dve tretjini svojih izdelkov proda na domaćem trgu, večji del od preostalih 35 odstotkov proizvodnje pa je že doslej prodajal v Italiji. (STA)

VIDEM - Z zadnjim posvetom, posvečenim energetskemu varčevanju pri razsvetljavi stanovanja, se je včeraj končal izredno uspešni 58. sejem Casa Moderna, ki so ga na videmskem sejmišču v Tavagnaccu odprli 24. septembra. Drugi konec tedna so bili sejemske žarometi posebej usmerjeni na sobotno srečanje s častnim gostom, znanim umetnostnim kritikom in novinarjem Philippejem Daveriom. Poleg predsednice sejemske družbe Udine Gorizia Fiere Luise De Marco in predsednika videmskih trgovinskih zbornic Giovannija Da Pozza, je častnega gosta dočakala velika množica novinarjev, navdušencev in seveda obiskovalcev sejma, ki niso že zeli izgubiti priložnosti, da prisluhnejo Daveriovim besedam. Odkrili so Daveria, oboroženega z znanjem univerze Bocconi, Daveria kulturnega antropologa, docenta za arhitekturni dizajn in umetnostnega kritika v smislu, da »moram ločevati med avtentičnim in ponarejenim.«

»Najlepša lekcija, ki sem ji kdakoli prisostvoval!« je bil navdušen izvedenec za okus Walter Filippetti, kajti eklektični Daverio, ki pozna Furlanijo še iz otroških let, je svoj pogovor z občinstvom vrtel okrog pojmov vino, hrana, dizajn in prihodnost. Vino prihodnosti? Za Daveria bo to »narečno vino«, tako kot bo narečni pogovorni jezik prihodnosti. »Pred prvo svetovno vojno smo bili najlepša dežela na svetu, a tudi najrevnejša. Postali smo dežela, ki sovraži mlade in kreativnost, a smo kljub temu ljubitelji dobrega, ker stavimo na kakovost hrane in življenja,« je menil častni gost, ki je vztrajal predvsem pri temi mladih kot simbola prihodnosti. »V Italiji se nihče ne sprašuje, kaj bo čez 15 let. Dejstvo, da vi tukaj to počnete, je zelo zanimivo,« je še dejal.

Včeraj končana izvedba sejma Casa Moderna je bila na inovativnem način zaznamovana s kontaminiranjem med hrano in dizajnom. V tem smislu so zastonane nove kuhinje, ki povezujejo tehnologijo, hrano in človeka, kar je bila tudi tema posvetna videmske trgovinske zbornice. Sejemska vrata so se zaprla včeraj ob 21. uri, za končni obračun v številkah bo treba počakati še kak dan, o uspehu pa že sedaj ni nobenega dvoma.

BENCIN V Sloveniji podražitev motornih goriv

LJUBLJANA - Opolnoci so se v Sloveniji podražili naftni derivati, potem ko je vlada včeraj zvišala trošarine. Neovinčeni 95-oktanski bencin se je podražil za 2,6 centa na 1,313 evra, neovinčeni 100-oktanski bencin za 2,6 centa na 1,326 evra, dizelsko gorivo za 2,5 centa na 1,263 evra, kurilno olje pa za 1,8 centa na 0,937 evra na liter.

Vlada je trošarino za neovinčeni bencin zvišala s 414,79 na 459,53 evra na 1000 litrov, trošarino za plinsko olje za pogon s 344,43 na 369,79 evra na 1000 litrov, trošarino za plinsko olje za ogrevanje pa z 72,53 na 93,51 evra na 1000 litrov. Skupni finančni učinek ob predpostavki, da bodo spremenjene trošarini ne veljale celo leto, naj bi znašal 944 milijonov evrov, kar je 81,4 milijona evrov več od finančnega učinka do včeraj veljavnih trošarin. Na mesečni ravni bo takrat sprememba zagotovila za 6,78 milijona evrov več javnofinančnih prihodkov iz naslova trošarin od energentov kot v prvemu dosegel veljavnih trošarin.

Spremenjene drobnoprodajne cene energentov bodo inflacijo v oktobru zvišale za 0,115 odstotne točke, je izračuna ministrstvo za finance. (STA)

Skupina AcegasAps končala sanacijo plinskega omrežja v hrvaskem mestu Sušak

TRST - Družba Società Italiana Lining (SIL) iz skupine AcegasAps je končala sanacijo dela plinskega omrežja v Sušku, hrvaska mesta, ki je 85 kilometrov oddaljeno od Zagreba. Kot so sporočili iz družbe, je bilo delo opravljeno v »zelo posebnih okoliščinah«, zato je bila potrebna uporaba napredne tehnologije. Odsek mreže, ki so ga sanirali, služi namreč pomembni živilsko-predelovalni tovarni, zato je bilo treba delo opraviti v čim krajevem času, da bi bili tako stroji čim manj ustavljeni. Italijanski tehniki so tako skupaj z delavci reškega podjetja Eko-Kem v enem samem tednu obnovili 700 metrov plinovoda, ki dovaja plin tovarni Gavrilovič. Dela so se začela 26. avgusta in so se končala 31. avgusta. Podjetje SIL v tem obdobju dela tudi v zgodovinskem središču Trsta, kjer zamenjuje stare železne cevovode.

EVRO

1,3327 \$

-1,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

3. oktobra 2011

evro (povprečni tečaj)

valute	3.10.	30.9.
ameriški dolar	1,3327	1,3503
japonski jen	102,39	103,79
kitski juan	8,4973	8,6207
ruski rubel	43,2470	43,3500
indijska rupija	65,5160	66,1190
danska krona	7,4423	7,4422
britanski funt	0,85960	0,86665
švedska krona	9,1592	9,2580
norveška krona	7,8260	7,8880
češka koruna	24,878	24,754
švicarski frank	1,2140	1,2170
mazurski forint	294,50	292,55
poljski zlot	4,3815	4,4050
kanadski dolar	1,3967	1,4105
avstralski dolar	1,3838	1,3874
bolgarski lev	1,9558	1,9558
rumunski lev	4,3001	4,3575
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7092	0,7093
brazilski real	2,5224	2,5067
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,4885	2,5100
hrvaška kuna	7,5038	7,4995

EVROTREŽNE OBRESTNE MERE

3. oktobra 2011

1 meseč 3 meseč 6 meseč 12 mesečev

LIBOR (USD)	0,23944	0,37211	0,55394	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,00500	0,01833	0,06667	
EURIBOR (EUR)	1,356	1,550	1,750	

ZLATO

(99,99 %) za kg

40.096,39 € +645,85

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

3. oktobra 2011

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA			
GORENJE	5,70	-2,73	
INTEREUROPA	1,01	-8,18	
KRKA	51,00	-0,76	
LUKA KOPER	9,39	-	
MERCATOR	160,00	-1,84	
PETROL	156,00	-0,03	
TELEKOM SLOVENIJE	61,00	-0,81	

BORZNA KOT

POLITIKA - Največja razhajanja v vrstah Severne lige

Volilni zakon razdvaja vladno večino, a tudi Demokratsko stranko

Parisi zahteval odstop sekretarja Bersanija, češ da ni zadostno podprl referendum

RIM - »Volilni zakon me ne zanima. Trenutno mi je pri srcu predvsem to, da rešimo Italijo iz vrtinca dolžniške krize.« Tako je včeraj povedal premier Silvio Berlusconi, ki je pristavil, da vlada mrzljivo pripravil odlok z ukrepi za oživitev gospodarske rasti. Odlok bo po njegovih besedah nared sredi tega meseca.

Premier je na tak način včeraj obšel vprašanje volilnega zakona, ki je v središču politične pozornosti, odkar je odbor za referendum minuli petek izročil kasacijskemu sodišču milijon 200 tisoč podpisov. Da bi se izognil tej problematiki, je premier celo odpovedal udeležbo v današnji oddaji Porta a porta na prvi televizijski mreži Rai.

Možnost, da bi prihodnjo pomlad referendum lahko odredil odpravo sedanjega volilnega zakona, znanega kot Porcellum, ter vrnitev k prejšnjemu volilnemu zakonu, znanemu kot Mattarellum, namreč močno razdvaja desnosredinski tabor, pa tudi sami glavnici vladni stranki, se pravi Ljudstvo svobode in Severno ligo.

Notranji minister Roberto Maroni, sicer vidni predstavnik Bossijeve stranke, je pod vtimom velikega števila ljudi, ki so podpisali za referendum, v soboto izrazil podporo ljudskemu glasovanju. Mnogi so ga razumeli v smislu, da se zavzema tudi in mogoče

predvsem za predčasne volitve. Tako se mu je postavil po robu drugi vidni predstavnik Severne lige, Roberto Calderoli, ki je sicer uradni oče Porcelluma. Duhove je v stranki skušal pomiriti Bossi, češ da Liga drži danes in da vladi ne bo odvzela podpore.

Toda različna stališča obstajajo, kot rečeno, tudi v Ljudstvu svobodi. Strankin načelnik v poslanski zbornici Maurizio Cicchitto se je npr. izrekel za spremembo sedanjega volilnega zakona v parlamentu, tako da bi prepričili referendum. To stališče je podprt eden izmed koordinatorjev stranke, obrambni minister Ignazio La Russa. A nasprotnega mnenja je zunanj minister Franco Frattini, po katerem bi morali spoštovati voljo ljudi.

Sicer pa referendum povzroča hudo kri tudi v opozicijski Demokratski stranki. Arturo Parisi je na včerajšnjem zasedanju vodstva stranke zahteval odstop sekretarja Pier Luigi Bersanija, češ da ni v zadostni meri podprt referendum in tako zamudil pomembno politično priložnost, saj je pobuda naletela na izredno ljudsko podporo. Bersani pa je opozoril, da za demokrate Mattarellum ni najboljša rešitev, zaradi česar se bo stranka zavzemala za reformo volilnega zakona v parlamentu, če to ne bo mogoče, pa bo na referendumu podprla spremembo sedanjega zakona.

Notranji minister Roberto Maroni je podprt referendum ANSA

GOSPODARSTVO - Zaradi sporazuma o delovnih pogodbah

Fiat in Fiat Industrial zazuščata Confindustria

TURIN - Družbi Fiat in Fiat Industrial od 1. januarja 2012 ne bosta več včlanjeni v Confindustria. Odločitev je sporočil pooblaščeni upravitelj obeh družb Sergio Marchionne v pismu, ki ga je včeraj poslal predsednici italijanskih industrijev Emmei Marcegaglia.

Marchionne je pojasnil, da je treba vzrok za ta korak iskati v sporazumu o delovnih pogodbah, ki ga je Marcegaglia 21. septembra podpisala s sindikalnimi zvezami Cgil, Cisl in Uil. Ta sporazum po njegovih besedah v veliki meri izjavljal nove možnosti, ki jih na področju delovnih pogodb odpira. Člen vladnega zakonskega odloka z zadnjimi varčevalnimi ukrepi.

Ta člen namreč dopušča možnost, da podjetniške kolektivne delovne pogodbe obideo določila vsedržavnih kolektivnih delovnih pogodb ter celo nekaterih zakonov, kot je Statut delavcev, kadar gre npr. za odputitev iz službe. Sporazum, sklenjen 21. septembra, pa se do neke mere postavlja tej mož-

SERGIO MARCHIONNE
ANSA

nosti po robu. To naj bi »prisililo« družbi Fiat in Fiat Industrial, da zapustita Confindustria, saj bi v nasprotnem primeru ne mogli izvajati »s polno gotovostjo« podjetniških sporazumov, ki sta jih s sindikati sklenili za tovarne v Pomiglianu D'Arco, Mirafioriju in v Grugnascu.

Vodstvo zveze industrijev se je na Marchionnejevo pismo takoj odzvalo. »Confindustria je prostovoljno združenje svobodnih podjetnikov. Sprejememo v vednost Fiatovo odloči-

tev, čeprav se z njo ne strinjam niti s tehnično-pravnega vidika,« beremo v noti za tisk.

Marchionnevo sporočilo je naletno na kritične odzive tudi v sindikalnih vrstah, zlasti v vodstvu Cgil. »Fiat neće spoštovati pravil in zavraća sindikalnu predstavninstva,« je dejal član sindikatovega vsevršavnega tajništva Vincenzo Scudiere.

Predstavniki drugih sindikatov pa so v svojih sicer kritičnih odzivih z zadovoljstvom zabeležili, da je Marchionne včeraj vsekakor potrdil načrt in vesticij v Italiji. Tako naj bi v drugi polovici leta 2013 v tovarni Mirafiori v Turinu začeli proizvajati terenska vozila Jeep. V isti tovarni bodo proizvajali tudi nove modele alfa romeo mito, v tovarni FMA v kraju Pratola Serra pri Avellinu pa bodo razvijali nov bencinski turbo motor.

»Mi hočemo samo proizvajati, nas politika ne zanima,« je dejal Marchionne.

ČRNA KRONIKA - V središču Barlette

V zrušenju stavbe 1 žrtev in 4 pogrešani

Reševalci na ruševinah stavbe ANSA

PERUGIA - Proces o umoru 22-letne britanske študentke Meredith Kercher

Amanda in Raffaele oproščena

Obtoženca nista umorila Meredith, edini krivec ostaja Rudy Guede - Nove preiskave obrambe so povsem izpodbile dokaze preiskovalcev

Amanda Knox zapušča sodišče s solzami sreče ANSA

PERUGIA - More je konec. Amanda Knox in Raffaele Sollecito sta bila oproščena, češ da v noči na 2. november 2007 v Perugii nista umorila 22-letne študentke Meredith Kercher. Sinočna prizivna razsodba je nepričakovano izničila razsodbo prvostopenjskega sodišča, ki je decembra 2009 ob sodilo danes 24-letno ameriško študentko Amendo Knox in njenega tedanjega italijanskega zaročenca 27-letnega Raffaeleja Sollecita na 26. oziroma 25. let zapora zaradi umora britanske študentke Meredith. Tretji obtoženec, 23-letni državljan Slonokoščene obale Rudy Guede, je bil medtem po kratkem postopku obsojen na 16 let zapora.

Na sodišču v Perugiji se je včeraj po štirih letih odigralo še zadnje dejanje v dolgi afieri o Mereditinem umoru. Solze so oblike Amandine obraz, medtem ko je Raffaele sodnikovo odločitev sprejel z vedrim izrazom. Mereditina družina je ostala brez besed, na ulicah pa se je skoraj soglasno dvignil krik: »Sramota!«

Britansko dekle je policija našla v njeni sobi, skorajda golo s prezanim vratom. Preiskave so dolgo trajale, za zatožno klop-

jo se je v tem času zvrstilo tudi nekaj nedolžnežev (med temi Patrick Lumumba), med obtoženci pa sta vseskozi bila Amanda, žrtvina sostanovalka, in Raffaele. Po ugotovitvah preiskovalcev naj bi se Meredith uprla skupinski spolni igri: Sollecito naj bi jo zato imobiliziral, Guede jo davil in skušal posiliti, medtem ko naj bi jo Amanda Knox naposled z nožem zabodla v vrat. Sicer je medtem prišlo do novih preiskav s strani Amandine obrame; slednje naj bi izpodbile vse do dedanje ugotovitve in dokazale več napak preiskovalcev, tako glede sledi DNK Meredith in Amande na nožu na Raffaelejevem domu kot glede žrtvinega modrca in sledi Raffaelevega DNK na njem.

Včeraj sta Amanda in Raffaele pred razsodbo še zadnjič tožilcem ponovila, da sta nedolžna in da bi se rada vrnila domov in si začela graditi prihodnost. Oglasila pa se je tudi Mereditina družina, ki je krivca že pred leti označila Amendo in Raffaeleja. Povsem različnega mnenja je ameriška javnost, ki je vseskozi podpirala rojakinja Amendo, žrtv domnevne nestrokovnosti in neobjektivnosti italijanskih preiskovalcev.

PRIMER RUBY

Berlusconijevi obrambi ni uspelo preložiti sojenja

MILAN - Milansko sodišče, na katerem poteka sojenje premieru Silviju Berlusconiju v primeru Ruby, je zavrnilo zahtevo njegovih odvetnikov, naj se sojenje preloži do odločitve ustavnega sodišča o pristojnosti sodišča za sojenje premieru. Berlusconijeva odvetnika sta včeraj na zaslišanju zahtevala zamrzitev sojenja do 15. februarja prihodnje leto, ko naj bi že bila znana odločitev ustavnega sodišča o tem, ali je milansko sodišče sploh pristojno za sojenje premieru. Poslanci Berlusconijeve stranke Ljudstvo svobode so namreč na ustavno sodišče naslovili pritožbo, če da bi premieru moral soditi posebno sodišče, ker naj bi očitana mu kazniva dejanja storil med opravljanjem svoje funkcije.

Sojenje premieru, ki mu tožilci očitajo, da je plačal za spolne odnose z mladoletno prostitutko in da je zlorabil svoj položaj, ko je slednjo spravil iz zapora s klicem na policijsko postajo, se bo tako nadaljevalo. Za obe kaznivi dejanji Berlusconiju skupaj grozi do 15 let zaporne kazni.

Na milanskem sodišču se bo sicer začelo še eno sojenje, povezano s tako imenovanim bunga bunga zabavami premiera Berlusconija. Obtoženi so televizijec Emilio Fede, političarka Nicole Minetti in televizijski agent Lele Mora. Sodišče je prvo obravnavo zoper trojico, ki je domnevno spodbujala prostituticijo, sklical za 21. november.

BARLETTA - Včeraj okrog 12.25 se je v središču Barlette v Apuliji zrušila dvonadstropna stavba, v pritličju katere je delovala mala tovarna pletenin. Tragični dogodek je zahteval vsaj eno smrtno žrtev. Gre za 14-letno hčerko lastnikov tovarne Mario Cinquepalme, ki se je včeraj predčasno vrnila iz šole in tekla v tovarno k staršem. Ako zapiram redakcijo, so pod ruševinami vsaj štiri osebe, dve od katerih naj bi dajali znake življenja. Nekaj ljudi so reševalci že uspeli žive potegniti izpod ruševin.

Stavba je stala v središču Ul. Roma. V njemem prvem in drugem nadstropju so bila prazna stanovanja, v pritličju pa je, kot rečeno, delovala mala tovarna pletenin. Uporabniki so že pred nekaj dnevi opazili, da stabilnost stavbe popušča. Zelo verjetno je bila to posledica dejstva, da so porušili sosednjo zgradbo, da bi jo na novo sezidali. Zaskrbljeni krajanji so vsekakor pretekli petek obvestili pristojni občinski urad, ki naj bi po nekaterih virih takoj potem poslal inšpektorje na ogled. Ti naj bi potrdili sum, da stavba ni stabilna, in sklenili, da jo bo treba temeljitev pregledati. To naj bi se zgodilo v tem tednu.

Toda tragedija je prehitela občinske inšpektorje. Tudi to je zdaj eno izmed vprašanj, ki jih bodo preucili preiskovalci. Preiskave vodi krajevni državni pravnik Carlo Maria Capristo.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Resolucija Un'altra Trieste ni prodrla

Zavrnjeno poimenovanje ulice po 12. juniju 1945

Leva sredina glasovala proti - Cosolini napovedal namestitev tabel o zgodovinskih dogodkih

V Trstu ne bo ulice, poimenovane po 12. juniju 1945, dnevu odhoda jugoslovanskih sil iz mesta. Tačko je sinoči odločil tržaški občinski svet z zavrnitvijo resolucije, v kateri sta svetniki Un'altra Trieste Alessia Rosolen in Franco Bandelli pozivala župana in mestno upravo, naj poimenuje mestno ulico po tem »zgodovinskem datumu«. Resolucijo je zavrnilo 22 svetnikov levosredinske večine, podprlo jo je 12 svetnikov desnosredinske opozicije (Un'altra Trieste, Ljudstvo svobode, Severna liga, Dipiazzova lista in Prihodnost in bodočnost), svetnika Grillovega Gibanja petih zvezd Paolo Menis in Stefano Patuanelli pa sta se vzdržala.

Rosolena je predstavila resolucijo že na prejšnji seji. Sinoči je dodala, da je za »širše razumevanje razlogov drugih pristala na predlog o dvojem poimenovanju ulic, in sicer tudi po 30. aprili 1945, »ko je don Marzari dal ukaz, naj se mesto upre.«

Levosredinska večina je že pred začetkom obravnavi te resolucije zahtevala četrtno prekinitev. Očitno zato, da bi se svetniki dogovorili, kaj storiti. Roso-

lenovi je v imenu celotne večine odgovoril vodja Demokratske stranke Giovanni Maria Coloni. Poudaril je, da je dvajseto stoletje pustilo mestu različne spomine. Zelo težko bi bilo poiskati skupni spomin, lahko pa se različne spomine »prečisti«. V ta namen je predlagal nastavek nekakšne poti spominov, ki bi jazela različne strani tržaške zgodovine, da bi na ta način presegli deljeno preteklost ter napovedal sestavo dokumenta, ki naj bi vzel vse te drobce mestne zgodovine v poštov.

Drugi podpisnik resolucije Bandelli je omenil veliko odprtost pretekle uprave do razumevanja preteklosti. Spomnil je na Mutijev koncert s tremi predsedniki, Pahorjevo Nekropolo v Verdiju, ter se vprašal, kdaj bo napočil čas, ko bo tudi 12. junij 1945 deležen podobne pozornosti. Če bo dokument zavrnjen, pa ga bo poslal predsedniku Napolitanu, je napovedal.

V razpravo so v zelo umirjenih tonih posegli Maurizio Ferrara (Severna liga), Michele Lobianco (Prihodnost in svoboda), Claudio Giacomelli, Paolo Ro-

vis, Maurizio Bucci (vsi Ljudstvo svobode). Vsi so podprli resolucijo. Tudi vodja Ljudstva svobode Everest Bertoli jo je, a in mnogo ostrejših tonih, obregnal pa se je tudi ob župana Roberta Cosolini, ker je dobrohotno sprejel »titovsko poroko na Velikem trgu.«

V drugem posegu je Ferrara predlagal postavitev spominske tabele, ki naj bi v občinski palači spominjala na 12. junij 1945. Po novi prekiniti je župan Cosolini, potem ko je poudaril, da je bila razprava omikana, izjemo Bertoljevega posega, zagotovil, da bo njegova uprava namestila tablo v spomin na 12. junij 1945, in sicer v okviru širšega priznanja pomembnih dogodkov iz polpretekle zgodovine, ki bodo tudi obeleženi s spominskimi tablami. Napovedal je tudi, da v zvezi z resolucijo ne bo glasoval.

Klub zagotovil o namestitvi table sta Rosolena in Bandelli vztrajala pri svojem. Resolucije nista umaknila, tako se je mestna skupščina o njej izrekla in jo - po pričakovanju zavrnila.

M.K.

OBČINA - Projekt odborništva za socialo

Civilna služba za pomoč priletnim in prizadetim

Občinska odbornica za socialne politike Laura Famulari je včeraj predstavila nov projekt za civilno službo, namenjen mladim od 18. do 28. leta starosti. Na razpolago je v tem smislu deset mest za pomoč priletnim in prizadetim osebam. Prošnje za civilno službo v okviru Občine Trst je treba vložiti do 21. oktobra. Prstovljci bodo zaposleni 30 ur tedensko za 12 mesecev in bo njihova mesečna plača 433,8 evra.

Projekt je priložnost za mlade, da pomagajo šibkejšim, je povedala odbornica Famulari in poudarila, da so letos poskrbeli za novost, ki bo prispevala k ohranjanju spomina. Mladi prstovljci bodo namreč spodbujali priletnje, da govorijo o lastni pre-

teklosti, njihove spomine pa bodo tudi zabeležili. Sicer bodo tudi sodelovali pri animacijah in drugih pobudah, ki jih bodo prirejali v občinskih domovih za ostarele oziroma občinskih strukturah na ozemlju.

Prstovljci bodo vključeni v projekt pristojnega odborništva, ki jemlje v poštov skupno 120 priletnih in 35 prizadetih v centru za priletni v Ul. Marchesetti št. 8/1, v domu Gregoretta v Ul. de Ralli št. 1, v dnevnem centru Campanelle na Reški cesti št. 201 in dnevnem centru v Ul. Weiss št. 3.

Informacije v zvezi s civilno službo nudijo na spletni strani <http://www.retecivica.trieste.it> in tel. št. 0406754231, elektronska pošta ufficiodipiano@comune.trieste.it.

PARTNERSTVO - SVBG in Elan

Nova Elanova jadrnica nosi ime Barcolana 310

Na navtičnem sejmu v Genovi je prišlo do tržaško-slovenskega jadrnega zavezništva. Predsednik jadrnega društva SVBG Vincenzo Spina je namreč z Luigijem Corettijem iz podjetja Adria Ship, ki je uvoznik Elanovih izdelkov v Italijo, podpisal pogodbo o sodelovanju, na osnovi katere bo nova Elanova jadrnica, ki je sedaj še prototip, nosila ime Elan 310 Barcolana. Prototip, ki je zasidran na salonu v Genovi, se ponaša s posebnim dizajnom, navdihnjениm z dva tisoč jadri zgodovinske tržaške regate. Sodelovanje med begunjskim Elanom in tržaškim jadrnanim klubom predvideva poleg ekonomskega dela tudi skupno promocijo na najpo-

membnejših evropskih navtičnih sejmih. Ime Barcolane bo tako prihodnje leto združeno z Elanovim v Düsseldorfu, Parizu in Londonu, pa tudi v vseh pristaniščih, kjer bodo jadrnice Elan 310 Barcolana našle privez. »Tisto, kar mi je pri tem partnerstvu posebno všeč, je dejstvo, da je Elan 310 resnično barka, ki bo postala ambasadorka Barcolane, saj je Elan podjetje s srcem v Jadrani, je izraz našega vetrja in našega morja,« je komentiral Spina, medtem ko je komercialni direktor Elanove ladjevnice Luka Kepc poudaril, da gre za »jadransko zaroko«, ki se začenja v Genovi in projicira navtično tradicijo Severnega Jadra po vsej Evropi.

Cosolini in odborniki danes pri Sv. Ivanu

Tržaški župan Roberto Cosolini se bo danes skupaj s člani občinskega odbora srečal z občani pri Sv. Ivanu in sicer v šotoru, ki na območju nekdaj avtobusne garaže prevoznega podjetja Trieste Trasporti že nekaj let nadomestča župniško cerkev, ki je trenutno zaprta zaradi popravila. Na srečanju, ki se bo začelo ob 18.30, prireja pa ga krajevni odbor občanov, bo govor o nekaterih žgočih vprašanjih, ki skrbijo tako prebivalcev Sv. Ivana kot tudi druge občane. V prvi vrsti gre za pripravo smernic za nov prostorski načrt Občine Trst, kjer Svetovivančani zahtevajo krepko znižanje indeksov zazidljivosti zemljišč, dalje za popravilo stene župniške cerkve in predvsem za spremembo načrta za ureditev območja bivše avtobusne garaže. Sedanj načrt predvideva izgradnjo dveh večjih telovadnic, medtem ko občanski odbor zahteva gradnjo le ene telovadnice, preostali prostor pa bi uredili tako, da tam potekajo dejavnosti, ki so nujno potrebne za krajevno prebivalstvo, kot npr. center za druženje otrok, mladih in starejših, dvorane za kulturne dejavnosti, igre, delavnice, knjižnico, razstave, predavanja, snemanja, koncerte idr. Prav tako naj se uredi rekreacijsko središče z integrirano šolsko službo, otroškimi jasli in dnevnim centrom za starejše ter vrtom, na območju pa naj bi poskrbeli tudi za parkirna mesta po socialno sprejemljivih cenah.

Protokol Občina-sindikati o zakupih javnih del

Tržaški župan Roberto Cosolini in pokrajinski tajniki Cgil Adriano Sincovich, Cisl Luciano Bordin, Uil Enzo Timeo in Ugl Maria Giovanna D'Este so ob prisotnosti občinske odbornice za socialne zadeve Laure Famulari podpisali protokol o zakupih del in občinskih servisov. Protokol naj bi zajamčil delavske pravice, zagotovil občanom boljše servise in pomenil priznanje najboljšim in najbolj resnim podjetjem, ki so si zagotovile zakup javnih del. V protokolu so med drugim predvidena javna srečanja s sindikalnimi organizacijami (potekala naj bi dvakrat letno, marca in septembra), na katerih naj bi preverili potek del v zakupu.

ULICA CRISPI - Nov primer nasilja med najstniki

Po napadu skoraj oslepel

Težko maščevanje nad sedemnajstletnikom, napadalci neusmiljeni - Rocolska policija izsledila tri osumljence

Pred dnevi so karabinjerji prijeli mladega Tržačana, ki je na Trgu Oberdan z nožem ranil sedemnajstletnega tujca, zdaj pa je podoben primer predmet preiskave, ki jo vodi policija. Sredi septembra je skupina mladeničev na vogalu med ulicama Crispi in Rossetti brutalno napadla sedemnajstletnika in mu povzročila hude telesne poškodbe, policisti rocolskega komisariata pa so v naslednjih dneh in tednih izsledili tri izmed štirih napadalcev. Poškodovanega mladeniča so v bolnišnici celo dvakrat operirali, saj je žrtev napada resno tvegal, da zaradi prejetih udarcev oslepi.

Nasilje je izbruhnilo 16. septembra (približno teden dni pred dogodkom na Trgu Oberdan), ko je skupina mladih priseljencev iz severnoafriških držav pozno zvečer nagovorila in z zvrhano mero nasilja napadla sedemnajstletnega Tržačana. Klub razmerju štiri proti ena, jim niso zadostovale gole roke: uporabili so tudi nož, pa še ugrinili so ga. Po informacijah, ki jih je policija zbrala med pogovori z očividci, so napadenega brcali še po

tem, ko je nemočno padel na tla. Glavo so mu nekajkrat sunili ob kovinski drog, ki ločuje pločnik od cestišča, nakar je domnevni vodja skupine še vztrajal in negibno žrtev nekajkrat močno brcnil v glavo in trup. Po dogodku - ko so se napadalci že razberzali - je služba 118 prepeljala poškodovanega v bolnišnico. Zaradi močnih udarcev v glavo in obrazu, odigrin na prsh in trebuhi, urezin na rokah in ugrizov na prstih so zdravniki ocenili, da so poškodbe zelo hude. Največ skrbi je povzročalo desno oko, ki se zaradi brc in udarcev s pestjo ni odzivalo. Po dveh kirurških posegih se je njegovovo zdravstveno stanje izboljšalo.

Rocolski policisti so se pogovorili z očividci, med brskanjem po lastnih podatkih pa so takoj ugotovili, da je do prvega dejanja prišlo večer pred napadom, 15. septembra. Pri Kovačevem mostu (Ponte della Fabra), ki povezuje Goldonijev trg z Ul. Carducci, sta se 17-letni Tržačan in 18-letni Maročan E. M. J. brez resnejšega razloga hudo sporekla. Poseči je moralna policija, ki je dvojico s težavo ločila,

saje 18-letnik še naprej odkrito grozil letoto mlajšemu fantu, policistom pa se je upiral. Močno vinjenega Maročana so odvedli na kvesturo in ga kazensko ovadili zaradi upiranja javnemu funkcionarju.

Naslednjega dne je E. M. J. s prijateljem ustavljal istega 17-letnika, ki se je z vrstnikom sprehajal po Drevoredu XX. septembra. Napadla sta ga, vendar neuспesno, ker so pravočasno posegli nekateri mimočoči. Nekaj minut pozneje pa je E. M. J. s tremi prijatelji spet dohitel svojo tarčo na Ulici Crispi, kjer je prišlo do brutalnega napada s težkimi posledicami. S tem početjem naj bi se E. M. J. maščeval zaradi nevšečnosti, ki so ga dan prej doletole po posegu policije. Policisti pa so poleg njega v naslednjih tednih identificirali še 19-letnega S. R. in njegovega sovrašnika M. A., maroškega in tunizijskega državljanega, oba s stalnim bivališčem v Trstu. Tunizijscu so zasegli škarje, ki naj bi jih uporabil kot pripomoček pri udaranju s pestjo. Četrtega člena skupine, ki je bila do mladoletnika povsem neusmiljena, še isčejo. (af)

ŠOLSTVO - Vtisi z Evropske poletne šole klasikov

Kako je grška kultura osvojila rimski svet

Pobude so se udeležile tudi tri dijakinje klasične smeri liceja Prešeren

Graecia capta ferum victorem cœpit et artes intulit agresti Latio - Osvojena Grčija je osvojila krutega zmagovalca in je v kmečki Laci pripeljala umetnosti: stavek, ki ga je bil pred približno dva tisoč leti zapisal rimski pesnik Horac, je očitno navdihnil prireditelje desete Evropske poletne šole klasikov, ki je od 19. do 25. septembra potekala v Trstu v prostorih Oddelka za zgodovino in kulturo od antike do sodobnega sveta tukajšnje univerze v sodelovanju z Združenjem za preučevanje in poznavanje kultur antičnega sveta ter pod pokroviteljstvom ministrstva za šolstvo in sodelovanju z Občino in Podkrajino Trst ter s pomočjo številnih sponzorjev in ustavov.

Prav Graecia capta - Poraženec kot vzgojitelj je namreč bil naslov intenzivnega tedna, ki je potekal v znamenju predavanj in delavnic pod vodstvom univerzitetnih docentov z raznih italijskih in drugih evropskih univerz, ciljno publiko pa so predstavljali dijaki višnjih srednjih šol s Tržaškega. Rdeča nit letosnjene pobude je bil namreč tih in prikit, a vseeno nadvye uspešen prodor grške kulture (tako klasične kot helenistične), se pravi kulture poraženca - Rim je namreč vojaško osvojil Grčijo v 2. stoletju pred Kristusom - v rimski svet, ki je viden tako v književnosti kot tudi v arhitekturi ter likovni umetnosti.

Temu je bila posvečena vrsta tematskih predavanj o najrazličnejših aspektih tega kulturnega prodora, poleg tega so stekli tudi obiski arheoloških

najdišč, cilj vsega pa je bil približati višješolcem klasične študije in antične kulturo, obenem pa jima tudi omogočiti vpogled v univerzitetne didaktične metode. Na to ponudbo so se odzvali določeni dijaki oz. profesorji nekaterih klasičnih in znanstvenih licejev iz Trsta in Vidma: kar zadeva šole z italijskim učnim jezikom, so bili na poletni šoli zastopani klasični liceji Francesco Petrarca in Dante Alighieri iz Trsta ter Jacopo Stellini iz Vidma ter znanstvena liceja Guglielmo Oberdan in Galileo Galilei iz Trsta, za slovenske šole pa klasična smer Liceja Franceta Prešerena. Slednjo so zastopale dijakinje Nina Parhor, Nicole Parmesan in Caterina Ducci Novelli, ki obiskujejo 1., 2. oz. 3. klasični licej.

Potem ko so sledile predavanjem, so se vključile v delo po skupinah, ki so z delom nadaljevale tudi potem ko se je poletna šola klasikov uradno zaključila. Nina in Nicole sta se vključili v arheološko-umetnostno, Caterina pa v gledališko-glasbeno skupino. Njihova mentorica je bila prof. Barbara Zlobec, ki poučuje klasične jezike na liceju Prešeren, obenem je med organizatorji poletne šole za klasične, kjer je zadolžena za stike z univerzami iz vzhodne Evrope.

Z Nino in Nicole ter prof. Zlobčevim smo se v prejšnjih dneh pogovorili o enotedenki izkušnji poletne šole, ki je bila po njihovi splošni oceni zelo pozitivna, čeprav precej naporna, saj, kot pravi Nina, so bile nekatere obravnavane teme zahtevne: ni šlo namreč za

običajne stvari, ki jih obravnavaš v šoli, vendar, dodaja Nicole, je šlo vseeno za osebno zadoščenje, saj sta se naučili veliko novega, kar jima bo gotovo pomagalo pri učenju. Dijakinji sta se vključili v arheološko-umetnostno skupino, kjer sta skupaj z dijaki drugih šol pod mentorstvom t.i. tutorjev, vlogo katerih so opravljali univerzitetni študentje, pod drobnogled vzeli pomen portret oz. vpliv grške kulture na oblikovanje portreta od antike do sodobnega časa. Z dijaki italijskih šol sta se lepo ujeli ter sodelovali v skupini, kjer so se naučili tudi sožitja in sodelovanja, čeprav, dodaja prof. Zlobčeva, je bil sporazumevalni jezik po sili razmer italijsčina.

Z zaključkom poletne šole pa se nasprotno ni zaključilo delo po skupinah. Prav na dan pogovora je bilo predvideno srečanje skupine, ki sta jo obiskovali Nina in Nicole: skupaj z ostalimi člani morata namreč pripraviti t.i. »lectio magistralis« oz. predavanje na univerzitetni ravni, s katerim bodo orišali obravnavano tematiko. Predavanje bo 7. oktobra, na vprašanje, ali bi sodelovali tudi na prihodnji poletni šoli klasikov, pa sta dijakinji odgovorili, da će bi bilo mogoče, bi to storili, vendar je število dijakov, ki lahko aktivno sodelujejo v okviru delavnic, omejeno (predavanje so nasprotno odprtva vsem, tako da so jih prejšnji četrtek prisostvovali tudi drugi dijaki liceja Prešeren) in bi bilo prav prepustiti mesto dijakom, ki te izkušnje še niso imeli. (iz)

POKRAJINA - Včeraj predstavitev

Pobude ob Barcolani

Od standa do didaktičnih srečanj

Poletna šola klasikov je višješolcem želeta približati klasične jezike in antične kulture, pa tudi univerzitetne metode dela

KROMA

Pokrajinska uprava bo kot že vselej v zadnjih letih tudi letos sodelovala z lastnim standom na letosnjem Barcolani, poleg tega pa bo poskrbela za vrsto spremljevalnih pobud, od didaktičnih srečanj za otroke in sploh mlajše do obiskov miramarskega naravnega rezervata, ki bodo otrokom razlagali, kakšno je življenje pod morsko gladino. Pokrajina sodeluje v tem obdobju tudi v standu na Borzem trgu, na katerem so s Trgovinsko zbornico in Občino Trst odprli prireditve Trst med morjem in Krasom.

Dodatevne pobude, vezane na Barcolano bodo med drugim ta teden glasbena srečanja na bienalu (v četrtek ob 18. uri), delavnice na območju bivše umobolnice pri Sv. Ivanu, vodenih obisk botaničnega vrta Carsiana in ogled Barcolane s svetilnika. Ta bo za to priložnost v soboto odprt od 10. do 15. ure, medtem ko bo v nedeljo odprt že ob 9. uri.

Stavka v javnem prevozu za sindikat uspela

Stavka v javnem prevozu, ki jo je proglašila včeraj na državni ravni osnovna sindikalna zveza USB, je povzročila težave in nevšečnosti tudi v Trstu in v drugih mestih v deželi Furlaniji-Julijski krajini. Po podatkih, ki jih je posredoval tržaški sindikat USB, je v Trstu stavkalo 39 odstotkov zaposlenih. Na Goriškem je stavkalo 47 odstotkov zaposlenih, na Videmskem 33 odstotkov in na Pordenonskem 15 odstotkov zaposlenih.

Spreten goljuf končno v zaporu

Policisti mobilnega oddelka tržaške kvesture so po nalogu tožilca na tržaškem sodišču Pietra Montroneja včeraj aretrirali 56-letnega italijanskega državljanu T. D. Gre za goljufa, ki je po besedah policistov med najbolj spremnimi na področju goljufja na račun podjetij. T. D. se je predstavljal kot zastopnik podjetij in večkrat unovčil denar oziroma čeke. V ta namen je tudi izdal lažne račune, denar pa je držal kar zase. Goljuf je zdaj v koronejskem zaporu, v katerem bo moral odsedeti dveletno zaporno kazen.

ZAHODNI KRAS - Pred več kot dvema letoma namestili varnostni zidarski oder, dela pa se niso še začela

V Križu cerkvica sv. Roka še čaka

Vnovično vprašanje rajonske svetnice Marie Grazie Villi - Ali je Dipiazzova desnosredinska občinska uprava sploh zaprosila dejelno vlado za prispevek?

Cerkvica sv. Roka v Križu je postala nekakšen simbol brezbrinosti prejšnje desnosredinske občinske uprave do vprašanj, ki zadevajo kraško območje. Pred več kot dvema letoma je dal takratni župan Dipiazza ob cerkvici namestiti varnostni zidarski oder, ker je obstajala (in še obstaja) nevarnost zdrsa kamnitih skrl s strehe na tla. Župan je obljudil takojšen poseg, ki pa ga ni bilo.

Zakaj?

Rajonska svetnica Demokratske stranke v zahodnokraškem rajonskem svetu Maria Grazia Villi je skušala poiskati odgovor.

V rajonskem svetu je predstavila novo vprašanje, v katerem zelo podrobno obnavlja zgodbo, ki je postala po njenem mnenju že nekakšna kraška nanizanka o nezmožnosti prejšnje desnosredinske občinske uprave, da bi se zadeve resno lotila in jo tudi rešila.

Torej: potem ko je bil ob bočnih straneh cerkvice nameščen varnostni (in podporni) zidarski oder, je rajonski svet zahteval takojšnjo prenovo strehe. Ta prepotreben poseg je tudi vključil v svoj seznam javnih del, ki naj bi jih občinska uprava opravila na rajonskem območju. Župan Dipiazza si je med obiskom v Križu ogledal cerkvico in obljudil, da bo občinska uprava streho obnovila.

Mestna uprava je v proračuna zadnjih dveh let vključila postavko v višini 470 tisoč evrov za poseg. A nič se ni spremenilo. Nihče ni posegel.

Villijeva je ugotovila, kje je tičal zajec. Dipiazza je sicer vključil poseg v proračun, šlo pa je za golem formalnost. Kajti: delo bi moralno izvesti z deželnim prispevkom, ki pa ga ni bilo od nikoder!

Dipiazza je v bistvu ... blefiral, je ocenila rajonska svetnica.

Kaže, da se bo s prihodom levosredinske koalicije na celo tržaške občine nekaj vendarle premaknilo z mrtve točke. Podžupanja Fabiana Martini se je ob velikem šmarnu udeležila verskega obreda pred cerkvico, ki ga je daroval župnik Maks Suard. Takrat se je prepričala o stanju cerkvice in prisluhnila pozivu predsednika rajonskega sveta Roberta Cattaruzze, naj Cosolinijeva občinska uprava postori to, kar Dipiazzova ni zmogla. Rajonski svet je obnovil strehe spet vključil kot prioritetski poseg v seznam javnih del za Zahodni Kras, v prepričanju, da bo nova uprava tudi izbrskala potrebna finančna sredstva. Svetnica Villijeva je v tem pogledu iznesla tudi konkreten predlog: zakaj ne bi zapisali za prispevek Fundacije CRT? Cerkvica sv. Roka je čudovit primer verske arhitekture na Krasu, je velike arhitektoniske in zgodovinske vrednosti, zato bi lahko Fundacija vzeela v poštov prispevek, s katerim bi pripomogla k njeni ureditvi.

M.K.

Na veliki šmaren se je verskega obreda pred cerkvico sv. Roka v Križu udeležila tudi podžupanja Fabiana Martini

DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL - Novo šolsko leto

V jaslih jim ni dolgčas

Še nekaj prostih mest - Pester letošnji program - Aktivno osem tedensko poletno središče

Malčki in vzgojiteljice so se nastavili za gasilsko fotografijo

V jaslih, ki delujejo v okviru Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel v Trstu, je konec avgusta steklo novo šolsko leto. Otroci so porazdeljeni v dve skupini: v skupino piščančkov, ki jo stavljamotroci od 1. do 2. leta starosti, in skupino medvedkov z otroki od 2. do 3. leta. Uvajanje novinčkov je steklo sproščeno in je ustvarilo prijetno vzdusje.

Letošnji program je zelo pester: novembra bo na vrsti kostanjčkov praznik, sledilo bo miklavževanje, naki bodo priredili božično delavnico za starše in stare starše, božičnico, pustovanje in pomladanske počitnice s skupnim bivanjem v naravi.

Dejavnosti v jaslih sledijo slovenskemu kurikulumu za predšolsko vzgojo in so prilagojene normam Dežele Furlanije - Julisce krajine. Posebna pozornost je namenjena seveda slovenskemu jeziku. V jaslih je za letošnje šolsko leto na razpolago le še nekaj mest, za katera se starši lahko obrnejo na tajništvo doma.

V Dijaškem domu Srečko Kosovel pa je bilo zelo živahno tudi v poletnih mesecih. Tudi letos so namreč priredili poleg poletnega središča za otroke, ki obiskujejo osnovno šolo, poletno središče za otroke iz jasli in vrtca. Malih obiskovalcev je bilo več kot 40 na teden in razdeljeni so bili v dve skupini: v skupino jasli (od 1. do 3. leta) in v skupino vrtca (od 3. do 6. leta). Poletno središče je potekalo od 4. julija do 12. avgusta in od 29. avgusta do 9. septembra. Skupno so torej malčki preživeli v poletnem središču kar osem prijetnih tednov ob bogatem in pestrem programu. Tema letošnjega centra je bila *Potujemo z domišljijo*. Otroci so se

preko zanimivih dejavnosti, ekskurzij, izletov in predavanj podali v najbolj oddaljene dežele sveta.

Vsek pondeljek so vzgojiteljice organizirale spoznavne igre. S pomočjo pravljic, receptov, izletov, delavnic in predavanj so otroci spoznali načine življenja in navade tujih narodov. Medse so povabili tudi Biserko Cesar, ki je otrokom na čudovit način prikazala življenje malčkov v Afriki. Enkrat tedensko je bil na vrsti izlet ali ekskurzija. Otroci so se s tramvajem peljali na Općine na primer ter obiskali slaščičarno Marco, kjer so se naučili, kako se pripravlja sladoled. Podali so se tudi v Miramarški park in se z

ladjo Delfino verde peljali do Barkovelj oz. do Milj. V popoldanskih urah pa je bilo na vrsti čofotanje v bazenih.

Malčki, ki obiskujejo jasli, so sodelovali pri delavnicah, ki so bile prilagojene njihovi starosti. V jutranjih urah so potekale dejavnosti na temo morja. Otroci so pozljivo poslušali in sledili animiranim pravljicam, peli pesmice in spoznavali morske živali. Pred zasluzenim počitkom so v popoldanskih urah porabili še zadnje moči s čofotanjem v bazenih in z vodnimi igrami. Ko pa jim vreme ni bilo naklonjeno, so se malčki igrali na lepo urejenem vrtu na igralnih in v peskovniku.

Delavnici ekspresivnega branja in kreativnega potopisnega poročanja

Kulturno združenje La Bottega Errante prireja od oktobra do decembra delavnico kreativnega pisanja o potovanjih in delavnico ekspresivnega branja. **Delavnica ekspresivnega branja** bo potekala **od jutri do 9. novembra** na sedežu združenja Actis (Ul. Corti, 3/a). Tečaj bo trajal 12 ur (6 srečanj), vodil pa ga bo Fernando Hrelia. Tečajniki se bodo z branjem na glas naučili pravilnega branja poezij, priovedni in novinarskih tekstov v javnosti in ugotovili, kaj najbolj zanimalo poslušalce. Zainteresirani se lahko vpisajo **samo še danes**.

Delavnica kreativnega potopisnega poročanja bo potekala **od 10. oktobra do 5. decembra** v prostorih knjigarni Italo Svevo. Tečaj bo trajal 18 ur (9 srečanj), predavalci pa bodo Mauro Daltin, Azra Nuhefendić (o novinarskih reportažah) in Pietro Spirito (o priovedovalnih reportažah). Tečajniki se bodo naučili kreativnega pisanja o potovanjih s pisanjem zgodb in branjem tekstov Rumiza, Shatwina, Terzanija in drugih. Poleg tega pa bodo spoznali različne oblike pisanja (reportaža, dnevnik, članek ali beležka). Vpisovanje do 7. oktobra. Vpisna pola je na voljo na spletni strani www.bottegerrarente.it. Izpolnjeno jo morate oddati ob pondeljkih in četrtekih od 18. do 20. ure na sedežu Actis. Za dodatne informacije je na voljo telefonska številka 349/4688757 ali e-pošta info@bottegerrarente.it.

OPĆINE - Koristna pridobitev za didaktično ravnateljstvo

Računalniki bodo prav prišli

Darovalo jih je združenje I bambini del Danubio onlus, ki pomaga družinam bolnih otrok na balkansko-donavskem območju

V torek, 19. septembra, je v prostorih Didaktičnega ravnateljstva na Općinah potekala krajša slovesnost, kjer je združenje I bambini del Danubio onlus darovalo šolam našega rav-

nateljstva kar 20 računalnikov, ki bodo še kako koristni pri posodobitvi računalniških učilnic omenjenih šol.

Združenje I bambini del Danubio onlus se pod gesmom »Naša pomoč za

vaš nasmeh« zavzema za to, da bi finančno podpirala družine hudo bolnih otrok, ki živijo na balkansko-donavskem področju, čeprav se je v zadnjih letih to območje razširilo vse tja do Afrike, Južne Amerike ter Azije. Uradni partner pri uresničitvi projekta je tržaška otroška bolnišnica Burlo Garofalo, častna člana združenja pa sta nemški dirlkalni prvak Michael Schumacher ter duhovnik don Mario Vatta, ki skrbi za Skupnost San Martino al Campo v Trstu.

Združenje, ki mu predseduje gospod Sergio Balbinot, ima svoj sedež prav v Trstu ter je vključeno v seznam združenj, katerim lahko davkopalčevalci namenijo 5 tisočink davka Irpef. Vse podrobne informacije so dosegljive na spletni strani www.bambinidel-danubio.org.

Didaktično ravnateljstvo na Općinah se želi posebno zahvaliti gospo Nadi Carli, ki je v sodelovanju z zavarovalnico Generali omogočila, da prejmejo naši otroci tako bogato darilo.

Vabilo na kavo s knjigo jutri v Tržaški knjigarni

Začel se je oktober, in čeprav nam topli sončni dnevi še vedno dajejo občutek, da je še poletje, smo pri naših založbah že pred časom začeli novo, jesensko sezono. Pri Mladiki in Založništvu tržaškega tiska pripravljamo celo vrsto zanimivih knjig, ki bodo bogatile vaše zimske vecere in seveda tudi veliko zanimivih prireditiv in srečanj s priljubljenimi avtorji. Jutri vas ponovno vabimo na Kavo s knjigo, na uspešno sredino srečanje ob knjigah in kavi, s katerim bomo nadaljevali tudi v novi sezoni. Kot pa navadi se bomo sestajali ob sredah, **ob 10. uri** v Tržaški knjigarni in naš program je že poln zanimivih gostov.

Prvo kavico bomo pili s pesniki. Ob izidu dvoježične pesniške zbirke Loro tornano la sera, sette autori della giovane poesia slovena (Vračajo se zvezcer, sedem avtorjev mlade slovenske poezije, ZTT) je urednik in prevajalec Miha Obit v Tržaško knjigarno povabil Lucijo Stupico, Primoža Čučnika in Jureta Jakoba.

Tečaj predporodne priprave v vodi

V okviru pobud v novi sezoni 2011/2012 prireja tudi letos ŠC Melanie Klein tečaj predporodne priprave v vodi. Tečaj je namenjen vsem bodočim mamicam od 16. tedna nosečnosti dalje, vse do zadnjega meseca nosečnosti, tudi po terminu. Med nosečnostjo se ne spreminja samo telo, pač pa tudi notranji svet doživlja, tako na psihološki kot čustveni ravni, pravo revolucijo. Vadba v bazenu pomaga bodočim mamicam, da vzljubijo sebe in da to ljubezen posreduje svojemu otroku, tako da od vsega začetka vzpostavlja tesno in globoko povezano. Predporodna vadba združuje terapevtsko moč vode in glasbe. Vadba v vodi ob glasbeni spremljavi zmanjšuje občutek okornosti, izboljšuje elasticnost mišic in gibljivost skele-pov, poveča mišični ton, krepi dihalni aparat, živčni in kardiovakularni sistem. Mama vzpostavlja preko nežnegata dotika, masaže, glasu, petja, in glasbe s svojim otrokom tesen stik, na katerega se otrok odzove z ljubeznijo. Informativo srečanje bo jutri, **5. oktobra, ob 18.30** v Ulici Cicerone 8. Za info: 328 4559414.

V petek vodení ogled tržaškega bienala

Skupina 85 vabi v **petek, 7. oktobra, ob 18. uri** na vodení ogled razširjenega bienala v skladnišču 26 v starem pristanišču. Obiskovalce bo spremljala Giuliana Carbi kuratorka razstave Srednje evropske pobude v okviru bienala. Interesenti se bodo zbrali ob 18. uri na Trgu Santos - pri dvorani Tripovic ob vhodu v pristanišče, od koder jih bo avtobus popeljal do skladnišča 26. Vstopnila, v kateri je vključeno vodstvo, znaša 8 evrov (minimalna udeležba pa je 15 ljudi). Svojo udeležbo je treba predhodno napolniti samo še do jutri na tel. 040/212636 ali 338/7417105.

Jagoda ... na Pončani

Kulturno združenje Tina Modotti vabi drevi na svoj sedež, v Ljudski dom na Pončano na predvajanje filma Jagoda u supermarketu Dušana Milića. Gre za komedijo prežeto s presežki in z neobičajnimi protagonisti. Glavna med njimi je Jagoda, ki dela v supermarketu in si po vojni želi drugačno življenje. Začetek ob 20.30, potrebná je izkaznica Italijanske zveze kinematografskih klubov FICC za leto 2011.

O judih med fašizmom

V knjigarni Minerva (Ul.S.Nicolo' 20) bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo Luiselle Schreiber Segre' Questa mia pazza fede nella vita. Gre za zgodbo tržaške judovske družine v času fašizma oz. do konca druge svetovne vojne. Z avtorico se bodo pogovarjale Daniela Gross, Cristina Benussi in Silva Bon.

Včeraj danes

Danes, TOREK, 4. oktobra 2011

FRANC

Sonce vzide ob 7.06 in zatone ob 18.40 - Dolžina dneva 11.34 - Luna vzide ob 14.49 in zatone ob 0.17

Jutri, SREDA, 5. oktobra 2011

MARCEL

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: температура зрака 23,3 stopinje C, zračni tlak 1022,9 mb ustaljen, vlagi 65-odstotna, veter 8 km na uro zahodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 8. oktobra 2011

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Venezia 2 - 040 308248, Ul. Curiel 7/B - 040 281256, Bazovica - Ul. Gruden 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Venezia 2, Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6, Bazovica - Ul. Gruden 27 - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NОЧНА СЛУЖБА

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6 - 040 772148.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15
»L'alba del pianeta delle scimmie«

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »A Dangerous Method«

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Drive«; 11.10, 16.30, 19.05, 21.40 »Blood Story«; 11.10, 15.55, 18.00, 20.05, 22.10 »Baciato dalla fortuna«; 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »L'alba del pianeta delle scimmie«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Ma come fa a far tutto?«; 22.10 »Niente da dichiarare?«; 16.30 »Puffi 3D«; 15.50, 17.55, 20.00 »I Puffi«; 19.50 »Crazy stupid love«; 22.15 »Super 8«.

FELLINI - 17.00, 20.20 »Terraferma«; 18.40, 22.00 »Ma come fa a far tutto?«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8)

16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Drive«,

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 17.55, 19.20,

20.45, 22.15 »Carnage«,

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10,

22.00 »Baciato dalla fortuna«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.10, 20.10, 22.10

»Johnny English 2«; 19.20 »Kavboji in vesoljci«; 17.00, 19.10, 21.20 »Lahko noč, go-sposična«; 16.20, 17.50 »Medvedek Pu«; 21.40 »Ta nora ljubezen«; 16.00 »Zelena svetilka«.

KOPER - PLANET TUŠ 16.50 »Smrkci 3D (sinhr.)«; 17.00 »Smrkci (sinhr.)«; 20.15 »Ta nora ljubezen«; 16.

ABONMAJSKA SEZONA 2011/2012

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

VABILO K ABONMAJU

ZABAVENTVO V NOVO SEZONO PO NAŠIH DRUŠTVIH

Adrijan Rustja
MA ME PROU PROVOCIRASTE...
igrata: Minu Kjuder in Adrijan Rustja

V SREDO, 5. OKTOBRA ob 20.30 - Stadion 1.maj v sodelovanju s SKD Slavko Škamperle in ŠZ Bor

V SOBOTO, 8. OKTOBRA ob 18.30 - Tržaška knjigarna v sodelovanju s Slovenskim klubom

www.teaterssg.it

TK

vabimo

NA KAVO S KNJIGO

v gosteh bodo pesniki:
LUCIJA STUPICA, PRIMOŽ ČUČNIK, JURE JAKOB IN MIHA OBIT

v Tržaški knjigarni, jutri, 5. oktobra, ob 10.00

kavo bo ponudil Qubik caffè

00; za srednješolce, višješolce in mla- de ob sredah 18.00-19.30. Tečaj bosta vodila trener Samo Polutak Kos in Sa- ra Brelih v rekreatoriju v Križu št. 441. Za informacije: 329-9751782.

JOGA V ŠKC V LONJERJU se bo pričela danes, 4. oktobra, ob 19. uri. Informa- cije na tel. št. 333-5062494 v večernih urah (Dorica).

KLEKLJARSKA SEKCIJA SKD Lipa iz Bazovice vabi vse svoje stare in nove klekljarice na sestanek danes, 4. oktobra, ob 19.30 v prostorih Bazovskega doma.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi danes, 4. oktobra, ob 20. uri na srečanje z voditeljico telovadbe v bazenu (Jasna). Srečanje je odprtvo vsem, ki jih zanima izvedeti kako poteka vadba bazenu in zakaj je rekreacija v segreti morski voda priporočljiva za dobro počutje našega telesa. Toplo vabljeni!

TAI CHI CHUAN AŠD Mladina obvešča, da se bo vadba odvijala ob četrtekih 19.30-21.00 v rekreatoriju v Križu št. 441. Tečaj vodi instruktorica Vladimira Guštin (tel. 349-3136949).

TEČAJ BELLY GYM Mladina obvešča, da se bo tečaj odvijal ob ponedeljkih 10.00-11.00 pod vodstvom profesio- nalne orientalske plesalke Yasmin Anuby v rekreatoriju v Križu št. 441. Za informacije in rezervacije: 333-5663612.

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bosta danes, 4., in v petek, 7. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redni pevski vaji.

TREBUŠNI PLES AŠD Mladina obvešča, da se bo tečaj odvijal ob pone- deljkih 18.30-19.30 pod vodstvom profesionalne orientalske plesalke Ya- smin Anuby v rekreatoriju v Križu št. 441. Za informacije in rezervacije: 333-5663612.

ŽENSKA TELOVADBA V REPNU: Kla- sična telovadba bo potekala dvakrat tedensko: ob sredah 20.00-21.00 in petkih 17.30-18.30. Prvo srečanje bo v telovadnici v Repnu v sredo, 5. oktobra, ob 20. uri. Potreben sta blazina za telovadbo in mala brisača. Prijave in informacije na tel. št. 00386-31687290 (Tanja). Število mest je omejeno zaradi strokovnega pristopa in opazovanja posameznika.

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo, 5. oktobra, začenjajo tre- ningi za pridobitev kondicije za smučarsko sezono, namenjeni odraslim, v telovadnici šole Codermatz v Ul. Pin- demonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Informacije in prijave na tel. št. 335-6123484.

SK DEVIN vabi na telovadbo za odrasle tehnika Body & Mind v telovadnico srednje šole De Marchesetti v Sesljanu ob sredah od 20.00 do 21.00. Prvo srečanje bo v sredo, 5. oktobra.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi slovenske filateliste na me- sečno srečanje, ki bo v sredo, 5. oktobra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška, 20.

TELOVADBA V BAZENIU - v organizaciji MD Boljunc se bo pričela v sredo, 5. oktobra. Odhod društvenega kombija ob 8.45 iz trga v Boljuncu (avtobusna postaja), sledi postaja v Borštu, na trgu v Ricmanjih, Log, Pulje in Domijo av- tobusna postaja pri trgovini jestvin. In- formacije na tel. št.: 335-8045700.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA, Mladci in Tržaška knjigarna vabijo na kavo s knjigo. V sredo, 5. oktobra, ob 10. uri bodo v Tržaški knjigarni na obisku pesniki Primož Čučnik, Jure Jakob in Lucija Stupica, ki so med avtorji no- ve dvojezične pesniške antologije Loro tornano la sera (ZTT). Z njimi se bo pogovarjal prevajalec in urednik knji- ge Miha Obit.

ŠC M. KLEIN - »Tečaj za nosečnice v ba- zenu« se bo začel 6. oktobra od 10.00

do 11.30. Informativno srečanje 5. oktobra ob 18.30 na sedežu v Ul. Cicerone 8; »Acquafitness«, primeren tečaj za vse starosti. Urniki: torek 19.30-20.10 in 20.15-20.55; četrtek 19.30-20.10 in 20.15-20.55. Prvo srečanje bo 6. oktobra; »Tečaj za dojenčke v ba- zenu« od 1. do 18. meseca ob petkih od 10.00 do 10.45 in sobotah od 10.00 do 10.45 ter od 10.45 do 11.30, od 18. meseca do 4. leta ob sobotah v dvojni izmeni od 17.00 do 17.45 in od 17.45 do 18.30. Začeli se bodo 14. oz. 15. oktobra. Prijave in informacije na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

ŠZ BOR IN SKD S. ŠKAMPERLE napoveduje kratek zabavni prizor (Adrijan Rustja in Minu Kjuder) in pred- stavitev abonmaja SSG (Upravní umetniški predstavnik SSG) v sredo, 5. oktobra, ob 20.30 v atriju pred telo- vadnico na Stadionu 1. maj (Vrdelska c. 7). Vljudno Vabljeni.

AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SRENJ

IN ZDruženje zasebnih kraških lastnikov vabita lastnike zemljišč trase elektrovoda na informativni se- stanek glede predvidene ojačitve elek- trovoda v četrtek, 6. oktobra, ob 20.30 pri družini Rebula (Slivno 6); v petek, 7. oktobra, ob 20.30 uri v mali dvorani Prosvetnega doma Općine.

AŠD BREG sporoča, da bodo v občins- skem športnem centru S. Klabjan v Dolini stekla sledenja dejavnost: rekreacija odrasli, od 6. oktobra, ob torkih in četrtekih ob 8.30. Prisrčno vabljeni!

KARAIBSKI IN LATINOAMERIŠKI SKU- PINSKI PLES - v organizaciji MD Bo- ljunc bo pričel v četrtek, 6. oktobra, ob 20.30. Tečaj je namenjen vsem ljubi- teljem plesa ne glede na starostno do- bo. Na prvem srečanju bomo preiz- kusili kako to gre. Prijave na tel. 329- 2126570 Roberta ali na naslov mdbo- ljunec@gmail.com.

KRD DOM BRİŞČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj vezenja, ki bo vsak četrtek z gospo Marico Pahor. Prvo srečanje bo v četrtek, 6. oktobra, ob 16. uri.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v prostorih bara v Razdrtem v petek, 7. oktobra, ob 18. uri potopisno predavanje »Po svileni poti skozi Osrednjo Azijo«, ki ga je pripravila Ksenija Čermelj, mag. etnologije in kulturne antropologije. Ob 20. uri se bo odvijalo tradicionalno »Nočni pohod pred polno luno na Nanos«, izpred ba- ra. Pohod je v vsakem vremenu, po- trebno se je primerno opremiti. Od- vijal se bo vsak petek, ki je najbližji polni luni po potopisnem predavanju.

SPDT prireja tečaj nordijske hoje. Sre- čanja bodo potekala ob petkih: 7. in 14. oktobra, od 16. do 18. ure, zbirališče pri spomeniku na Proseku ob 15.45. Informacije in prijave na tel. 040-220155 (Livo).

KROŽEK AUSER ZA KRAŠKO OB- MOČJE vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 8. oktobra, s pri- četkom ob 16. uri. Srečanje se bo od- vijalo v prostorih Dopolavoro ferro- viario v Nabrežini.

SKAVTIV BREGU skavti so začeli z red- nimi tedenskimi sestanki, katerim se lahko pridružijo novi člani. Volčiči in volkuljice (7-10 let) se srečujejo vsako soboto med 15. in 17. uro v Mladins- kem krožku v Dolini, izvidniki in vod- nice (11-15 let) pa prav tako vsako so- boto med 15.15 in 16.45 v Mladinskem domu v Boljuncu. Za informacije szso@skavt.net ali 347-8391257 (Luka).

SKAVTI V ŠKEDNJU skavti so začeli z rednimi tedenskimi sestanki, katerim se lahko pridružijo novi člani. V Šked- nju (Dom Jakoba Ukmarpa) se srečujejo tako volčiči in volkuljice (od 7 do 10 leta) kot izvidniki in vodnice (11-15 let) vsako soboto med 14.30 in 16. Za informacije: szso@skavt.net ali 347-8391257 (Luka).

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja pohod »Zoro Starec« 8. oktobra. Po barkovljanskih klancih bo pohodnike vodila prof. Marinka Pertot. Start iz- pred društva ob 14.30. Hoje bo okrog 3 ure. Priporočamo primerno obutev. Po pohodu bo v društvu »paštašuta« za katero se je treba najaviti na tel. št. 040-411635, 040-415797.

JOGA PRI SKD I. GRUDEN: vodi Divna Slavec, začetek 10. oktobra. Urvnik: torek in četrtek, 9.00-10.30 in 10.30-12.00; ponedeljek in sreda, 18.30-20.00. Info 040-299632 ali 339-5281729 (Vera Tuta).

KRD DOM BRİŞČIKI obvešča, da pote- ka vadba pilatesa za redne in nove čla-

ne pod vodstvom prof. Mateje Šajna. Jutranja vadba za zrela in zlata leta: ob ponedeljkih in ali ob sredah ob 9.30; Večerna vadba za zdravo hrbitenico: ponedeljek ob 18.30, četrtek ob 19.15 in ob 20.15. Za vpis in pojasnila: 040- 327327, 340 4835610 (Anica), 00386- 40285930 (Mateja).

KRUT - za sprostitev in dobro počutje - vabi na tečaj »Ustvarjanje mandala«. Prvo srečanje bo v torek, 11. oktobra, ob 16. uri na društvenem sedežu. Do- datna pojasnila in prijave na Krut, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo 11. oktobra uradi zaprti.

GLASBENA KAMBRCA - SKD Barkovlje sprejema vpise v glasbeno delavnico oz. v tečaj solopejtja za otroke in najstni- ke do nedelje, 9. oktobra. Dejavnosti bodo potekale ob sredah, četrtekih ali petkih popoldne (po možnem dogo- voru). Začetek 12. oktobra. Informacije na tel. št.: 339-6543410.

SK DEVIN prireja do 4. decembra teča- je smučanja na plastični stezi v Nabrežini pod vodstvom društvenih učiteljev. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, 040- 2908195, 348-1334086 (Erika).

Prireditve

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA prireja odprtje razstave »Označevalne točke« Elene Guglielmotti. Odpr- tje razstave bo v petek, 7. oktobra, ob 17.30. Predstavila jo bo Aleksandra Velise, glasbeni utrinek Jakob Jugovic, saksofon.

SK VIGRED vabi 7., 8. in 9. oktobra v Praprotna na 16. kraški Oktoberfešt pod šotorom. V petek 7. oktobra, ob 19. uri nastop godbe Salež, sledi ples s skupino Kraški ovčarji. V soboto, 8. oktobra, ob 15. uri Ex tempore, turnir v briškoli in taborniški kotiček s ta- borniki RMV Ts-Go. Od 16. do 18. ure plesna delavnica, ob 18.30 nastop plesnih skupin, ob 19.30 ples z an- samblom Alter ego in Dj Janka-Valom. V nedeljo, 9. oktobra, od 9.15 do 9.45 zbirališče za 16. pohod »Na Krasu je krasno«, ob 11. uri odprtje kioskov, od 14. do 16. ure ples z ansamblom Do- mači zvoki, ob 16. uri Muzikfešt - sre- čanje ljudskih godcev in pevcev, sledi ples s Kraškimi muzikanti.

16. KRAŠKI MUZIKFEŠT vabi v nedeljo, 9. oktobra, ob 16. uri v Praprotn, god- ce in pevce, ki igrajo na katerokoli in- strumente, le da so v postavi od dva do štirih skupin. Srečanje je razdeljeno na dve kategoriji: 1.: do 14. leta, 2.: za odrasle, skupina je lahko tudi me- šana. Prijave do sobote, 8. oktobra, zve- čer, tel. 380-3584580, email: tajni- stvo@skdvigred.org

POKLON IGNACIJU OTI Ob 10. oble- tnici smrti, SKD V. Vodnik, Zveza slo- venskih kulturnih društev, Javni sklad Republike Slovenije za kulturne de- javnosti, Urad Vlade Republike Slo- venije za Slovence v zamejstvu in po- svetu, SIOT s.p.a., Občina Dolina in Pokrajina Trst vabijo v nedeljo, 9. oktobra, ob 17. uri v Dolino na odprtje spominskega obeležja na rojstni hiši Ignacija Ote. Odkritju sledi v društve- ni dvorani predstavitev zgodenke »Da bi iz moje pesmi« MoPZ V. Vodnik.

RAZSTAVA v osmici družine Fabec v Mavhinjah. V obratovalnem času osmice do 16. oktobra so na ogled foto- grafije zgodovinarke Mirte Čok in naravoslovne ilustracije (akvareli) akad. slikarke Katerine Kalc. Vabljeni.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi na svečano podelitev nagrad in priznanj Natečaja za nagra- do Ignacij Ota, ki bo v nedeljo, 16. oktobra, ob 18. uri v Občinskem gleda- lišču France Prešeren v Boljuncu v okviru počastitve 80-letnice rojstva in 10-letnice smrti skladatelja Ignacija Ote, ki jo pripravljajo društvo SKD Va- lentin Vodnik, skladateljeva družina in prijatelji.

Mali oglasi

37-LETNIK z vozniškima dovoljenjem C in D, nujno išče katerokoli zaposli- tev. Tel. 349-5830782.

ISČEM DELO - z lastno kosilnico oz. mo- torno žago kosim travo ter obrezujem takoj drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

26-LETNICA išče delo v devinsko-na- brežinski občini kot hišna pomočnica

Poslovni oglasi

V SREDIŠČU OPĆIN

dajem v najem poslovne prostore.

Tel.: 348-8136866

ter pomaga pri učenju angleščine. Tel. št.: 340-6314234.

43-LETNA GOSPA</

TREBČE - Proslava ob 65. obletnici postavitve spomenika padlim

Svoboda, priborjena z ogromnimi žrtvami, ni podarjena za vedno

Govornika Stanka Hrovatin in Roberto Birsa - Odprtje razstave osnovnošolskih risb in koncert TPPZ

»Ti in jaz in vsi otroci imamo pravico živeti brez strahu...« je dejala Lana, učenka COŠ Pinko Tomažič iz Trebče, ko je s svojimi sošolci pred spomenikom padlim prebrala misli, ki so se utrnilne med raziskavo o dolžnostih in pravicah, o italijanski ustavi, ki se je rodila iz osvobodilnega boja. Morda so v teh dneh z učiteljicami odprli stran zgodovine, ki opisuje strah, ki so ga doživljali otroci in njihovi starši v temni dobi fašistične diktature, izbruh druge svetovne vojne in nacifašističnega terorja: mladim in najmlajšim je bila posvečena proslava, ki so jo trebenska društva organizirala ob 65. obletnici postavitve spomenika, da bi ne pozabili na žrtve, da bi se otresli otopelosti in skušali ohraniti vrednote, za katere so se partizani borili.

Osnovnošolci so v Ljudskem domu razstavili svoje izdelke v dvorani, kjer so razobežene slike, skoraj umetniški portreti lepih mladih fantov, ki so za svobodo darovali življenje. Otroci so tudi zapeli nekaj pesmi pod skrbnim vodstvom svojih učiteljic, proslava pa se je začela s slovenskim prevodom ob spremljavi vaške godbe Viktor Parma.

Svoje vence so k spomeniku, ki so ga obkrožale častne straže tabornikov in skavtov, položili predstavniki trebenskih društev, TPPZ Pinko Tomažič, združenja ANPI-VZPI, Zvez levice in VZPI s Proseka-Kontovela. Program je povezovala Mateja Počkaj, ki je predala besedo pred-

sednici pokrajinskega odbora VZPI **Stanki Hrovatin**. Bivša partizanska kurirka, ki je dolgo let poučevala na trebenski šoli, se je najprej poklonila spominu padlim, žrtvam zločinov, ki so jih zagrešili fašisti, nacisti in domači kolaboracionisti. Spomenik je simbol boja vseh Trebencov, ki so kakorkoli sodelovali v narodnoosvobodilni vojni: mala vas je za svobodo plaćala krvav davek, saj je poleg tridesetih padlih kar 127 vaščanov sodelovalo s par-

ti na dejstva, na razloge, ki so mlade fante in njihove družine privedli do upora, do edine možne reakcije na neznosne razmere. Da bi tudi današnja mladina lahko razumela, zakaj so bili mladi pripravljeni žrtvovati vse, da bi si priborili osnovne pravice, pravico do materinega jezika in svobodo. Zato se VZPI nenehno trudi, da bi v svoje vrste privabila mlade, ki bi prenashali vrednote, za katere so predniki trpljili in umirali. To je še posebej potrebno ob

STANKA HROVATIN

KROMA

ROBERTO BIRSA

KROMA

tizani, 120 jih je bilo zaprtih in od l.1934 so si Trebenci skupno prislužili 500 let zapornih kazni. Hrovatinova je obudila spomin na pogreb partizana Emila Čuka, ki je potekal v naglici, v strahu pred nacifašističnim napadom, spomnila se je jokajočih mater, ki bi si zasluzile spomenik v mestnem središču, in sprožila retorično vprašanje, ali so proslave le nostalgični odsev pozabljenih časov. Odgovor je nedvoumen, potrebno je še naprej opozarjan-

spomnila tudi na 70-letnico ustanovitve Osvobodilne fronte in menila, da je potrebna večja družbena angažiranost v bran vseh pravic, ki jih vlada postopoma spodbujanja. Neurejena delovna razmerja, kričeče socialne krivice in obubožanje šolstva so v ostrem nasprotju z duhom ustave in vsakdo je poklican, da se po svojih močeh zavzame za boljši svet, kajti svoboda, ki je bila priborjena z ogromnimi žrtvami, ni podarjena za vedno.

V italijansčini je spregovoril **Roberto Birsa**, podpredsednik pokrajinskega odbora VZPI. Pozdravil je v slovenščini, nato je izpostavil simboliko spomenika, ki je prepojen s krvjo in solzami padlih, mučencev, deportiranec in s predanstvo vseh, ki so se vključili v OF Nasilje, ki je izbruhnilo 13.julija 1920 s požigom Narodnega doma, se je nadaljevalo z uničenjem 134 sedežev slovenskih socialnih organizacij, 100 društvenih sedežev, 21 dežavskih domov, v Italiji pa se je odprlo kar 200 taborišč, čigar obstoj je za premnoge še neznanka. Nasilju se je uprla partizanska gibanje, ki se je kot požar razširilo po celi Evropi in celini dalo nove korenine. To se mora zasidrirati v zavest mladih generacij, katerih dedje so zavrnili svet, v katerem bi izbrane rase zavladale nad množičami sužnjev. Birsa je citiral Kosovela, ki je pred devetdesetimi leti začrtal ideal evropskega državljanja, ki je odprt do vseh, a želi ohraniti svojo istovetnost. Vredno je svobode, miru in enakopravnosti so se

rodile med osvobodilno vojno ter ostale zapisane v ustavi, zato gre zavrniti vsakršen poskus, ki bi žezel spremeniti njene dolocene, zakoličen pa mora ostati tudi datum 25.aprila kot dan osvoboditve. Birsa je svoj govor zaključil z gesлом Smrt fašizmu, svoboda narodu!, nato so se oglasili mali trebensi šolarčki, za njimi pa še pevci TPPZ Pinko Tomažič z dekleti zboru Klasse, ki so ob spremljavi godbe pod vodstvom Luke Carlija, zapeli Vstajenje Primorske.

Proslava se je nadaljevala na dvorišču Ljudskega doma s koncertom TPPZ pod vodstvom Pie Cah: zelo številno in hvaležno občinstvo je spremljalo program borbenih pesmi, čigar izvor je orisala Rada Zergol. Olga Lupinc, Emanuel Martini in Roberto Birsa so občuteno recitali poezije, ki so se lepo vključile v vojno tematiko. *Hej brigade, Naglo puške smo zgrabili, Trst je naš, Računajte na nas, Bratje, le k soncu, svobodi, Na oknu glej obrazek bled, Sa kraj Bosne, Pesem francoskih partizanov, Venceremos, Sivi sokole, La brigata Garibaldi, Na Kordunu, Bella ciao, Na juřiš so pesmi, ki lahko gaenoj vsakogar s čustvenim nabojem uporne vere v boljši svet.* Lepo so se odrezali tudi solisti Emanuel Martini, Vinicio Baitz in Andrej Corradetti, Vstajenje Primorske pa je z izpovedno močjo himne, ki se je globoko ukoreninila na naši zemlji, dvignila vse prisotne v spoštлив in navdušen aplavz.

Katja Kralj

Utrinek z nedeljske proslave ob spomeniku, desno pa risba osnovnošolca na razstavi v Ljudskem domu

KROMA

Čeprav midva
sva čist drugačna,

sva oba
enako lačna.

MEDJA VAS - Četrta izvedba zelo priljubljenega praznika Konji in vonjave mošta

Konji in narava - zmagovalna poteza

Praznik je iz leta v leto bolj uspešen - Bogat spored dogodkov za mlaide in manj mlaide - Ježa, vožnja s konjskimi vpregami, s helikopterjem - Veselje po osmicah

Da je praznik Konji in vonjave mošta v Medji vasi presegel še najbolj rožnata pričakovanja, se je lahko prepričal vsak, ki se je v preteklem vikendu mudil na tistem koncu Krasa. Malo vas je namreč preplavilo morje razposajenih obiskovalcev (avtomobili so bili parkirani vse do križišča za Ribiško nasele - v pas je peljal le avtobus), ki so jih tjakaj privabili prijetno sončno vreme, konji in pristno praznično vzdušje.

Organizatorji SSKD Timava Medja vas - Štivan, Jus Medja vas in Vaška skupnosti Medja vas so bili tudi tokrat kos izzivu in za mlaide oz. manj mlade obiskovalce poskrbeli za pestro paleto dogodkov. Največ zanimanja so upravičeno poželi konji, ki jih najmlajši obožujejo. Z izkušenimi konjeniki so se otroci preizkusili v ježi, po vasi pa so ves čas peljale konjske vprege. Za pravo poslastico so poskrbeli še konjeniki, ki so se izkazali v konjskih igrah, obiskovalci pa so se nato pomerili v

ljudskih igrah. Na svoj račun so prišli tudi kolesarji (tekmovanje z gorskimi kolesi) in pohodniki po sledih soške fronte, novost pa je tokrat predstavljala možnost poleta s helikopterjem.

Dobra volja in veselo razpoloženje pa je vladalo tudi po osmicah, kmečkih turizmih, v gostilni in pri kioskih, ki so v vasi ponujali domače dobrote. Uspeh, ki ga iz leta v leto žanje praznik, pa je dokaz, da so tovrstne prireditve v naravi in v dobrini družbi hvalevredne in vse bolj priljubljene.

GLASBA - Oktobrski koncerti**Nizozemci Percossa, Adi Smolar, Foam festival, dalmatinski kantavtorji in še Big Foot Mama ...**

Letošnji oktober ni ravno bogat z glasbenimi dogodki. V glavnem se koncerti kopijojo v drugi polovici meseca in prvi odmevnješi dogodek je na sporednu še v **sredo, 12. oktobra**, ko bo v ljubljanski Hali Tivoli (ob 20. uri) bobnarski spektakel s skupino **Percossa**. Nizozemski mladeniči, ki so svoje znanje z ulice prenesli v gledališče, nastopajo po vsem svetu že 13 let, sodelujejo z različnimi izvajalcji in skupinami, med katerimi pa je Armin van Buuren in Sensation. Skupino Percossa sestavljajo štirje člani, René Sjeno Pierings, Janwillem van der Poll, Neils van Hoorn in Eric Robillard. Vsi so izšolani glasbeniki, pravi virtuozi na tolkalih. Vstopnice v predprodaji od 29 do 49 €.

Dan kasneje, to se pravi v **četrtek, 13. oktobra**, bo v ljubljanski Cvetličarni svoj zadnji album *Se počasi dalec pride* predstavljal **Adi Smolar**, ki je znan po tem, da o resnih stvarih poje na šaljiv način. Tudi v novem albumu nam postreže z zanimivimi in aktualnimi temami. *Opozicija, Prijateljstvo, Ljubezen & zvestoba, Če te ena noč, te pa druga hoče, Baybay, Ne gre, ne gre, Življenje se konča* so le nekateri naslovi novih pesmi. Svojo 30-letnico glasbenega ustvarjanja bo praznoval s koncertom ob spremljavi vedno zvestih **Mestnih postopačev**. Pričetek koncerta ob 21. uri, vstopnice v predprodaji po 15 €.

V dveh največjih slovenskih mestih bo sta na sporednu **14. in 15. oktobra** (ob 20. uri) koncerta, ki ju ljubitelji dalmatinske glasbe ne smejo zamuditi. **Najlepše dalmatinske**

pesmi - to je naslov dogodka, ki bo najprej v Mariboru v dvorani Tabor in dan kasneje še v Stožicah v Ljubljani. Tedi Spalatal, Metri Cetinić, Jasna Zlokic, Tereza Kesovija, Vinko Coce, Klapa Cambi in Oliver Dragojević: to so imena nastopajočih na dveh gala večerih. Vstopnice: Maribor 22 in 25 €, Ljubljana 32, 35 in 39 €.

Med mlajšimi vlada največje pričakanje za **Foam Festival 2011**, ki bo **15. oktobra** v Gospodarskem razstavišču v Ljubljani od 21. ure dalje. Na Festivalu bodo nastopili nekateri svetovno znani dj-j. Gre za spektakel z edinstvenimi vizualnimi efekti, peno, ognjem, plesnimi točkami in laser showom, in bo letos prvič tudi v Sloveniji. Med raznimi dj-j bodo nastopali Avicii, poznani tudi kot Tim Berg, David Morales, ki je v Sloveniji že večkrat nastopal (in navdušil), in Ian Carey, ki prihaja direktno iz Miamija in je avtor enega največjih klubskih hitov vseh časov – Rise. Vstopnice so v predprodaji po 35 evrov.

Zadnji pomemben oktobrski koncert v Sloveniji bo znova v Cvetličarni v Ljubljani. **20. oktobra** bodo ob 21. uri nastopili priznani rockerji skupine **Big Foot Mama**, ki je lani svojih 20 let obstoja zaznamovala s celovečernim dokumentarnim filmom z naslovom *Tist' dan v tednu*, ki prikazuje »vzpone« in »padce« banda. Premierno so ga prikazali novembra. Cena vstopnice je 19 €, največnejši pa bodo na koncertu prejeli tudi dvd dokumentarnega filma. (I.F.)

LJUBLJANA - Od jutri do 12. oktobra**Zlata paličica****14. bienalni mednarodni festival igranih predstav za otroke in mlaude**

V organizaciji Lutkovnega gledališča Ljubljana (LGL) bo **od jutri do 12. oktobra** v Ljubljani potekal 14. bienalni mednarodni festival igranih predstav za otroke in mlade *Zlata paličica*. Za največ sedem nagrad se bo potegovalo deset predstav po izboru selektorja Mateja Bogataja, še 12 (od tega dve tuji) pa bo mogoče videti v spremjevalnem delu. Bogataj si je od 29 predstav, prijavljenih na festival, še kakšen ducat ogled mimo prijav in dve takšni tudi uvrstil v tekmovalni program. Pri izboru tekmovalnih del se je držal omejitev, ki jih je postavila že prejšnja selektorica Mojca Kreft: tekmovale bodo izključno predstave, ki ne vsebujejo lutkarskih elementov, je povedal na včerajšnji novinarski konferenci.

Tekmovalni program se ne pokriva popolnoma s tem, kar je v spremjevalnem delu, je pojasnil Bogataj. Kot je dodal, je žezel s svojim izborom v spremjevalnem delu problematizirati nov odnos do animacije, novo uporabo scenografije, novo razmerje med animacijo in igro. Pri ogledu predstav je nameč opazil veliko število novih pristopov pri ustvarjanju odrske iluzije, za katere ni mogoče reči, da jih v prvi vrsti določata lutka ali klasična igra. Pri predstavah pa je opaziti uporabo novih tehnologij, novih medijev, filmov in projekcij.

Festival *Zlata paličica* je sicer na prelomni točki oz. v fazi preoblikovanja, ne le zato, ker se je po pripojitvi Gledališča za otroke in mlaude, pod okriljem katerega je potekal v preteklosti, k LGL znašel v novi hiši, temveč tudi zato, ker letos ni dobil namenskih sredstev jav-

nih financerjev, je povedal direktor LGL Uroš Korenčan. Kot eno možnih oblik preživetja je navedel pregledni festival, ki bi vse, kar se znajde na odru, ponujal ne le otrokom in mladim, pač pa tudi domači in tuji strokovni publiki.

Strokovna žirija, ki jo sestavljajo Petra Pogorevc, Igor Saksida in Marko Čeh, bo lahko podelila sedem nagrad: za najboljšo predstavo v celoti, za najboljšo režijo, najboljšo žensko vlogo in najboljšo moško vlogo ter tri nagrade za posebne umetniške dosežke.

Festival bo 5. oktobra kot del spremjevalnega programa odprla krstna uprizoritev drame Janje Vidmar z naslovom *Brez*, ki je lajni na natečaju LGL za izvirno dramsko besedilo za otroke in mladino prejela nagrado zlata paličica. Igra tematizira iskanje prave poti v kaotični sedanosti, njen protagonist je najstnški raper Simi, ki ga igra Jan Bučar. Kot je povedala režisera Ena Nina Lampič, želijo s predstavo nagovoriti najstnško publiko, zato so uporabili učični jezik in glasbo, za katero je besedila napisal priznani slovenski raper Jose iz tandemra Murat & Jose. Dramaturginja je bila Simona Hamer, scenograf Danijel Modrej, kostumografinja pa Gordana Bobojević.

Odprtje festivala bo soprodo z odprtjem Odra pod zvezdami, novo pridobitvijo LGL s kupolo in pogledom na Ljubljanski grad, ki bo omogočil fleksibilne postavitve. Sredstva za pokrivanje obratovalnih stroškov bodo pridobivali tudi v oddajanju. Naložba je bila vredna 1,7 milijona evrov, od tega je ministrstvo za kulturo prispevalo slabih 300.000 evrov. (STA)

GLEDALIŠČE**FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA****TRST****Slovensko stalno gledališče**

V torek, 11. oktobra ob 18.00 / Maja Aduša Vidmar / predstava za najmlajše / »Mali modri Huhu«.

V petek, 14. oktobra (za šole ob 12.00) in ob 20.30 / Roland Schimelpfennig / »Zlati zmaj«.

V petek, 28. oktobra ob 20.30 / Vesna Furlanič Valentinčič / »Mama«.

Stadion 1. maj

Jutri, 5. oktobra ob 20.30 / Adrijan Rustja - SSG / »Ma me prou provociraste...«.

Tržaška knjigarna

V soboto, 8. oktobra ob 18.30 / Adrijan Rustja - SSG / »Ma me prou provociraste...«.

KRIŽ**Ljudski dom**

V sredo, 12. oktobra ob 20.30 / Tamara Matevc, Boris Kobal / »Poslednji termin(l)tor«.

NABREŽINA**Kulturalni dom Igo Gruden**

V torek, 11. oktobra ob 20.30 / Adrijan Rustja - SSG / »Ma me prou provociraste...«.

KRIZ**Ljudski dom**

V sredo, 12. oktobra ob 20.30 / Tamara Matevc, Boris Kobal / »Poslednji termin(l)tor«.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA**TRST****Gledališče Verdi****Jesenska simfonična sezona**

V petek, 7. oktobra ob 20.30 / Simfonija št. 7 L. van Beethove / »Orkester gledališča Verdi«, dirigent Francesco Lanzillotta, solist Matteo Rivi. Ponovitev: v soboto, 8. oktobra ob 18.00.

Slovensko stalno gledališče

V petek, 7. oktobra ob 21.00 / Miela, Bonawentura / »Pupkin kabaret«.

V petek, 13. oktobra ob 20.30 / Leioa kantika korala / »Baskovski mladinski zbor«.

BARCOLANA JAZZ

Od petka, 30. septembra do nedelje, 9. oktobra bo po tržaških ulicah v sklopu 43. Barcolane vrsta glasbenih dogodkov v imenu jazza in swinga.

Jutri, 5. oktobra ob 20.00 / Arena Gas Natural / B.F. Dixieland Jazz Band.

Nedelja, 9. oktobra ob 13.30 / Nabrežje / Musique Boutique.

GORICA**Kulturalni dom**

V nedeljo, 9. oktobra ob 19.00 / Amaya Dance Company, orientalski ples / »Bellydance Infusion project«.

Režiser in koreograf predstave je priznana plesalka Manca Pavli iz Ljubljane.

SLOVENIJA**LJUBLJANA****Cankarjev dom****Gallusova dvorana**

Jutri, 5. oktobra ob 19.30 / W. A. Mozart / koncert / »Ingolf Wunder«, klavir.

Včetrtek, 6. in v petek, 7. oktobra ob 19.30 / koncert / »Orkester slovenske filharmonije«, dirigent Kenneth Montgomery, solist Eugene Ugorski (violine).

Jutri, 5. in v četrtek, 6. oktobra ob 20.00 / Ryuzu Fukuhara, Samo Potokar / »Ne.Za.Vedno«.

Klub CD

V nedeljo, 9. oktobra ob 20.00 / Bertrand Brechr, Roger Fernay / »Gramofon«.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Narodni dom (Ul. Filzi 14)**

Narodna in študijska knjižnica vabi na ogled razstave »Rižarna«. Razstava je na ogled vse do 30. septembra. Urnik: torka od 10.00 do 12.00, petek od 16.00 do 18.00.

Hangar 26 starega pristanišča: do 27. novembra je odprta velika razstava sodobne umetnosti tako imenovanega razpršenega bienala (Biennale diffusa), na kateri se predstavlja 172 umetnikov iz Furlanije-Julijanske krajine in držav, ki so včlanjene v Srednjeevropsko pobudo (SEP). V tretjem nadstropju obnovljene hangarje 26 so razstavljena dela deželnih ustvarjalcev, od uveljavljenih imen italijanske likovne scene (Dorfles, Rosignano, Zigaina) do mladih obetavnih umetnikov. Med razstavljalci so tudi rije tržaški Slovenci: Klavdij Palčič, Franco Vecchiet in Edward Zajec. Urnik: vsak dan od 10.00 do 21.00.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numiz-

matska zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografска razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

BAZOVICA

Didaktični naravoslovni center (Bazovica št. 224): na ogled je razstava slik »Kraške hiše« umetnika Pina Zoržija. Urnik: ponedeljek, sreda, četrtek in petek od 9.00 do 13.00, torek od 14.00 do 20.00.

MAVHINJE

Razstava naravoslovnih ilustracij (akvarelov): do 15. oktobra bo na ogled razstava akademiske slikarke Katerine Kalc in fotografij zgodovinarke Mirete Čok (Osmica družine Fabeck v Mavhinjah).

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprechod po solinski poti z obiskom multimedialnega centra. Vstopna točka je na Seči.

PORDENON - V soboto slovesno odprtje

Trideset odmevnih let Dnevov nemega filma

Festival je bolj znan in cenjen v tujini kot doma - Veliko pohval, vendar manj denarja

Nepregledna vrsta nekdanjih najslavnejših filmskih mitov, od Baby Peggely, do Busterja Keatona, Walta Disneyja, Lillian Gish in seveda nepogrešljivega Charlieja Chaplina. Stari prijatelji, mogoče že simboli, zagotovo protagonisti prvič začetkov sedme umetnosti, se te dni, vse do nedelje, spet srečujejo v Pordenonu, da bi skupaj proslavili trideseti rojstni dan Dnevov nemega filma.

Pomembno okroglo obletnico, ki letos sopada s 150-letnico združitve Italije. In pordenonski Dnevi nemega filma so pravzaprav nastali kot posledica ene velikih tragedij italijanske sodobne zgodovine: potresa, ki je prizadel Furlanijo leta 1976. Takrat je namreč skupina navdušencev zbirala filmski material, da bi razbremeniла in popestrila večere potresencev in večji del filmskih trakov, ki so takrat z vsega sveta poslali v Humin, so bili stari, nemi filmi.

Praznovanje okroglo, tridesete obletrnice so si prireditelji zamislili z nekakšnim dvojnim slovenskim predvajanjem, ki bi vsaj filmsko združil obe mestni, ki sta v zadnjih treh desetletjih gostili najbolj mednarodni filmski festival naše dežele: Pordenon in Sacile. Zato bodo Chaplinov Circus v nedeljo, 9. oktobra, predvajali tudi v gledališču Zancanaro, ki je gostilo kar pet izvedb festivala.

Že od vsega nastanka se tega festivala udeležuje veliko več tujih izvedbencev in ljubiteljev prvih zametkov filmske zgodovine kot pa domačih. Tudi in predvsem zato, ker se arhiviranju in restavriranju starih filmskih trakov posvečajo predvsem v tujini. In ravno iz tujine je v zadnjih tridesetih letih prispevala vrsta filmskih biserov, ki so na pordenonskih platenih uspeli ponuditi nadve bogat vpogled v zmetke zgodovine filma na najrazličnejših koncih sveta.

Čar tega festivala je ravno v dejstvu, da reši iz pozabe nadvse visoko število filmskih trakov, ki bi drugače segnili v katerem od tolikih zapuščenih in zaprašenih skladnišč. O tem priča tudi podatek, da morajo posamezne kinoteke in fundacije ob prenovitvi posameznih filmov črpati potreben material z vseh koncev sveta in upati, da so neuporabni deli kopije, ki je bila pri tem shranjena v Londonu, bolje ohranjeni v tisti, ki jo hrani druga kinoteka, lahko celo v Tokiu.

Charlie Chaplin v filmu Easy Street

Nekako tako se je tudi zgodilo s filmom Novi Babilon Grigorija Kozinceva in Leonida Trauberga, ki je v soboto zvečer v nabito polni dvorani gledališča Verdi v Pordenonu slavnostno odprl letošnjo izvedbo. Sovjetski film iz leta 1929 se namreč ponaša z zvočno kuliso Dimitrija Šostakoviča. Gre za notno partituro, za katero se je do skladateljeve smrti leta 1975 izgubila vsakršna sled in so jo kasneje našli v arhivih knjižnice Lenin v Moskvi. Tam pa so v resnicni hranili samo en del, ostalo je pred nekaj leti ponovno odkrila fundacija Šostakovič v Parizu. Na sobotnem večeru je bilo tako prvič po letu 1929 mogoče spet prisluhniti originalni verziji.

Film Novi Babilon velja za simbol ruske neme avangarde. Dogajanje je postavljeno v čas vstaje pariške komune in pripoveduje o ljubezni med prodajalko Louise in vojakom Jeanom. Nadvse zanimiva in presenetljivo aktualna je primerjava med tem celovečerjem in ameriškimi filmi istih let. Nekako tako kot danes, se namreč moskovski filmaři posvečajo razmišljanju, filme opremljajo tudi z ideološko retoriko, v njih pa želijo ovekovečiti zgodovinski trenutek.

Ameriške zgodbe pa so pogosto lahkotne komedije, ki jim je predvsem do zabave.

Kot je ob odprtju podčrtal predsednik dežele FJK Renzo Tondo, je pordenonski festival dogodek "na katerega moramo biti posebno ponosni, zato se tudi tu, pred vsemi obvezujem, da bom zanj posebej skrbel".

Klub laskavim ocenam pa sta prireditelja, huminska kinoteca in Cinema-zero, letos imela na razpolago veliko manj denarja, kar je seveda vplivalo tudi na spored. Tako so se skoraj v celoti odrekli priljubljeni pobudi Film Fair, tržnici, na kateri je bila razstavljena bogata filmska literatura.

Klub temu pa je spored bogat. Od animiranih del Walta Disneyja, posnetih v obdobju 1922-30, ki pričajo o začetnih poizkusih opremljanja tovrstnih zgodb z zvočno spremljavo, do premierno prikazane retrospektive, ki so jo letos posvetili sovjetskemu arhivu FEKS. Med osrednje dogodeke te izvedbe prav govorja spada film Cirkus Charlieja Chaplina, ki bo ob glasbeni spremljavi orkestra San Marco, pod vodstvom Gunterja A. Buchwalda, zaživel jutri zvečer v Pordenonu

in v nedeljo v Sacileju. Že včeraj pa so predstavili dva kratkometražna Chaplinova filma The adventurer in Easy street: za glasbeno spremljavo je v tem pričetu poskrbel kvintet trobil.

Med zanimivostmi letosnje 30. priredbe pa je tudi premierno predvajanje najstarejšega angleškega filma, ki so ga odkrili pred nedavnim in pa prikaz šest sekund dolgega filmskega traku, ki ima za protagonista ravno tistega clowna, ki je nekaj let kasneje navdahnil in hkrati tudi vodil simpatičnega Chaplina.

Spored zaobjema tudi pregled začetnega italijanskega filmskega ustvarjanja. Prisoten je tudi ameriški realizem z zgodbam, ki so v letih dvajset prejšnjega stoletja soočale nazadnjko življenje ameriškega podeželja in pa nadutost in napredok mestnega vsakdana. Nedvonom zanimivost pa so prav gotovo trije sodobni filmi, se pravi nemi filmi enaindvajsetega stoletja.

Kot je včeraj povedal eden od režiserjev, Rex Harsin, s festivalom še enkrat dokazujejo da je Fellinijeva misel: »Prepričan sem, da bi vsi veliko več razumeли, ko bi nekoliko molčali in prisluhnili tisi«, še kako aktualna. (Iga)

Alejandro Gonzales Inarritu prejel nagrado zlato oko

Mehiški režiser Alejandro González Inarritu je na filmskem festivalu v Zürichu dobil nagrado zlato oko za življensko delo. To je prva nagrada za kateregakoli mehiškega režisera na tem festivalu. Festival v največjem svetarskem mestu se sklenil v nedeljo, pritegnil je okrog 45.000 obiskovalcev. Alejandro González Inarritu je bil za svoje filme, v katerih pogosto prepleta več zgodb, že desetkrat nominiran za oskarja. Nazadnje si je nominacijo prislužil letos za film Čudo vi to, pretresljivo zgodbo o očetu, obolelim za rakom. Film je bil nominiran za oskarja za najboljši tujezični film in za glavno moško vlogo, ki jo je odigral Javier Bardem. Med njegove najbolj znane filme sodita še Pasja ljubezen, 21 gramov in Babilon. (STA)

Hrvaški kandidat za tujezičnega oskarja

Hrvaško društvo filmskih delavcev je sporočilo, da bo film z naslovom 72 dni režisera Daniela Šerbedžije predstavljal hrvaško kinematografijo v konkurenči za nominacijo za tujezičnega oskarja ameriške akademije filmskih umetnosti. V filmu nastopa tudi režiserjev oče, hrvaški igralec s hollywoodsko kariero Rade Šerbedžija. Prvi celovečerek Danila Šerbedžije z naslovom 72 dni je črna komedija o družini iz Like, ki se predvija na račun pokojnene umrle babice. Film je bil nagrajen na filmskih festivalih v Pulju in Zadru, predvajali pa so ga tudi na številnih mednarodnih festivalih.

Poleg očeta je režiser za glavne vloge angažiral priljubljene zagrebške in beograjske igralce, kot so Krešimir Mikić, Dejan Acimović, Bogdan Diklić in Mira Banjac.

V konkurenči za nominacijo so bili še filmi Lea in Darija v režiji Branka Ivande, Šuma sumarum Ivana Gorana Viteza, Josef režisera Stanislava Tomića in Majka asfalta Daliborja Matanica, so še sporočili iz Hrvaškega društva filmskih delavcev. (STA)

BENETKE - Zaključek 55. glasbenega bienala

V slovo »pokopalik« kulturo

Bolj kot protestno gesto pa so udeleženci sobotni sklepni del festivala doživeli kot neobičajen dogodek - Zadnje 4 leta je bil umetniški vodja glasbenega bienala Luca Francesconi

Mednarodni festival sodobne glasbe v Benetkah je ob svojem 55. rojstnem dnevu dokazal, da je živ organizem, ki skuša tolmačiti izvive svojega časa, vrednoti velike mojstre in odpira vrata ustvarjalnosti mlajših generacij. Med najbolj množično obiskanimi dogodki letosnje izvedbe so bili na primer koncerti na konservatoriju B. Marcello, kjer so bile na sporedu skladbe tridesetletnih in štiridesetletnih avtorjev, ki so se izpopolnjevali na prestižnem pariškem zavodu Iracam, kot tudi nastop milanskega godalnega kvarteta Repertoriozero, ki je prejel srebrnega leva za ustvarjalno delo. Skupina Studio for New Music iz Moskve je predstavila sodobne tokove zadnjega dvajsetletja ruske glasbe, pretežno igrivi aspekti umetnosti pa so zaznamovali zelo uspešen, zaključni koncert odlične belgijske skupine Ictus, ki se je gibal med dadaizmom vokalnega performansa, ironično ameriško uglašbitvijo grafitov avtostoparjev, psihedelično močjo električne kitare v Romitelljevi glasbi in rockovsko industrijskimi zvoki mlade članice skupine Eve Reiter.

Umetniški vodja glasbenega bienala Luca Francesconi je v zadnjih štirih letih skušal ustvariti festival brez časovnih in žanrskih meja, ki je aktualen v svojih globalnih razgledih, a se hkrati bori za utrditev vedno bolj labilne zavesti o izvirni dediščini z mnogimi pokloni umetnosti prejšnjih stoletij. V tem duhu je izvenelo tudi zadnje dejanje njegovega mandata in letosnje izvedbe festivala s simboličnim pogrebom kulture, kar je v današnjih, kriznih časih, zelo resnična »šala«.

Množica kulturnih »pogrebnikov« se je v soboto podala na vodni sprevod do otoka beneškega po-

Vodni »pogrebnik« sprevod kulturnikov

F. B.

kopalnišča sv. Mihaela na čolnih, na katerih je igrala godba Maser. Večna nit večera je bil Igor Stravinski, saj je bila prva etapa conceptualnega glasbenega obreda njenega groba, pred katerim je klarinetist Dirk Descheemaeker zaigral njegove tri skladbe za solo klarinet.

Kultura, na katero pozabljamamo, je tudi naša zgodovina, na primer priredbe Verdijevih opernih zborov (z nekaj vprašljivo vključitvijo zboru ciganov iz Trubadurja), ki jih je godba zaigrala na vstopnem dvorišču pokopalnišča, skladba Incontri Benečiana Luigija Nonna, ki jo je v cerkvi igral orkester gledališča La Fenice, izbor zborovskih del Gesualda in Monteverdija, Stra-

vinskoga in Pärta v izvedbi zboru Schola S.Rocco. Stravinski se je pojavil tudi v sklepni uprizoritvi sred samostanskega dvorišča, ko so trije pevci ob spremljavi godbe povezali zaključni prizor Mozartovega Don Giovannija in priredbo odlomka iz opere The Rake's progress (ki je leta 1951 doživel premiero prav na beneškem Bienalu). Giovanni je po obče znani partituri in libretu povabil kamnitega gosta na večerjo in se z njim pogrenil v smrt, vabilo pa je bilo tokrat razširjeno, saj so pogrnjene mize, razsvetljene s svečniki, čakale med nagrobnimi kamni na vse udeležence za nekaj vznemirljivo večerjo.

Umirajoča kultura bi poleg izrednih senzibilizacijskih pobud, kot je bil originalen zaključek bienala potrebovala vsak dan več razumevanja, ljubezni in spoštovanja; lepo bi bilo na primer, ko bi se poslušalci pred grobom Stravinskoga lahko osredotočili bolj na glasbeno izvedbo kot na zamrznilte podobe trenutku z vsemi možnimi aparati (kar je nesplošljivo oviralo sicer solidnega izvajalca), kot tudi, da bi bili v večjem številu bolj lačni kulture kot raviolov, kar je na koncu pomenljivo razlikovalo množico na zakuski od pešice kulturnih fundamentalistov, ki so v cerkvi zaključili glasbeni program s poslušanjem srednjeveške ljubezenske tožbe Guillauome de Machauta, katere izjemno kakovostna in suggestivna izvedba pevca Marcia Maullona ob spremljavi viole in flave je predstavljala umetniški vrhunc celotnega programa. Za večino ostalih izvedb pa velja, kar se pogosto dogaja v ambientalnih dogodkih, in sicer, da postane okvir glavnega aduta, ki postavlja dovršenost večine izvedb na drugo mesto. Pogreb kulture je po konceptu imel priokus protestov izpred nekaj desetletij in bi glede na današnje razmere lahko predstavljal znak potrebnega, simboličnega upora; ideja bi moralna spodbuditi odmevno gibanje, a se je omejila na bolj varne vode zaključnega večera festivala. Ob koncu bi se lahko upravičeno spraševali, če smo v tej državi sploh še zmožni upora, dojemanja in obvladovanja kritičnih potez, saj sta povprečna starost udeležencev in splošno vzdušje pustila vtiš, da je bil večer za večino udeležencev le poseben dogodek v zelo neobičajnem okviru.

Rossana Paliaga

DOLŽNIŠKA KRIZA - Tudi prihodnje leto Atenam ne bo uspelo uresničiti proračunskih zavez

Grški BDP naj bi se prihodnje leto skrčil za 2,5 odstotka

Brez dela bo ostalo 30 tisoč uslužbencev - Bodo žrtve preprečile grški bankrot?

ATENE - Grška vlada je včeraj v parlament poslala osnutek proračuna za leto 2012. Glede na dokument se bo grško gospodarstvo prihodnje leto skrčilo za 2,5 odstotka, javni dolg pa se bo do konca leta 2012 povzpel na 172,7 odstotka brutto domačega proizvoda (BDP). Del osnutka so tudi novi davki, ki naj bi v državno blagajno prinesli 7,1 milijarde evrov.

Kot piše v osnutku, se bo recesija, ki jo Grčija beleži že od leta 2009, nadaljevala tudi prihodnje leto, rast pa naj bi grško gospodarstvo zaznalo leta 2013, počasno tuja tiskovne agencije.

Leta 2009 se je obseg grškega BDP zmanjšal za dva odstotka, lani za 4,5 odstotka, letos pa naj bi se za 5,5 odstotka (sprva so grške oblasti načrtovale, da se bo gospodarstvo letos skrčilo za 3,8 odstotka). Grške oblasti v osnutku proračuna navajajo, da gospodarstvo zavira strm upad porabe gospodinjstev. Domače povpraševanje naj bi prihodnje leto upadelo za 3,8 odstotka, letošnji padec pa naj bi bil 6,2-odstoten.

Po izračunih grške vlade se bo močno znižala tudi inflacija. Leta 2012 naj bi bila le še 0,6-odstotna, potem ko naj bi bila konec letošnjega leta pri 2,8 odstotka.

Že v nedeljo je grška vlada, na čelu katere je George Papandreou, priznala, da ji tudi prihodnje leto ne bo uspelo uresničiti zaveze, dane EU in Mednarodnemu denarnemu skladu (IMF) v zamenjo za 110 milijard evrov težko posojilo, vezane na znižanje javnofinančnega primanjkljaja. Primanjkljaj naj bi namreč leta 2012 znašal 6,8 odstotka BDP, Atena pa so obljudile, da ga bodo spravile na 6,5 odstotka BDP. Letos naj bi se primanjkljaj ustavljal pri 8,5 odstotka BDP, kar je 0,9-odstotne točke več od prvotno načrtovanega.

Ob tem je grška vlada napovedala, da bo Grčija prihodnje leto vendarle zabeležila primarni proračunski presežek, kar pomeni, da ji bo uspelo pred obrestmi na dolge zabeležiti več proračunskih prihodkov kot odhodkov. Primarni proračunski presežek naj bi sicer znašal 1,4 odstotka BDP.

Javni dolg Grčije naj bi medtem konec naslednjega leta znašal 172,7 odstotka BDP.

Osnutek proračuna za leto 2012 je v okviru, dogovorjenem s trojko, to je s predstavniki Evropske komisije, Evropske centralne banke (ECB) in IMF, vključuje pa tudi že naznanjene varčevalne ukrepe, o katerih bo parlament odločal do konca tega meseca, je v izjavi za me-

dije včeraj dejal grški finančni minister Evangelos Venizelos.

Del osnutka so tako tudi novi davki, prek katerih naj bi se v državno blagajno nateklo 7,1 milijarde evrov. Grčija naj bi odpustila tudi okoli 30.000 javnih uslužbencev, napovedala pa je še periodično zviševanje davkov, znižanje plač v javnem sektorju, znižanje pokojnin ipd. Največji grški sindikati so te napovedi pospremili z izjavo, da bodo nadaljevali s stavkami in demonstracijami.

Trojka pa ta teden nadaljuje pogovore z grškimi oblastmi, pri čemer se bo osredotočila zlasti na grško izpolnjevanje zavez na področju privatizacije. S tem, naslova naj bi namreč Atene do leta 2015 pridobile 50 milijard evrov.

Trojka bo na podlagi pogovorov odločila, ali Grčiji izplačati naslednjo tranzito lani dogovorenega posojila. Če Grčija obroka, ki znaša osem milijard evrov, ne bo dobila, bo bankrotirala. (STA)

Grški finančni minister Evangelos Venizelos

ANSA

DOLŽNIŠKA KRIZA - Sinoči zasedali finančni ministri

Komisar Rehn: Območje evra na ključni prelomnici

LUXEMBOURG - Območje evra je na ključni prelomnici, je sinoči ob prihodu na zasedanje evroskupine poudaril evropski komisar za denarne in gospodarske zadeve Olli Rehn, potem ko je Grčija priznala, da ne bo izpolnila ciljev za zmanjšanje primanjkljaja za letos in naslednje leto. "Danes bomo imeli zelo pomembno srečanje, smo na ključni prelomnici. Soočamo se s tremi glavnimi izzivi: zastalo rastjo, nemirnim trgom obveznic in še vedno ranljivimi bankami," je povedal komisar. Zato je po njegovih besedah ključno, da ministri razpravljajo in pripravijo odločitve o celostni strategiji za premagovanje krize.

Eurosukupina se je sinoči sestala kmalu po tem, ko je Grčija priznala, da kljub ostrim rezom ne bo izpolnila ciljev za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja za letos in naslednje leto. S tem je usoda naslednjega obroka posojil državi v okviru lani dogovorjene pomoči še bolj negotova. Šesti obrok v vrednosti osmih milijard evrov bi moral biti izplačan do sredine oktobra, sicer državi grozi bankrot.

Vodziv na to je Rehn poudaril, da je sedaj ključno oceniti ukrepe in pregledati številke ter nato evroskupini predstaviti celovito poročilo. Poročilo o izpolnjevanju zavez Grčije v zameno za pomoč pripravlja trojka Evropske komisije, Evropske centralne banke (ECB) in Mednarodnega denarnega sklada (IMF), s katero so se grške oblasti dogovorile za program pomoči.

Odločitve o šestem obroku posojila Grčiji v sklopu lani dogovorjene pomoči tako včeraj ni bilo pričakovati. To je že minuli torek povedal tudi šef evroskupine, luksemburški premier Jean-Claude Juncker, ki sinoči ob prihodu ni dajal izjav. Kot možni datum za sprejetje odločitve o šestem obroku posojil Grčiji se sicer omenja 13. oktober.

Grški finančni minister Evangelos Venizelos je včeraj zatrdil, da je Grčija sprejela odločitve o vseh potrebnih in težkih ukrepilih, da bi izpolnila obveznosti, ki jih ima do mednarodnih partnerjev. Poleg tega je dejal, da je Grčija "država s strukturimi problemi, ni pa grešni kožel območja evra". Grčija je ponosna

država. Imamo potencial in zmožnost premika naprej kljub globoki kumulativni recesiji v višini 12 odstotkov BDP v zadnjih treh letih," je še povedal.

Eurosukupina naj bi se sicer sinoči po Rehnovih besedah osredotočila na razpravo o začasnem kriznem mehanizmu, evropskem skladu za finančno stabilnost (EFSF). "Preučujemo možnosti za bolj optimalno uporabo EFSF, da bi iz njega dobili več in da bi bil kot pozarni zid še učinkovitejši," je dejal komisar. To bi lahko po njegovih besedah storili z "leveraging". Ta termin pomeni uporabo raznih finančnih instrumentov ali izposojenega kapitala za povečanje potencialnega prihodka investicije. Rehn je govoril tudi o možnosti, da bi EFSF dostopal do denarja iz ECB, ki je s ciljem stabilizacije evra že kupila več kot 156 milijard evrov tveganji obveznic držav v območju evra.

ZDA in druga velika gospodarstva so že izrazila zaskrbljenost, da EFSF ni dovolj krepak za pomiritev finančnih trgov, saj v sedanji obliki ne bi mogel pomagati velikim evropskim gospodarstvom, kot sta Italija in Španija. (STA)

LIBIJSKA KRIZA - Zavzetje Kasr Abu Hadija

Uporniki zavzeli Gadafijevo rodno vas na obrobju Sirte

TRIPOLI - Libijski uporniki so po navedbah zdravniških virov zavzeli rojstni kraj nekdanjega libijskega voditelja Muamerja Gadafija, Kasr Abu Hadija, ki leži na obrobju sredozemskega mesta Sirte. Zavzetje Kasr Abu Hadija je zadnje v vrsti krajev okoli Sirte, ki so jih libijski uporniki iztrgali iz rok Gadafiju zvestih sil. "Abu Hadi je povsem svoboden," je zatrdil zdravnik Taha Sultan v eni od bolnišnic na vzhodnem obrobju Sirte. Sultan je še povedal, da je njihova skupina zdravnikov včeraj obiskala vas, kjer so jim povedali, da v njej ni več Gadafiju zvestih borcev. Sultan sicer ni mogel povedati, ali je zavzetje Kasr Abu Hadija zahtevalo smrtne žrtve, dejal je le, da sta bila v spopadih na nekem drugem bojišču v vzhodnem delu Sirte ubita dva upornika, šest pa ranjenih.

Kasr Abu Hadija, ki je doživel razcvet prav pod vladavino Gadafija, sestavlja več večjih vasi. Večina jih je sedaj praznih, njihovi prebivalci pa so zbežali. Gadaf naj bi se rodil v nomadske šotoru v Kasr Abu Hadiju leta 1942, ko je bil kraj še majhna puščavska naselbina. Sile libijskega nacionalnega prehodnega sveta se medtem pripravljajo na zavzetje Sirte, odkoder beži na tisoče ljudi. Humanitarne razmere v Sirti naj bi bile po navedbah ljudi, ki zapuščajo mesto, vse slabše.

V Sirto je včeraj vstopila tudi skupina Mednarodnega odprtih Rdečega križa (ICRC), da bi razdelila medicinsko pomoč. Kot so sporočili iz ICRC, so predstavniki Rdečega križa, med katerimi je bil tudi zdravnik, prispeti v bolnišnico Ibn Sina in dostavili nujno pomoč v obliki kirurške opreme za zdravljenje okoli 200 ljudi, pa tudi 400 litrov goriva za generator.

OKOLJE - Znanstveniki zaskrbljeni

Velika ozonska luknja nad Arktiko

LONDON - Nad Arktiko je letosno pomlad zazevala velikanska ozonska luknja, opozarjajo znanstveniki. Izguba ozona nad Arktiko je tokrat prvič primerljiva s tisto nad Antarktiko, pojavi pa naj bi botrovale predvsem izjemno nizke temperature minulo zimo, ugotovljiva skupina znanstvenikov v britanski znanstveni reviji Nature.

Znanstveniki so na rekordno stanjanje ozonske plasti nad Arktiko sicer opozorili že spomlad, sedaj pa so predstavili tudi natančnejše s tem povezane meritve in ugotovitve. Kot poudarjajo, se je na območju tokrat ozonska plast prvič stanjšala v tolikšni meri, da pojavi lahko opisujejo kot ozonsko luknjo.

"Kemijsko uničevanje ozona nad Arktiko letos spomlad je tokrat prvič od začetka meritve primerljivo s tistem v ozonski luknji nad Antarktiko," je v članku zapisala skupina znanstvenikov.

Tanjanje ozonske plasti nad Antarktiko je namreč ponavadi zaradi bistvene spremembe vendarle vodijo k hladnejšim temperaturam v stratosferi. (STA)

Ameriški obrambni sekretar svari Izrael pred izolacijo

WASHINGTON - Ameriški obrambni sekretar Leon Panetta je včeraj pred prihodom v Izrael to judovsko državo posvaril, da je spričo pomladi v arabskem svetu vse bolj izolirana in da ne sme kreneti le vojaške moči, ampak tudi svoj sedaj močno načet diplomatski položaj. Izrael mora izboljšati odnose z Egipatom in drugimi državami v regiji, je pozval Panetta. "Nimam veliko dvomov glede tega, da vzdržujejo vojaško moč. Ampak vprašati se morati, ali je dovolj, če imas vojaško moč, izoliraš pa se na diplomatskem parketu," je dejal Panetta novinarjem na krovu letala na poti na Bližnji vzhod.

Ameriški obrambni minister bo najprej obiskal Izrael in se srečal tudi s predstavniki palestinskih oblasti, nato pa bo obiskal tudi Egipt. Zatem se bo ustavil še v Bruslju na zasedanju obrambnih ministrov zveze Nato, navajajo tuje tiskovne agencije.

S slovesnostmi obeležili obletnico združitve Nemčije

BERLIN - V Nemčiji so včeraj obeležili 21. obletnico združitve nekdanje Zvezne republike Nemčije (ZRN) in Nemške demokratične republike (NDR). Slovensnosti so se začele v Bonnu z mašo, ki se je je udeležil nemški politični vrh, nadaljevale pa so se s sejo nemškega parlamenta na nekdanjem sedežu parlamenta. Slovensne maše v evangeličanski cerkvi svetega kriza, ki je potekala ob strogih varnostnih ukrepih, so se med drugim udeležili nemška kanclerka Angela Merkel, predsednik države Christian Wulff in predsednik parlamenta Norbert Lamert.

Množične aretacije nasprotnikov Wall Streeta

NEW YORK - Newyorška policija je v soboto aretirala več kot 500 udeležencev protestnega pohoda proti pohlepom Wall Streeta na Brooklynskem mostu, ker so hodili po cesti in za več ur zaprlj promet. Šlo je za protest v organizaciji gibanja "Okupiraj Wall Street", ki že dva tedna vodi demonstracije po mestu New York. Več kot 200 protestnikov že več dni tabori v parku Zuccotti nedaleč od Svetovnega trgovinskega centra. Spijo na tleh, zaviti v odeje in spalne vreče, postavili so si zasilno kuhinja in tudi knjižnico. Gre večinoma za izobražene mlade brezposelne ljudi in študente. Občasno pa se organizirajo večji pohodi. V petek se je okoli tisoč ljudi odpravilo proti sedežu nevyrške policije na jugu Manhattna z radi protesta proti policijskemu nasilju. Policia je pred tednom dni na silo razgnala demonstracije pri Union Squareu, pri čemer je eden od poveljnnikov nekaj dekleton našprical solzivec v oči. Posnetki so hitro zaokrožili po internetu in gibanje je dobilo nov zagon. (STA)

GORICA - Svetovalni organ za slovensko manjšino se še ni umestil

Pokrajinska konzulta: zamude pri izbiri članov

Uradi seznanjeni le z osmimi imeni - Do imenovanja vseh članov ne bo prišlo pred novembrom

Od umestitvene seje goriškega pokrajinskega sveta, ki je izšel iz majskih volitev, so minili že širje meseci, nova pokrajinska konzulta za slovensko manjšino pa v vsem tem času še ni zaživelia. Po pravilniku bi morale slovenske ustanove in občine imenovati svoje predstavnike v roku 45 dni od umestitve pokrajinskega sveta, do včeraj pa so bili uradi seznanjeni le z osmimi imeni.

Konzulto sestavlja po pravilniku 15 članov. Prve tri je na julijski seji imenoval pokrajinski svet, ki je izglasoval Igorja Komela, Joška Terpina in Silvio Paletti, nato pa so uradi dobili tudi uradna sporočila občine Krmin, ki je imenovala Lauro Šrednik, občine Tržič, ki je potrdila Natašo Ferletič, in občine Ronke, katero bo v konzulti zastopal Damiana Kobal. Z imeni svojih dveh kandidatov sta pokrajino že seznanili tudi SKGZ, ki jo bo zastopal David Peterin, in SSO, ki je izbral Chiaro Mucci. V teh dneh bi morali uradi prejeti še pismo občine Dobrodo, ki je za člana konzulte že imenovala Fabia Vizintina. Kaj pa ostali? Tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič je povedal, da bi moralo do imenovanja priti že prejšnji teden, zaradi neslepčnosti pa so morali sejo prenesti na 13. oktober. Števerjanska županja Franka Padovan je povedala, da ji doslej ni uspelo vključiti imenovanja člana konzulte na dnevní red občinskega sveta, do tega pa bo prišlo na prihodnji seji, ki naj bi potekala konec meseca ali na začetku novembra. »Potrdili bomo Marjana Drušovko,« je povedala Padovanova, medtem ko je sovodenjska županja Alenka Florenin pojasnila, da do imenovanja še ni prišlo, ker se o imenu predstavnika še niso dogovorili. »Tudi mi bomo o tem odločali na prihodnjem občinskem svetu,« je povedala Floreninova. V kratkem bo svojega člana konzulte imela občina Dolenje, ki bo potrdila Marino Sgubin, županja iz Zagraja Elisabettu Pian pa je zamudo pripisala temu, da se je oseba, ki so jo sprva evidentirali, odpovedala mestu, zdaj pa že iščejo novo ime. Iz izbira predstavnika se po navajanju odbornika Stefana Cerette v teh dneh ukvarja tudi uprava občine Goriča, ki namerava imenovanje vključiti na dnevní red prihodnje seje občinskega sveta.

Če bodo izjave upraviteljev držale, bi torej do sestave pokrajinske konzulte lahko prišlo pred koncem leta, kar bi v primerjavi z letom 2007, ko so za umestitev potrebovali kar enajst mesecev, bil že dober rezultat. (Ale)

DEVETAKI Z avtom v prepad

43-letnik v bolnišnici na Katinari

Avtomobil je silovito trčil v skalo, nato pa ga je odbilo v prepad na drugi strani ceste. V nesreči, ki se je zgodila v nedeljo zvečer pri Devetakih, je bil huje ranjen 43-letni P.S. iz Trsta, ki so ga zaradi poškodb sprejeli na združenje v bolnišnici na Katinari. P.S. se je okrog 21.55 peljal s prijateljem, 43-letnim M.S., v smeri iz Goriče proti Jamljam. Vše nepojasnjениh okoliščinah je M.S., ki je sedel za volanom, izgubil nadzor nad avtomobilom tipa Mini. Na ravnem delu ceste je nenašoma zapeljal desno in trčil v skalo: avtomobil je odbilo v prepad na drugi strani, padec se k sreči kmalu ustavila drevesa in grmičevje. Rešilna služba 114 je 43-letnega potnika prepeljala na Katinaro, zdravniksi se o prognozi še niso izrekli. Manj hude poškodbe je dobil M.S., ki se je v bolnišnico odpravil sam in bo okrevl v desetih dneh. Okoliščine nesreče preučuje prometna policija, avtomobil pa so iz prepada izvlekli goriški gasilci.

TRŽIČ Ženska izginila

V Tržiču že deset dni pogrešajo žensko, ki je izginila neznanom. 47-letna Antonella Fracasso, vdova policista, ki je umrl med opravljanjem svoje službe, je 24. septembra zapustila dom na Drevoredu San Marco samo s svojo torbico, v kateri je imela kakih petnajst evrov. Mobilni telefon je pustila doma, ker se od takrat naprej ni več oglašila, pa je njen 21-letni sin Matteo Arnò obvestil sile javnega reda.

Policisti, karabinjerji in gasilci so sprožili obsežno iskalno akcijo. Pogrešanko so iskali tudi v kanalih, pred pristanom Nazario Sauro in pri raznih sorodnikih. Ženska je visoka 170 centimetrov, ima rjave lase, po poklicu je kuharica. Preiskovalci ne izključujejo možnosti, da bi ženska prostovoljno odšla zdoma. Baje je sinnu zaupala, da se želi vrniti v Rimini, kjer je prezivela počitnice, prijateljici pa je dejala, da bi rada vstopila v samostan pri Padovi.

GORICA - Luknjasta cesta na Travniku

Že spet popravila

Podjetje ICI Coop namešča nove ploščice, promet bo tudi danes potekal enosmerno

Včerašnje
vrтанje v cestišču

BUMBACA

Težavam s Travnikom res ni videti konca. Včeraj zjutraj so se na osrednji mestni trg vrnili delavci, ki bodo morali - kot se kar pogosto dogaja - poskrbeti za popravilo pokvarjenega cestišča: podolgovate ploščice iz porfirja so se namreč na različnih predelih ceste že spet »odlepile« od tal, druge so počile, ob zanemarjenem videnju pa ustvarja luknjasta cesta tudi težave in nevarnost za njene uporabnike. Popravil so se včeraj lotili delavci pod-

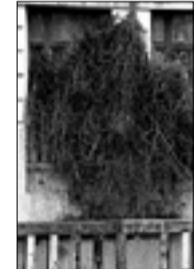
jetja ICI Coop iz Ronk, ki je lani poleti (tri leta po odprtju gradbišča) dokončalo obnovitvena dela na Travniku. Kopati in nameščati nove ploščice so začeli na odsekui ceste med Nadškofijsko ulico in Ulico Mateli, kjer so uvedli enosmeren promet. En semafor so postavili na konec Nadškofijske ulice, drugega pa pred cerkev Sv. Ignacija. Včeraj so se ob juntranji prometni kolici zaradi delne zapore ceste že pojavile daljše kolone avtomobilov (v Ulici Roma je

vrsta segala do deželnega avditorija), le-te pa lahko pričakujemo tudi danes in morja jutri, saj se dela še niso zaključila.

Sinoč so zaradi obnove cestišča zaprli za promet tudi Leopoldinska vrata. Ponovno odprtje vhoda v grajsko naselje je predvideno danes okrog 7. ure zjutraj. Dela so vključena v projekt ovrednotenja Drevoreda D'Annunzio, ki se po včerajšnjih zagotovilih župana Ettoreja Romolija bližajo k koncu.

GORICA Dežela še razmišlja o odkupu skrbništva

Na našem odborništvu je ocenjevalni postopek še vedno v teku. Cena za odkup objekta še ni bila določena, prav tako ni še znana vsota denarja, ki bi jo bilo treba vložiti v obnovo stavbe in njeno prilagoditev novi namembnosti. «Tako je deželna odbornica za finance Sandra Savino včeraj odgovorila na svetniško vprašanje deželnih svetnikov Demokratske stranke Franco Brussa, ki je zahteval pojasnila glede možnosti, da bi dežela Furlanija-Julijsko krajino odkupila sedež nekdanjega šolskega skrbništva v Ulici Leopoldi v Gorici in vanj preselila urad za zemljiško knjigo. Odbornica je še pristavila, da bodo »odločitve sprejemali na podlagi veljavnih zakonov o varnosti na delovnem mestu, dobrem počutju in dostopnosti javnih uradov, pri tem pa se bodo držali načrta finančnih zmogljivosti, v katerem bo predvidena tudi možnost prodaje ne-premičnin, ki ne odgovarjajo več predpisom.«

Brussa izpostavlja, da je odgovor deželne odbornice v nasprotju z izjavami goriškega župana Ettoreja Romolija. Ta je v prejšnjih dneh za krajevne medije povedal, da je pogajanje z deželom v napredni faziji in da bi do odkupa stavbe v Ulici Leopoldi lahko prišlo še pred koncem letosnjega leta. V resnic pa zdi se, da deželna uprava zaenkrat ni sprejela nobene odločitve. Razumljivo je, da se Romoli zavzema za prodajo in restavriranje mogočne stavbe, ki je do leta 2000 goстила šolsko skrbništvo, saj poslopje razpadata in bo začelo predstavljati strošek za občinski proračun. Brussa pa je drugačnega mnjenja in opozarja, da bi bila ta poteka za deželo preveč potratna. »Odkup stavbe, ki je v tako slabem stanju, bi lahko stal preveč. Govori se namreč o ceni, ki je blizu šestim milijonom evrov,« je pojasnil Franco Brussa, ki je z odgovorom deželne odbornice le delno zadovoljen, saj Savinova ni omenila nobenega alternativnega sedeža za goriški urad zemljiške knjige. »Soglašam s tem, da mora ostati urad v Gorici, javnega denarja pa ne gre tratiti,« je zaključil deželni svetnik Demokratske stranke.

Zaraščeni zidovi

GORICA - Evropski projekt Croctal stopa v živo

Čezmejni priključki za mrežo kolesarskih poti

Uresničili jih bodo v Brdih ter med Štrdalto in Mirnom - Na razpolago imajo 1.349.000 evrov

Goriška pokrajina si je zagotovila 1.349.000 evrov za povezavo kolesarskih poti na slovenski in italijanski strani državne meje. Tri čezmejne priključke bodo uresničili na območju Brd, četrtega pa med Rupo in Mirnom.

Sredstva za povezavo kolesarskih poti so prejeli na podlagi evropskega projekta Croctal, ki ga je med prejšnjim mandatom razvил bišči pokrajinski oddbornik Marko Marinčič. »Goriška pokrajina je njegov nosilni partner, pri pravki projekta pa so sodelovali še pokrajine Videm, Ferrara in Padova, občina Gorica, slovenske občine Brda, Kanal, Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica in direkcija za prevoze dežele FJK,« pojasnjuje pokrajinska oddbornica Sara Vito, ki je včeraj s predstavniki sodelujočih partnerjev podpisala pogodbo, s katero so spričili postopek za unovčenje evropskega denarja. »Skupno bomo prejeli 1.349.000 evrov, od katerih jih bo približno 800.000 šlo za gradnjo novih kolesarskih prometnih infrastruktur,« razlaga Vitova in napoveduje, da bodo dva nova odseka kolesarskih poti zgradili na Valerišču in na Jazbinah, kjer se bodo povezali na kolesarsko pot na slovenski strani meje, ki jo bodo zgradili med vasicama Barbana in Rutarji. »Pri Plešivem bomo obstoječo mrežo kolesarskih pot dopolnilni in informativnimi tablami,« napoveduje Vitova in poudarja, da bodo v okviru projekta kolesarsko pot speljali tudi od točke, kjer se Štrdalta priključuje na državno cesto št. 55, do krožišča v Mirnu. Tu je že zgrajena kolesarska pot, ki vodi do Vrtojbe, v okviru evropskega projekta Interbike pa bodo uresničili še povezavo z Lokvico in Opatjem selom.

Na včerajnjem podpisu pogodbe je bil prisoten tudi goriški župan Ettore Romoli, ki je izrazil zadovoljstvo, da bodo evropski denar porabili za konkreten projekt, medtem ko je v imenu partnerjev na slovenski strani meje župan občine Miren-Kostanjevica Zlatko Martin Marušič poudaril, da imajo kolesarske poti vse več uporabnikov, zato pa upa, da bodo čezmejni priključki dograjeni v roku dveh do treh let. K dodatnemu razvoju mreže kolesarskih poti želi prispevati tudi Kolesarska zveza Slovenije, ki jo je na včerajnjem podpisu pogodbe predstavljala predsednica Milena Černilogar Radež. »Kolesarji najbolje vedo, kakšne morajo biti kolesarske steze, zato pa lahko načrtovalcem zagotovimo marsikateri uporabni nasvet,« je poudarila Černilogarjeva, ki se zelo veseli gradnje kolesarske poti ob Soči, za katero upa, da bo povezana s potmi, ki jih gradijo ob Savi in Dravi.

Goriška pokrajina je že zgradila več kilometrov kolesarskih poti tudi v Gradežu, zdaj pa je v fazi načrtovanja nadaljevanje gradnje v smeri proti Tržiču. (dr)

Čezmejni priključek bodo zgradili tudi med Štrdalto in Mirnom

DANES PREDSTAVITEV Dvojezični dokument zdravstvenega podjetja

V deželnem avditoriju v Ulici Roma v Gorici bodo danes ob 17. uri predstavili dvojezično publikacijo s koristnimi informacijami o storitvah, ki jih nudi goriško zdravstveno podjetje. O vsebini dokumenta (v ital. »Carta dei servizi«) bo spregovoril generalni direktor goriškega zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula, za njim bodo na vrsti goriški župan Ettore Romoli, predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in nazadnje še predsednik deželne vlade FJK Renzo Tondo, ki je ravno pred nekaj dnevi predstavil smernice reforme deželnega zdravstva. V imenu zdravniškega osebja bo posegla zdravnica Roberta Chersevani, besedo bodo imeli tudi predstavniki treh združenj, ki so sodelovala pri pripravi dokumenta. Predstavitev se bo zaključila z igro »Parole allo specchio«, ki jo je pisatelj Pino Roveredo postavil na noge skupaj z mladimi ter zdravniki in bolničarji goriškega zdravstvenega podjetja.

ŠKOCJAN-VILEŠ Komercialna središča uničujejo kmečke površine

Okoljevarstveniki so zaskrbljeni zaradi gradnje komercialnega centra v Vilešu in načrtov za nov trgovski pol v Škocjanu. Po mnenju predstavnika sklada WWF sta obe komercialni središči povsem odveč, saj je podobnih centrov v goriški pokrajini čisto dovolj.

Ob veleblagovnici IKEA v Vilešu bodo kot znano zgradili komercialni pol, v katerem bo okrog 57.000 kvadratnih metrov prodajnih površin. V nove prostore naj bi se preselile trgovine iz sedanjih občin, zato se okoljevarstveniki sprašujejo, kaj bo izpraznjenimi halami. »Baje bo v eni hali skladišče, ostale pa bodo samevale,« pravi predsednik goriškega sklada WWF Claudio Siniscalchi in poudarja, da bodo za širitev komercialnega centra ob veleblagovnici IKEA uničili obsežno kmetijsko površino ob Teru.

Komercialno središče, ki ga načrtujejo v Škocjanu, bo manjše, vendar bo ravno tako hudo prizadelo naravno okolje. »S cementom bodo prekrili kmetijske površine, čemur odločno nasprotujem,« pravi Siniscalchi in pojasnjuje, da je le par kilometrov od Škocjana cel kup trgovin in komercialnih središč tako v Ronkah kot Tržiču in Červinjanu. Siniscalchi razlagata, da stoji za gradnjo komercialnega središča perverzni mehanizem. Občinska uprava zaradi ukinjanja državnih sredstev mora najti druge oblike financiranja, kar kršen je tudi davek ICI, ki bi ga plačevali upravitelji komercialnega središča. Pri skladu WWF so prepričani, da bi mora občina podpreti domače kmete, ovrednotiti vasi in zaščititi naravno okolje, kar bi priklicalo turiste in sprožil okolju prijazen gospodarski razvoj.

GORICA-PORTOROŽ - Skok v skupni producijski prostor

Vesni z goriškim pečatom

Z Goriško sta prepletena nagrada filma Aleksandrine in Arheo, pri katerih je družba Transmedia koproducent

Igor Prinčič BUMBACA

Na oder nagrajencev 14. festivala slovenskega filma v Portorožu je v soboto minulega tedna stopil tudi Igor Prinčič, odgovorni za avdiovizualno in filmsko produkcijo pri goriškem kinopodjetju Transmedia, ki je sicer bolj znano po svojem brandu Kinemax. Med filmi, ki so prejeli nagrade, sta tudi dve mednarodni koprodukciji, pri katerih je družba Transmedia zapisana kot koproducent, Igor Prinčič pa kot eden od producentov.

Gre za film Aleksandrine, delo režisera Metoda Pevec, ki je v Portorožu prejelo nagrado vesna za najboljši dokumentarni film. Producija hiša Vertigo / Emotionfilm je s producentom Danijelom Hočevarjem ena od slovenskih redkih produkcij mednarodnega formata. Drugi film, pri katerem je Transmedia odločilno sodelovala, je Arheo, ki je s trojko najprestižnejših nagrad pravi zmagovalec v Portorožu: nagrada vesna za najboljši film (kot celota dosežkov), vesna za režijo (Jan Cvikovič) in vesna za fotografijo (Jure Černec). Producija navezo je vodila Staraga, delavnica vseh zadnjih filmov med-

narodno prebojne dvojice režiserjev Jan Cvikovič - Janez Burger. Do nedavnega je Zavod Staraga upravljal Jožko Rutar, ki trenutno vodi Slovenski filmski center, naslednika prejšnjega Filmskega sklada Republike Slovenije.

Sploh sta oba filma, Aleksandrine in Arheo, pomembno prepletena z goriškim prostorom. Goriška je bila v preteklosti izvorni kraj brezstevilnih aleksandrink, ki so odhajale v Egipt na delo kot družinske sodelavke in dojilje, za sabo omogočile preživetje, a hkrati puščale praznino. Da bi se tudi na filmu izrazila njihova drama, Slovenija ne premore boljšega avtorja, ki bi imel tanek posluh za upodabljanje (ženskega) srca, kot je režiser Metod Pevec. To je dokazal tudi v svojem novem celovečernem filmu Lahko noč, gospodična, ki je v Portorožu predstavljal se en globok ženski lik. Arheo pa drugi strani tematsko sploh ni vezan na Goriško. Režiser Jan Cvikovič je po rodu iz Tolminca, priseljen pa na Kras. A prav goriški Kras pri Doberdobu je bil večmesečni kraj snemanja in osnovna okoljska komponenta pri ustvarjanju virtualnega na-

ravnega prostora, sredi katerega se ponovno začne zgodba nove človeške in človečne skupnosti, ki temelji na ljubezni.

Pripravljajo Transmedie in Igor Prinčič, da bi pomembne projekte navezala na našo naravno okolje in zgodovino ter predvsem na njegove potenciale financiranja (filma sta sofinancirala tudi FVG Film Fund in Fondo Audiovisivo FVG), postavi goriški filmski milje v sam vrh slovenske produkcije in v organsko povezano z njenimi mednarodno najprodornejšimi avtorji in produkcijami. Lahko bi celo govorili, da je po desetletjih prizadevanja na področju kulturne produkcije in promocije ter medkulturnega in čezmejnega dela, ki ga je oblikoval Kinoatelje, prišlo končno do skoka v »skupen produksijski prostor«, kjer ni več centra in periferije, a so tudi pravi cilji zunaj Slovenije in zunaj Italije.

Igor Prinčič je prav na dan skupnih uspehov v Portorožu slavil tudi svojega abrahama, kot se temu pravi povečini ... čez mejo. Gre torej za spoj planetov, ki ga gre izkoristiti. Vse najboljše, Igor.

Aleš Doktorič

AJDOVŠČINA - Pipistrel še tretjič zmagal na tekmovanju ameriške vesoljske agencije NASA

Taurus G4 pobral prvo nagrado

Tistem, ki bo prvi uresničil letalo na električni pogon, ki bo prebilo zvočni zid, bo Pipistrel namenil 100.000 dolarjev, če bodo NASA, Google in CAFE fundacija sprejeli izziv

Slovensko-ameriška ekipa družbe Pipistrel je v razvojnem centru agencije NASA v Silicijevi dolini v Kaliforniji včeraj prejela prvo nagrado na tekmovanju NASA Green Flight Challenge 2011 z nagradnim skladom 1,65 milijona dolarjev. Taurus G4, prvo štirisedežno letalo na električni pogon na svetu, ki so ga v ajdovski družbi Pipistrel izdelali posebej za tekmovanje, je ugnal vso konkurenco in se glede porabe izkazal za tretjek najbolj učinkovito malo letalo na svetu.

Rezultate tekmovanja, ki je potekalo na letališču Santa Rosa od 25. septembra do 1. oktobra, so razglasili včeraj ob 12. uri po kalifornijskem času, tako da je, upoštevajoč ča-

svoj razliko, vesela novica do nas prišla šišči tik pred zaključkom redakcije. Več o zmagah, odzivih nanjo in njenem pomenu za nadaljnji razvoj podjetja, ki namerava letala za ameriški trg s poudarkom na najnovejšem v svoji floti, štiriseduž Panthera, izdelovati na goriškem letališču, bo mogoče prebrati jutri.

Naj samo še izpostavimo, da je na razglasitvi rezultatov vodja Pipistrelove ekipe Jack Lagelaan najavil, da bo Pipistrel tistem, ki bo prvi uresničil letalo na električni pogon, ki bo prebilo zvočni zid, namenil 100.000 dolarjev, če bodo NASA, Google in CAFE fundacija sprejeli ta izziv. V Pipistrelu pričakujemo, da bo takšno letalo uresničeno v naslednjih desetih letih. (nn)

Prvo štirisedežno letalo na električni pogon na svetu, Taurus G4 (na fotografiji), so v družbi Pipistrel izdelali posebej za kalifornijsko tekmovanje

FOTO NASA

ŠTANDREŽ - Prestižno priznanje za Božidarja Tabaja

Na mlaude prenaša predanost gledališču

Nagrado si je prislužil za vlogo Porterhousa v igri Zbeži od žene

Igralec štandreške dramske skupine Božidar Tabaj je prejel posebno priznanje žirije na 50. Linhartovem srečanju, ki se je v nedeljo zaključilo v Postojni. Matička, glavno nagrado za najboljšo predstavo, si je prislužilo ljubljansko Šentjakobsko gledališče, ki se je predstavilo s komedio Mali diktator

Božidar Tabaj v vlogi Porterhousa v igri Zbeži od žene

BUMBACA

NOVA GORICA - Shod veleposlanikov

Izpostavljenova raven odnosov Slovenija-Italija

V Novi Gorici se je včeraj na delovnem srečanju, ki je prvič poteval izven Ljubljane, zbral 26 veleposlanikov držav članic Evropske unije v Sloveniji. Prišli so na povabilo častnega konzula Republike Poljske v Sloveniji, Nedjana Brataševca, in novogoriškega župana Mateja Arčona. Po uradnem delu, ki je potekal v novogoriški mestni hiši, so se udeležili kosila v hotelu Perla, obisk na Goriškem pa so zaokrožili v Goriških Brdih. Za nekatere veleposlanike je bil to prvi obisk na Goriškem, kljub temu, da v Sloveniji delajo že več let.

Častni gost tokratnega srečanja, ki je eno izmed rednih delovnih srečanj tujih veleposlanikov, ki delujejo v Sloveniji, je bil minister za zunanjne zadeve, Samuel Žbogar. »Na srečanju z veleposlaniki pričakujem predvsem izmenjavo mnenj, a tudi udeležba župana daje dodatno novo dimenzijo: s tem bo govor predvsem o čezmejnem sodelovanju in kako lahko temu skupaj še kaj pomagamo,« je pred srečanjem povedal Žbogar, ki je v Novi Gorici obiskoval srednjo šolo, saj je doma iz Katalana, zato je gostom lahko začel dobrodošlico tudi kot »domačin«. Med prisotnimi je bila tudi novoimenovana italijanska veleposlanica v Sloveniji, Rossella Franchini Sherifis, ki je sredi septembra nasledila Alessandru Pietromarchiju. Priložnost za srečanje z njo je imel v nadaljevanju tudi goriški župan Ettore Romoli, ki se je na povabilo novogoriškega župana udeležil skupnega konsula v Perli.

Uradni del srečanja je bil razmeroma kratki in ker je to bil zadnji sestanek z odhajajočim ministrom Žbogarjem, je večina priložnosti izkoristila predvsem za to, da se mu je zahvalila za dosedanje sodelovanje. Med vprašanji, ki so jih po uvodnem nagovoru Žbogarja, v katerem je med preleptom triletnega dela izpostavljuči novo raven odnosov med Slovenijo in Italijo, zastavili veleposlaniki

ki, je bilo tudi vprašanje, kakšen osebni nasvet bi Žbogar dal svojemu nasledniku. »Odvino od tega, kdo bo naslednik ...« je na pol v šali odgovoril slovenski zunanjji minister in nato dodal: »Vsekakor bi svetoval, da se sprejme strategija slovenske zunanjosti politike, nato pa, da se nekaj naredi glede zaposlovanja na zunanjem ministrstvu. Ker se ljudje namreč ne upokojujejo, ne zaposljuemo mladih, kar pa bi bilo nadvse dobrodošlo.«

»Današnja udeležba je takšna, kot smo pričakovali, predvsem pa želimo Goriško približati Evropski uniji,« je o srečanju veleposlanikov v Novi Gorici povedal Nedjan Brataševč. V ta namen so pri novogoriški mestni občini pripravili predstavljeno publikacijo, v kateri svoje dejavnosti predstavlja 26 goriških podjetij, ki izvažajo v Evropsko unijo in ki si želijo navezati stike na novih tržiščih.

Katja Munih

rečeno prejel Tabaj za vlogo Porterhousa v predstavi Zbeži od žene dramatika - za izviren pristop ga je prejelo kulturno društvo K za predstavo Plešasta pevka, matička za moško vlogo pa Darko Zupanc za vlogo Geronta v predstavi Scapinove zvijače. Žirija je podelila še tri posebna priznanja; eno je kot

»Zadovoljen sem tako za prejeto nagrado kot za sam nastop naše dramske skupine na Linhartovem srečanju; na njem je skupno nastopilo osem skupin, ki so se uvrstile v finalni del po selekcijah, na katerih je bilo 180 skupin iz vse Slovenije in zamejstva. Na zaključnem delu v Postojni smo bili edini z vzhodnega in južnega konca Slovenije, saj se v finale ni uvrstila nobena druga predstava z območja, ki gre od Jesenic do Kopra,« pravi Tabaj in pojasnjuje, da so v igri Zbeži od žene v režiji Jožeta Horvata poleg njega nastopili še Daniela Puia, Vanja Bastiani, Matej Klanjšček, David Mugerli, Ivan Jedrlinic, Marko Brajnik, Chiara Mucci in David Vižintin. Tabaj pojasnjuje, da je dosegel štandreška gledališka skupina nastopila na Linhartovem srečanju skupno petkrat, leta 2000 pa so prejeli glavno nagrado za igro Stara garda. V zadnjih letih so po nagradah posegale predvsem skupine, ki so že na pol profesionalne, zaradi krčenja državne pomoči pa so imele v zadnjem obdobju kar nekaj težav s svojim delovanjem, tako da so se pogojili, v katerih so vadili, približali tistim, s katerimi se soočajo čisto amaterske skupine, kakršna je štandreška.

Božidar Tabaj se je z gledališčem začel ukvarjati leta 1967. V zadnjih letih nastopa tudi v treh predstavah letno, saj sodeluje tudi s skupinami iz drugih krajev, največkrat z Mirenci. Poleg tega gledališko znanje prenaša na mlaude, saj sodeluje s štandreško osnovno šolo, v prejšnjih letih pa je bil večkrat mentor mladih gledališčnikov nižje srednje šole iz Dobberdoba. »Ljubezen do gledališča bi rad prenesel na mlaude generacije, saj je gledališka umetnost zelo pomembna za negovanje slovenskega jezika,« pravi Tabaj in poudarja, da je treba veliko dela opraviti tudi v zakulisju. Mlaude je treba spodbujati k nastopanju, iskati je treba igralce, izbrati pravi tekst, določiti vloge. Tabaj poleg tega pojasnjuje, da pri štandreški gledališki skupini že pripravljajo novo igro. Gre za komedijo Cvetje hvaležno odklanjam, s katero se bodo premierno predstavili januarja in ki je vključena v abonma gledaliških ljubiteljskih skupin prostovetnega društva Štandrež. Prva predstava - Markolfa v izvedbi skupine kulturnega društva Rudija Judrečića iz Ribnega pri Bledu - bo na sprednu v nedeljo, 9. oktobra, ob 17. uri v župnijski dvorani v Štandrežu. (dr)

GORICA - Skupina 75

Fotosrečanje letos zaobjelo tudi video art

Z odprtja razstave, Silvan Pittoli prvi z leve

FOTO VIP

Do sredine oktobra bo v zgornji in spodnji razstavni veži Kulturnega doma v Gorici na ogled skupinska razstava fotografij, ki je sad Fotosrečanja v priredbi fotokluba Skupine 75. Gre za 13. izvedbo mednarodne prireditve s prikazom del petnajstih fotografov iz štirih držav. Na začetku sezone, ki bo obeležila 30-letnico odprtja Kulturnega doma, je torej na programu že druga odmerna razstava. Pred nekaj dnevi se je zaključila retrospektivna razstava del pokojnega Silvestra Komela, sedaj pa bodo na svoj račun prišli ljubitelji umetniške fotografije.

Veliko ljudi se je v soboto udeležilo odprtja razstave, saj se Fotosrečanje uvršča med odmevnježe goriške kulturne ponudbe. V uvodnem nagovoru je predsednik fotokluba Silvan Pittoli posebno izpostavil mednarodni značaj pobude in novosti, ki jih avtorji iz raznih držav prinašajo s seboj. V letih je fotografija znala okrepliti svojo vlogo, je nadaljeval predsednik Pittoli, in se je uspelo odlepiti vloge Pepelke umetnosti. Razvila je lastna merila in po izhodu s prizorišča tradicionalnih sredstev umetnosti, je postala protagonist sodobne scene. Na koncu se je zahvalil članom Skupine 75 za vloženi trud ter pokroviteljem in sponzorjem, ki so podprli zahtevno pobudo.

Avtorje in njihova dela sta predstavili kritičarka Lorella Klun v italijansčini in Slavica Radinča v slovenščini. Obe sta članici fotokluba Skupine 75. Iznesli sta predvsem dejstvo, da goriški prikaz ni podvržen enotni razstavni temi in tudi ni slogovnih omejitev, temveč je to, kar ponujajo avtorji, sad pozorne raziskave in globokega načrtovanja. Fotoklub Skupina 75, ki je pomembna članica ZSKD, si stalno prizadeva, da bi poleg klasičnih govoric fotografije, prikazal tudi delčke in eksperimentalnost, ki so prisotni v raznolikih fotografiskih krogih na državnih

in mednarodni ravni, sta še povedali govorinci. O avtorjih pa tako: Primož Breclj iz Ajdovščine izhaja iz vsakodnevnih elementov; nepredvidljivi dogodki so elementi, ki jih avtor rad upodablja. Gianluca Groppi iz Piacenze je moderen ljudski pesvec, na trenutku ciničen in grenko ironičen, toda vedno oster in prodoren v iskanju šibkosti in oholosti sodobne družbe. Hrvatski avtor Zoltan Nagy je sin našega časa. Nanj so povezani zmedenost in deževna shizofrenija, vdanost, ki se izmenjuje z nagonom preživetja. Jasna Samarin iz Ljubljane razgradi in ponovno splete vizualne delčke in jih s tehniko kolaža ponovno sestavi na dolgih panojih. Francesco Sambo je strokovnjak za digitalno umetnost; uspe mu ustvariti kraje, situacije in hibridne ter nemirne človeške like. Marku Vogriču uspe sprožiti razmišljjanja in iznesti ugibanja glede odnosov med Človekom in Naravo, ne da bi se pri tem izgubljali v banalnostih ali običajnostih. Poseben gost letosnjega Fotosrečanja je združenje Marghera Fotografia, uveljavljena in vitalna kulturna sredina, ki se je povzpela na sam vrh umetniške fotografije v Venetu in drugod. S svojimi deli so prisotni člani Paolo Croci, Fabrizio Brugnano, Cristiano Corte, Paolo Croci, Andrea Miatto, Michele Mattiello, Thomas Ortolan, Nicola Verardo in Roberto Vecchiatto. Na koncu sta Lorella Klun in Slavica Radinča predstavili še umetniško delo izraelške avtorice Shimrit Malul: z njeno udeležbo je Fotosrečanje odprlo vrata tudi video-artu.

Za glasbeni okvir sobotne prireditve je poskrbel Glasbeni matica, ki je popestrila otvoritveno slavnost s pevkama Kristino Frandoli in Marto Donnini ter čelistko Andrejko Možino. Na koncu velja še omeniti, da je bil tudi za 13. Fotosrečanje izdan lepo zasnovan in urejen katalog, ki so pripravili člani Skupine 75. (vip)

SOLKAN - Tradicionalna razstava gob Prvič tudi koničasta mušnica in borov glivec

Kljub sušnim razmeram predstavljenih 105 različnih vrst

V hotelu Sabotin v Solkanu so včeraj odprli 14. razstavo gob. Kljub izjemno sušnim razmeram jih je uspelo predstaviti 105 različnih vrst, nekatere, kot na primer borovega glivca in koničasto mušnico, pa so javnosti predstavili prvič.

Članom Gobarskega društva Nova Gorica je minuli vikend v okolici Nove Gorice uspelo nabrati raznovrstne primerke gliv. »Kljub izredno sušnemu obdobju in nič kaj jesenskim razmeram, smo uspeli tudi na letosnji razstavi predstaviti preko 100 različnih vrst gliv, ki smo jih nabrali na obronkih Trnovskega gozda, razstavo pa smo dopolnili tudi z nekaj primerki z Gorenjskega,« je povedal Ivan Bratuž,

Na solkanskem razstavi

FOTO K.M.

GORICA - Pri dogodku sodelujeta centra Bratuž in Komel

Poezija in glasba

Devet skladateljev črpalo navdih za Lied iz verzov Pierluigija Cappella - Premiera v soboto

Pesnik Pierluigi Cappello

V Gorici nastaja glasbeni dogodek, ki bo povezel poezijo z glasbo, romal bo po Italiji in po napovedanih organizatorjev prečkal tudi državne meje. Še pomembnejša pa je okoliščina, da je plod uspešnega sodelovanja med skladateljem Davidejem Macculijem ter Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo Emil Komel in Kulturnim centrom Lojze Bratuž.

Dogodek se je rodil iz srečanja med Macculijem in pesnikom Pierluigijem Cappellom, rojenim v Huminu in živečim v Taržizmu v videmski pokrajini, ki je med najbolj cenjenimi in nagrajenimi italijanskimi poeti mlajše generacije. Na Macculijevu pobudo je devet skladateljev črpalo navdih za Lied iz prav tolikih Cappellovih poezij. Skladatelja Macculi in Renato Mani sta izbrala furlanski poeziji, ostali so sodelovali skladatelji - Stefano Pelagatti, Claudio Perugini, Barbara Magnoni, Andrea Talmelli, Mario Pagotto, Roberta Silvestrini in Poljak Wojciech Widlak - pa italijanske verze. Njihove skladbe bosta na koncertu izvajali sopranistka Alessandra

Schettino - nekoč gojenka, danes pa podravnateljica centra Komel ter dobitnica nagrad in solistka v raznih zasedbah - in pianistka Neva Klanjšček, ki koncertira kot solistka in v kornornih zasedbah, na centru Komel pa poučuje klavir. Premiera bo v soboto, 8. oktobra, ob 20.30 v centru Lojze Bratuž; ponovitev bo že naslednjega dne, 9. oktobra, ob 21. uri v gledališču San Giorgio v Vidmu, v okviru festivala sodobne glasbe. Sledili bodo koncerti v Rimu, Portugualu, Reggio Emilia in drugod.

Protagonist gorškega koncerta bo tudi Cappello, ki bo z odra spregovoril o sebi in svojem opusu ter pred vsakim Liedom prebiral svoje verze. »Slovenski ustavnovi bosta glasbeno ovrednotili furlanskega pesnika,« pravi Davide Macculi, ki poučuje kompozicijo na centru Komel in že napoveduje, da bodo po podobnem ključu prihodnje leto predstavili slovenskega pesnika, leta kasneje pa še avstrijskega, zato da bodo zaobjeli srednjeevropski kulturni prostor ter s turnejo obiskali Italijo, Slovenijo in Avstrijo.

GORICA - Slovo
Sergio Rovis,
trgovec in
upravitelj

SERGIO ROVIS
BUMBACA

Sergio Rovis je bil rojen 18. julija pred 81 leti v Pazinu. Pri 16 letih se je priselil v Gorico, ki jo je v svojem dolgem življenu zaznamoval kot trgovec in mestni upravitelj. Umril je v noči s sobote na nedeljo na svojem domu pri Sv. Ani. Na poslednjo pot ga bodo pospremili jutri; žalni sprevod bo ob 10. uri krenil iz pokopališke kapele v cerkev sv. Ignacija; ob 11. uri bo sledil pokop na gorškem glavnem pokopališču.

Poslovni obred bo na Travniku, kjer je bil lastnik drogerije. V njej je imel slovensko osjebe, še sam je po potrebi spregovoril slovensko. Tudi po zaprtju trgovine in upokojitvi se je vrátil na Travnik; tam je bil poznan trgovec, s trgom je živel v nekakšni simbiozi. O Rovisu vedo ljudje povedati, da je v preteklosti, ko so obnovili tamkajšnjega vodnjaka, dosegel, da so ob njegovem vznožju uredili gredico s travo, znamenje, da je to bil nekoč zares travnik.

Po izobrazbi je bil učitelj, a je bil večino svojega življenja trgovec, med drugimi tudi načelnik mestne sekcije lastnikov drogerij in predsednik zveze trgovcev Ascom (1991-93). Bil je včlanjen v social-demokratsko stranko, bil je občinski odbornik in podžupan v obdobju 1965-75. Ko je zbolel, je z vso svojo bojevitostjo deloval v korist združenja civilnih invalidov Anmic. V zasebnem življenu je bil od leta 1959 poročen z gospo Adriano, bil je straten radioamatér.

goriske občine (3. poslopje, 1. nadstropje) na Trgu Municipio 1 v Gorici; tel. 0481-383459 (slovenčina) in tel. 0481-383451 (furlansčina).

UTE - Univerza za tretje starostno obdobje iz Gorice obvešča, da bodo s ponedeljkom, 10. oktobra, začeli z vpisovanjem za akademsko leto 2011-12; ob ponedeljkih med 9.30 in 11.30 ter med 16. in 18. uro, ob sredah med 16. in 18. uro, ob torkih, četrtekih in petkih med 9.30 in 11.30.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) bo odprta ob ponedeljku do petka od 10. do 18. ure.

OK VAL obvešča, da treningi odbanke za deklice in dečke potekajo v telovadnici v Doberdobu ob ponedeljkih in četrtekih med 16. in 17. uro za mikrovolley (letniki 2004-2005-2006), ob ponedeljkih in četrtekih med 17. in 18.30 za minivolley (letniki 2001-2002-2003), ob torkih in petkih med 15. in 17. uro za under 12-13 dečki, ob torkih in petkih med 17. in 19. uro za under 12-13 deklice; informacije po 345-9527302 (Ingrid, Tjaša) ali na okval@virgilio.it.

AŠZ DOM obvešča, da kvintnosti v telovadnici Kulturnega doma, Ul. I. Brass 20 (tel. 0481-33288) že potekajo: motorika in navijaška skupina - cheerleading (1.-5. razred osnovne šole) ponedeljek in sredo od 16.30 do 18. ure; cheerleading (nižja in višja šola) sreda od 16.30 do 18. ure ter petek od 15. do 16.30; minibasket (letniki 2003-2005) torek in četrtek od 16.30 do 17.45; under 12 košarka (letniki 2000-2002) torek in četrtek od 17.45 do 19.15, petek od 16.30 do 18. ure. Vadba za vrtec se bo pričela 3. oktobra ob ponedeljkih in četrtekih od 15. do 16. ure. Poskrbljeno bo tudi za prevoz otrok iz vrta v telovadnicu.

DRUŠTVO VIPAVA obvešča, da že potekajo ob torkih treningi hip-hop na društvenem sedežu na Peči, in sicer od 17. do 18. ure za otroke, ki obiskujejo zadnje leto vrtca, in za učence prvih treh razredov osnovne šole, od 18. do 19. ure pa za otroke četrtek in petih razredov osnovne in vseh razredov nižje srednje šole. Ob petkih med 19. in 20. uro poteka nov tečaj hip-hop plesa za odrasle; informacije po tel. 348-3047021 (Barbara). Začel se je tudi letni kotalkarski tečaj, ki je namenjen otrokom vseh starosti ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 17.30 v občinskih telovadnicih v Sovodnjah; otrokom bodo priskrbeli vso opremo. Nadaljeval se bo tudi tečaj za odrasle, in sicer ob ponedeljkih od 20. do 21. ure na istem mestu; informacije in prijave po tel. 333-9353134 (Elena).

V PRENOVLJENIH PROSTORIH DO-MA ANDREJ BUDAL v Štandrežu začenja 1. oktobra v organizaciji KD Oton Župančič in v sodelovanju s slovenskim športnim društvom Vadba+ sezono raznovrstnih vadb: sprostilna telovadba (Dorella, ob sredah, 17.30-18.30), jogi (Alessandra, ob sredah, 20.30-22.00), pilates, zumba (skupinska vadba, ki spaja latinsko ameriške in pop ritme, predstavitev danes, 4. oktobra).

V TEKU PROJEKTI ZA AKTIVNO VKLJUČEVANJE MLADIH: ARCI SC v sodelovanju z ZSKD in partnerskimi organizacijami razpisuje projekt za mlade prostovoljce med 18. in 28. letom »DialogArte« za Tržaško in »Attiva-mente« za Gorisko. Projekt predvideva formacijo in pridobivanje novih izkušenj ter mesečno nadomestilo; informacij na www.arciserviziocive.it in www.zskd.eu ter na ZSKD, tel. 040-635626 (Trst), 0481-531495 (Gorica). Rok prijave je 21. oktober.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 »I Puffi«; 19.50 - 22.00 »L'alba del pianeta delle scimmie«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Drive«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.15 »Carriageway«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Drive«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 »I Puffi« (digital 3D); 22.00 »La pelle che abito«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »L'alba del pianeta delle scimmie«.

Dvorana 4: 17.45 - 19.50 - 22.00 »Blood-od Story«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Baciato dalla fortuna«.

Koncerti

DEKLJŠKA VOKALNA SKUPINA BODE-

ČA NEŽA z Vrho prireja ob izidu svoje

prve zgoščenke z naslovom »Bodecenežno« niz treh koncertov: danes, 4. oktobra, ob 19. uri v Lokandi Devetak na Vrhu namenjena predvsem predstavnikom organizaciju, društev in medijev ter krogu vabljenih gostov. V nedeljo, 9. oktobra, ob 19. uri bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici celovečerni koncert, ki je nastal v sodelovanju z režiserjem Frankom Žerjalom. Prva dva večera bo predstavljal Mirko Ferlan. Zbor bo predstavil skladbe s cd-ja in tudi novejši repertoar. V soboto, 15. oktobra, ob 20.30 v cerkvji sv. Janeza Krstnika v Štivanu bo zadnja v nizu koncertnih predstavitev, ki nastaja ob organizacijski pomoči devinskoga zborna Fantje izpod Grmade.

Mali oglasi

PRODAJAM suha gozdna drva z do-
stavo na dom; tel. 0481-390238 ob ur-
obedov.

PRODAJAM vino vrste merlot, cena
1,50 evro na liter; tel. 0481-78066.

PRODAM suha drva (bukova in hra-
stova); tel. 335-293409.

V PODGORI prodam hišo z vrtom; tel.
320-1817913.

Šolske vesti

ŠOLA ZA STARŠE: Dijaški dom Simon Gregorčič vabi starše na 1. srečanje v tem šolskem letu iz ciklusa »Šola za starše«.

V pondeljek, 10. oktobra, ob 18. uri bo v Dijaškem domu na Svetogorski ulici (Ul. Montesanto 84) v Gorici predavalna priznana psihologinja Zdenka Zalokar Divjak na temo »Starši-otrokov najboljši učitelj; pomembnost postavljanja pravil in mej v vzgoji«; informacije po tel. 0481-533495 med 13. in 19. uro.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-

JENCEV za Gorisko prireja v soboto, 5. novembra, tradicionalno martinovanje z izletom v hrvaško Istro, deželo oljčnih nasadov, oljčnega olja, tarufov in refoska. Vpisujejo po tel. 0481-390688 (Saverij), 0481-882183 (Dragica), 0481-390697 (Marija) in 347-1042156 (Rozina). Na račun 20 evrov.

SKRD JADRO iz Ronk prireja enodnevni izlet s kosirom po zgornji Vipavski dolini v nedeljo, 16. oktobra. Prijava po tel. 328-4721305 (Karla) in 0481-82273 (Roberta).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-

JENCEV za Gorisko sporoča udeležencem dvodnevnega izleta na Hrvasko, da bo v soboto, 8. oktobra, odpeljal avtobus iz Doberdoba ob 5.50, nato s postanki v Sovodnjah, Štandrežu, Podgori, pri vagi in s trga Medaglije d'oro. Društvo priporoča točnost in veljavni osebni dokument za tujino ter prosi, naj udeleženci povravnajo strošek za izlet.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 12. novembra, enodnevni avtobusni izlet z obiskom kmetije v kraju Pavia di Udine, prštarne v San Danieleju in ogled gradu v Villalti; vpisovanje do 25. oktobra v trgovini Mila (tel. 0481-78398), goštinstvi Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

Obvestila

AŠZ OLYMPIA vpisuje v novo šolsko leto: predšolska telovadba, športna gimnastika, športno ritmična gimnastika, športni ples; informacije in vpisovanje po tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).

OK VAL obvešča, da treningi mini odbanke in splošne telovadbe že potekajo v štandreški telovadnici ob ponedeljkih in četrtekih od 17.30 do 19. ure za letnike od 2000 do 2003, ob torkih in petkih od 16. do 17. ure za otroke, ki obiskujejo vrtec in od 17. do 18.30 ure za letnike 2004 in 2005; informacije po tel. 347-3237444 (Sandro) in 328-4133974 (Tjaša) ali na okval@virgilio.it, tjasas@hotmail.it.

OKENCE ZA MANJŠINSKE JEZIKOVNE SKUPNOSTI je odprt ob ponedeljkih med 9. in 12. uro ter ob sredah med 15.30 in 17.30 v prostorih

Schettino - nekoč gojenka, danes pa podravnateljica centra Komel ter dobitnica nagrad in solistka v raznih zasedbah - in pianistka Neva Klanjšček, ki koncertira kot solistka in v kornornih zasedbah, na centru Komel pa poučuje klavir. Premiera bo v soboto, 8. oktobra, ob 20.30 v centru Lojze Bratuž; ponovitev bo že naslednjega dne, 9. oktobra, ob 21. uri v gledališču San Giorgio v Vidmu, v okviru festivala sodobne glasbe. Sledili bodo koncerti v Rimu, Portugualu, Reggio Emilia in drugod.

Protagonist gorškega koncerta bo tudi Cappello, ki bo z odra spregovoril o sebi in svojem opusu ter pred vsakim Liedom prebiral svoje verze. »Slovenski ustavnovi bosta glasbeno ovrednotili furlanskega pesnika,« pravi Davide Macculi, ki poučuje kompozicijo na centru Komel in že napoveduje, da bodo po podob

NOGOMET - Se razmerje sil v A-ligi spreminja?

Prej prevlada Milančanov, zdaj Udinese in Juventus

Milan v Turinu ... s skuterjem - Udinese z najboljšo obrambo

V zadnjih letih je bila ena in edina nogometna prestolnica Milan. Vsi naslovi zadnjih šestih let so pripadali ekipama iz tega mesta. Letošnje prvenstvo pa se je za Milan in Inter začelo v znamenju hudih težav in zelo skromnega izkupička točk. V petih krogih sta dve milanski ekipi skupno (!) osvojili le devet točk in sta že šest oziroma sedem točk oddaljeni od vodilne dvojice. Juventus in Udinese torej vztrajata na vrhu.

V nedeljo zvečer so Contejevi vitezovci nadigrali Milan, ki je bil skozi vse 90 minut v popolnoma podrejenem položaju; črnordeči so le enkrat prisilili na poseg Buffona, medtem ko je bil Abbiati stalno pod pritiskom. Razlika med ekipama je bila zlasti na fizični ravni, saj Milianu enostavno ni uspelo držati tempa igre, ki ga je vsilil Juventus. Znova je zelo trpela vezna vrsta črnordečih. Medtem ko so Pirlo, Vidal in igralec tekme Marchisio (strelec obbeh juventusovih golov) od prve do zadnje minute tekli 100 na uro, so Seedorf in ostali zgledali kot 50 kubični skuterji, ki imajo omejevalni sistem na motorju, ki ti ne dovoljuje preseči hitrosti 50 km/h. Razlika med Turinčini in Milančani je bila še ena: medtem ko so Vučinić in ostali igrali kot, da bi šlo za najpomembnejšo tekmo karriere, je bil pristop Allegrijev varovancev milejši. Stali sta si nasproti »lačna« ekipa, ki ni v zadnjih letih ničesar zmagała, in mentalno že izčrpala enajstjerico. Ob tem ima Juventus objektivno prednost, da se lahko posveti izključno prvenstvu, medtem ko je bil Milan med tednom zaposlen v ligi prvakov.

Že v soboto je Napoli dotolkel Inter. Sicer tekma je bila v znamenju hudi napak sodnika Rocchija, ki je zelo oškodoval črnomodre, a v tem obdobju je Napoli bistveno bolje organiziran kot

Inter. Razlika je zlasti v obrambi: Inter je doslej prejel 11 zadetkov (najslabša obramba A-lige!), Napoli pa tri. Boljši je edino Udinese, saj je Handanovič v petih nastopih le enkrat moral pobrati žogo iz svojega gola. Tudi v nedeljo proti Bologni je slovenska številka 1 preživila kar mirno popoldne, kar je nov dokaz o odličnem delu, ki ga v Vidmu opravlja Guidolin.

PREKINITEV – A-liga bo zdaj mirovala dva tedna, saj je ta konec tedna namenjen reprezentancam. Gotovo bo počitek najbolj koristil tistim ekipam, ki so prvenstvo začele neuspešno. Čez dva tedna pa se bo prvenstvo nadaljevalo z rimskim derbijem in spopadom med Rejo in Luis Enriquejem.

IZIDI 6. KROGA A-LIGE: Cesena - Chievo 0:0, Fiorentina - Lazio 1:2, Inter - Napoli 0:3, Juventus - Milan 2:0, Lecce - Cagliari 0:2, Novara - Catania 3:3, Palermo - Siena 2:0, Parma - Genoa 3:1, Roma - Atalanta 3:1, Udinese - Bologna 2:0.

VRSTNI RED: Juventus in Udine-

se 11, Napoli, Palermo in Cagliari 10, Chievo, Lazio in Roma 8, Genoa in Fiorentina 7, Catania in Parma 6, Siena, Novara in Milan 5, Atalanta (-6) in Inter 4, Lecce 3, Bologna in Cesena 1.

TRIESTINA - Ko neka ekipa v petih krogih petkrat vodi, a na koncu iztrži le dve zmagi in trikrat mora poražena z igrišča, je to jasen znak, da nekaj ni v redu. Triestina je tudi v nedeljo proti Carrareseju vodila (in to celo dvakrat), na koncu pa zapustila Rocco s sklonjenjem glavo. Tržačani so na domačem igrišču še tretjič zaporedi dosegli gol v uvodnih minutah: Allegretti je mojstrsko izvedel prosti strel in presenetil vratarja Toskancev, a Carrarese je kmalu izmenačil. Gol je tudi v tem primeru padel po prekinitvi. Triestina je znova zadevala z Godeasom (šesti zadetek v petih krogih), a v 2. polčasu se je ponovil običajni trend. Padec v kakovosti igre je bil občuten, sredina je vse bolj trpela in Carrarese je počasi začenjal izkorističati fizično premoč. Klub temu bi lahko Trža-

čani pospravili zmago na varno, a Godeas je s silovitim strehom zadel prečko. Na desnem pasu je Piccini zagospodril in prav na tej strani se je najprej razvila akcija za 2:2 in nato tudi sporni dogodek v 91. minutu, ko je sodnik dosodil 11-metrovko zaradi prekrška (?). Pezzija nad Gaeto; slednji je beže točke hladnokrvno premagal Viottiju. Tuđi na Roccu so torej prišle do izraza običajne hibe Tržačanov: nepazljivosti po prekinitvah, slaba forma nekaterih (Motta negativno izstopa zaradi počasnosti in zaustavljanja igre) in strm padec v zadnji tretini tekme, ko marsikom zmanjka kisika. Tokrat je tudi trener Discepoli prispeval svoje: Mattielig je bil že zdavnaj vidno utrujen, a trener ga je zamenjal še po drugem prejetem golu, ko je Carrarese prodrl ravno na njegov strani. Morda bi bilo v Latini primernejše okrepiti vezno vrsto (preiti na 4-4-2), vsaj dokler bo forma večine igralcev tako slabba.

Triestina - Carrarese 2:3 (2:1)

STRELCI: Allegretti v 3., Merini v 9., Godeas v 28.; Merini v 27.dp, Gaeta v 11.m v 46.dp

OSTALI IZIDI 5. KROGA 1. DIVIZIJE: Sudtirol - Bassano 0:0, Barletta - Latina 1:1, Cremonese - Spezia 3:2, Feralpi Salo' - Siracusa 1:2, Frosinone - Lanciano 2:1, Portogruaro - Piacenza 2:2, Prato - Pergocrema 2:0, Trapani - Andria 1:1.

VRSTNI RED: Pergocrema 12, Lanciano (-1) 11, Trapani 10, Cremonese (-6), Carrarese in Frosinone 9, Barletta in Siracusa (-2) 8, Portogruaro 7, Triestina in Andria 6, Latina in Sudtirol 5, Spezia, 4, Prato 3, Feralpi Salo' in Bassano 1, Piacenza (-4) 0.

PRIHODNJI KROG: 9.10. Latina - Triestina (I.F.)

Veteran Godeas zadeva, a Triestina izgublja

KROMA

SLOVENCI

Handanovič OK, ostalim ne gre

Med Slovenci, ki igrajo v najvišji italijanski nogometni A-ligi, ni vratar Udineseja **Samir Handanovič** le najboljše plačan, temveč je vsak teden tudi najboljši. Proti Bologni ni sicer imel velikega dela, ko je moral poseči pa je bil kajpak na mestu. Slabše se v tem uvodnem delu prvenstva godi drugim slovenskim nogometnem. V Bologni je bil **Krhin** ves čas na klopi za rezerve. Palermo (v nedeljo 2:0 proti Sieni) zanje ni več idilična oaza. **Josip Iličić** sicer še naprej igra v začetni postavi, tudi tokrat pa je moral predčasno z igrišča. Po pisanju *Gazzette dello sport*, ki mu je prisodila oceno 6, se vsekakor njegova forma izboljšuje. Še naprej pa greje klop **Armin Bačinovič**, kar je slaba novica tudi za selektorja Slovenije Keka.

Chievo je v Ceseni igral neodločeno 0:0, Cesar in jokič pa si nista prislužila pozitivne ocene. **Cesar** *Gazzetta* ocita napako, po kateri bi Bogdani skoraj zadel z Ceseno, za **Jokića** pa piše, da ni igral brižljivo.

Valter Birsa v Genoi ni našel mesta niti na klopi, čeprav ni ne poškodovan ne kaznovan. Ker je njegovo moštvo izgubilo s 3:1, se mu bo morda v prihodnje le ponudila priložnost, da spet igra.

Odbojka: Urnaut blestel, Černic in Manià zmagala

Kar nekaj zanimivih tekme je bilo v italijanski odbojkarski A1-ligi. Verona **Mitje Gasparinija** (16 točk, a le 30% v napadu) in **Damirja Kosmine** (ni stopil na igrišče) je klub poškodb podajalca Meonija že v prvem setu s 3:2 odpravil Belluno (ex Soiley Treviso), v tekmi kroga pa je prvak Trento v gosteh z enakim izidom premagal Piacenzu. Macerata je v gosteh nadigrala Romo Volley. Prvič v začetni postavi gostov je igral **Alen Pajenk** (trije bloki, 100% v napadu iz štirih udarcev), reprezentant Savani pa je dosegel rekordnih 9 asov! **Matej Černic** uspešno igra za Vibo. Proti Cuneu je njegovo moštvo doma iztrgalo dragoceno točko v boju za obstanek. Gabrc pa je dosegel 13 točk (s tremi bloki). Černic bo v nedeljo igral v Bellunu. Zmagal je tudi **Loris Manià**. Njegova Modena je po pričakovanjih s 3:0 slavila v Ravenni, Števerjanec pa je bil ob sicer samo 13 sprejemih 100%). Že v soboto je v dresu San Giustina zblestel koroški tolkač **Tine Urnaut**. V zmagovitem nastopu v gosteh proti Latini (3:2) je dosegekl kar 26 točk (1 blok, 25 napadov z 52-odstotno učinkovitostjo).

Izidi 2. kroga: Piacenza - Trento 2:3, Roma - Macerata 0:3, Vibo Valentia - Cuneo 2:3, Monza - Padova 3:1, Verona - Belluno 3:2, Ravenna - Modena 0:3.

Vrstni red: Trento 8, Macerata in Modena 6, Cuneo 5, Latina 4, Vibo Valentia, San Giustino, Monza in Padova 3, Verona 2, Belluno in Piacenza 1, Roma in Ravenna 0.

KOŠARKA - Državna divizija A

Tržačani z lahkoto

Latino so premagali s petnajstimi točkami razlike - Najboljša strelca Carra in Moruzzi

ACEGASAPS-BENACQUISTA LATINA 73:58 (22:11; 42:28; 56:38)

AcegasAps: Zaccariello 4 (2:4 proti meti, 1:3 za 2 točki, 0:2 za 3 točke), Bonetta (-, -, 0:1), Mastrangelo 2 (-, 1:2, -), Ruzzier 7 (2:2, 1:4, 1:2), Maganza 4 (2:2, 1:4, -), Moruzzi 19 (2:4, 7:12, 1:2), Ferraro 12 (2:4, 5:7, 0:2), Carra 21 (8:8, 5:8, 1:3), De Petris, Gandini 4 (2:2, 1:4, 0:1).

Benacquista Latina: Plateo (-, 0:1, 0:3), Tavernello 6 (3:6, 1:4, 0:1), Milani 15 (6:6, 4:9, 1:1), Serena 4 (-, 1:3, 0:3), Quarisa 13 (5:6, 4:10, -), Romano 6 (-, 0:2, 2:4), Mičević 14 (4:6, 5:8, 0:2), Plumari (-, 0:2, 0:2), De Angelis, Camillo.

5ON: Maganza (33)

Košarkarji tržaškega AcegasAps-a so na najboljši način debitirali pred domačo publiko in brez večjih težav premagali Latino, ki spada v južno skupino lige. Gostje so povsem razočarali in težko je reči, ali zaradi skromne igralske zasedbe ali pa zaradi doobre obrambe Tržačanov, ki so takoj bliskovito povedli. Izid je bil že v 8. minutni 19:4 in do tedaj niso gostje zadelni niti enkrat iz igre, medtem ko sta na drugi strani Carra in Moruzzi polnila njihov koš kot za stavbo. Najbolj nevarnega igralca gostov Mičevića je odlično zaustavil Ferraro, ostali pa so zaigrali preveč plaho, da bi lahko povzročili kako skrb Dalmassonovi ekipi. Vsi tržaški košarkarji so dobro opravili svojo nalogo, poleg že omenjenih pa je nekaj lepih potez prikazal mladi Ruzzier, ki mu je Dalmasson dal večliko minutažo. Tržaški trener je lahko

EVROLIGA
Jaka Lakovič
bo igral proti
Unionu Olimpiji

LJUBLJANA - Košarkarji Uniona Olimpije so dobili še zadnjega tekmeča v predtekmovalni skupini evrolige. To je turški Galatasaray, za katerega po novem igra igra tudi Jaka Lakovič. Turški klub je zmagal na kvalifikacijskem turnirju v Vilniusu, v finalu je z 71:63 premagal domači Lietuvos Rytas. Slovenski reprezentant je v slabih 30 minutah dosegel deset točk, zbral tri skoke in pet assistenc.

Poleg Turkov bodo tekmeči Ljubljancov v skupini D še Asseco Prokom, Barcelona, Montepachi Siena in Unics Kazan. V skupini C pa bo igral belgijski Belgacom Spirou iz Charleroi, ki je dobil domači kvalifikacijski turnir. V finalu, v katerem je bil eden izmed sodnikov Sašo Pukl, je z 79:53 premagal češki Nymburk.

Še bo zanimivo

STRASBOURG - Francoz Sébastien Ogier (Citroen) je zmagoval dirko za svetovno prvenstvo v Motegiju v razredu motoGP. Dirko v so zaznamovali številni odstopi, trčenje Valentino Rossi in Bena Spiesa v prvih zavojih dirke, po katerem je Rossi odstopil, prehitel start Andree Doviziosa, Marcua Simoncellija in Cala Crutchlowa, zaradi česar je sledila predpisana kazen in vožnja skozi bokse in napaka Casey Stonerja, ki je po vodstvu z vožnjo čez pesek padel na peto mesto.

Alfredo Moruzzi

KROMA

razvrstil na igrišču vseh deset igralcev, vključno z mladima De Petrisom in Bonetto, ki sta nadomestila poškodovana Scutiera in Zecchina. Klub temu je ekipa obdržala zanesljivo prednost vse do konca tekme.

Po dveh kolih so zaradi posebnega sistema tekmovanja Tržačani v svoji skupini edini, ki so obakrat zmagali, medtem ko so ostali tekmeči zabeležili vsak po eno zmago in en poraz. Prvenstvo pa je še na začetku in je zato zelo težko napovedati karkoli po samih dveh kolih, pa čeprav izgleda, da je zasedba v dveh severnih skupinah kakovostnejša.

Marko Oblak

KOŠARKA - Državna C-divizija

Favoriti šele segrevajo motorje

Trener Vatovec zadovoljen z reakcijo v drugem polčasu - Izboljšati je še treba »anarhično« obrambo

Jadran Qubik čeprav ostaja po drugem krogu s Pordenonom in Oderzom edina še nepremagana ekipa. Osem moštov je vknjižilo po eno zmago, Latisana, Montebelluna, Cittadella in Caorle pa še nobene. Kdo bo letos krojil vrh lestvice, je kakorkoli že, težko napovedati, glavni favoriti pa še segrevajo motorje. Tako meni tudi trener Jadran Walter Vatovec, ki potrjuje, da se v prvih petih krogih večkrat marsikaj zgodidi – tudi to, da favoriti izgubijo, novinci pa presenetijo: »Počakati je treba, da se ustali neka hierarhija.« Tako je tokrat presenetil poraz enega izmed favoritorov prvenstva Venezije, ki je v prvem krogu proti Margheri zmagala s 23 točkami naskoka, tokrat pa izgubila proti Oderzu (51:62); novinec Servolana pa je že v soboto premagal San Vendemiano z 90:75.

Trener Vatovec je bil z zmago Jadrana zadovoljen, razveselila ga je tudi reakcija, ki so jo pokazali igralci v drugem delu tekme: ko jim je voda že tekla v grlo (zaostajali so za 8 točk), so se zbrali in obrnili potek srečanja. Hvalevredno je imeti tako ekipo, je podaril po tekmi trener, ki je v tem delu pohvalil tudi igro v obrambi in napadu. To pa seveda še ni vse, kar letošnji Jadran zmore. Predvsem v obrambi bi rad trener videl drugačno igro: »Igramo še precej anarhično, vsak dela po svoje. To bo treba izboljšati, saj sicer bomo spet dobili toliko košev.« (V.S.)

KOŠARKA - Deželna C-liga

Bor, kakšen finiš!

Breg, kje je forma?

Peter Sosič se je odločil, da bo igral za Bor Radensko

Marko Meden (bor) odločilen v zadnjih 120 sekundah

KROMA

Bor Radenska je prvenstvo začel s tesno zmago, Breg pa z visokim porazom. Basket Opening Day deželne C-lige v športni palači v kraju Lignano Sabbiadoro je organizacijsko uspel, kot je bilo pričakovati pa je bil za tržaške ekipe težko prebavljiv (uspešen je bil le Bor, sicer v pokrajinskem derbiju).

Naša predstavnika sta bila zaposlene v zadnjih dveh nedeljskih srečanjih pred dokaj skromno publiko. Brežani so naleteli na izjemno agresivnega in složnega nasprotnika, ekipo iz Čente, v katero je klubská uprava res veliko vložila. V prvem polčasu so z dobro obrambo in sploh solidno igro Kraščevčevi varovanci tekmece obvladovali, v drugem delu pa so povsem popustili in Tarcento se je razigral. Giacomi je bil v Bregovih vrstah preosamljen, očitno pa je bilo, da je preveč nosilcev igre še v zelo povprečni formi. Poraz z 20 točkami je vsekakor prehuda kazan za brata Ferfoglia in soigralce, poleg tega da ni verodostojen pokazatelj razmerja moči na parketu.

Cisto nasprotino se je zgodilo z Boro, če to, ki je – po kratkotrajnem začetnem vodstvu – zasedovala mlilsko Venecijo Giulio vse do poslednje minute igre. Mož moža obramba Popovičevih mož ta čas ne deluje kot je treba, kar je v peti minutri tretje četrtrine dozorelo v najvišje vodstvo mladih Miljanov z 49:30. Borov trener je tu poskrbel za nenavadno trojno menjava in se odločil za konško postavitev 3-2, ki je ob končno bolj bojevitem pristopu takoj obrodila sadove (odtley 40:15 za Svetovančane). Ob prispevku vseh

Da ne bo meteora

Med posamezniki se je tokrat izkazal Matteo Marušič, ki je dosegel 28 točk – največ odkar igra pri Jadranu in 6. najboljši strellec v skupini C v tem krogu. »Bil je čas, da je pokazal tako predstavo. Upam, da ne bo zadnja,« je bil jasen trener Vatovec, ki je pojavil še Bana in Baticha. Ban je igral dobro v prvem delu (v uvodnih minutah 8 točk in 3 asistence), v drugem polčasu pa je v ospredje stopil Batica.

11

državni lestvici C-divizije, v skupini C pa je bil z Gherardinijem (San Vendemiano) najboljši. V izbor 20 najboljših v Italiji se je uvrstil tudi Massimiliano Spigaglia, 19. pri blokadah.

po povprečju
asistenc: to
mesto si je po
zadnjem krogu
priboril Borut
Ban na vse-

Ostali izidi 2. kroga: Codroipo - Marghera 63:92, Servolana - San Vendemiano 90:75, Cittadella - Limena 53:68, Venezia - Oderzo 51:62, Conegliano - Montebelluna 83:78, Caorle - Pordenone 62:98. **Vrstni red:** Pordenone, Oderzo in Jadran 4, Servolana, Marghera, Cormons, Conegliano, Codroipo, Limena in San Vendemiano 2, Latisana, Montebelluna, Carole in Cittadella 0. **Prihodnji krog (8.10.):** Jadran Qubik - Alba Krmin

NAMIZNI TENIS - A2-liga

Igralke Krasa ZKB za uvod nepremagane

Kras ZKB se s prvega prvenstvenega srečanja pri Bocnu vrača zadovoljen in skoraj s polnim izkupičkom. V treh tekemah je dosegel namreč remi in dve zmagi in tako dokazal, da bo v letošnjem prvenstvu A2 lige diktiral tempo. V veliko pomoko ekipe je bila tudi krasova Kitajka Yuan, pravzaprav brez tekmic na nedeljskih dvobojih. Odrodje ekipe pa so sestavljale še Eva Carli, Katja Milič in Irena Rustja, ki so dale svoj doprinos k uspehu ekipe.

V uvodnem srečanju proti Coccagliu nekdanje Krasove tujke Wang so bile krasovke že na pragu zmage, saj so vodile 3:1, na koncu pa so se pustile dobiti. Izid je vsekakor pozitiven. Bivši državni representantki Moretti in Merenda sta še vedno trd oreh, čeprav je Carlijevi uspelo premagati Morettijev. Zanimivo pa je bil dvoboj med bivšo in sedanjo Krasovo Kitajo. Prisostvovali smo spektakularnim točkam, Yuanova pa je le dokazala, da je boljša. V odločilnem šestem dvoboru je Miličeva proti Morettijevi s svojo značilno temperamentno igro vodila 2:0 v nizih, a je po napeti končnici za las izgubila.

Proti Traminu je Kras dosegel lahko zmago. Yuan je spet dokazala, da je ra-

zred zase, čeprav se ji je novi up italijanskega namiznega tenisa, mladinka Piccolin, dobro upirala. V boju je tokrat trener Liang poslal tudi Ireno Rustjo, ki ni bila ravno zadovoljna s svojo igro, Krasu pa je prinesla točko. V zadnjem dvoboju tekme je Miličeva strila še odpor solidne blokerke Walterjeve in zmaga je bila tu.

Še lažje je šlo proti domačemu Eppanu, ki je padel po štirih dvobojih in dobrimi igranjima. Rustja je tokrat igrala prepričljivo in prvo točko spravila pod Krasovo streho. V ostalih dvobojih niso izgubile niti seta, dobro igro je pokazala Miličeva proti trdoživi in vedno nevarni Pichlerjevi.

Kras ZKB - Coccaglio 3:3
Yuan - Merenda 3:1; Milič - Wang 1:3; Carli - Moretti 3:1; Yuan - Wang 3:1; Carli - Merenda 2:3; Milič - Moretti 2:3.

Kras ZKB - Tramin 4:1

Yuan - Walter 3:0; Carli - Piccolin 0:3; Rustja - Lotti 3:2; Yuan - Piccolin 3:1; Milič - Walter 3:1.

Kras ZKB - Eppan 4:0

Rustja - Eheim 3:2; Yuan - Giovannelli 3:0; Milič - Pichler 3:0; Yuan - Eheim 3:0. (R)

43. BARCOLANA Esimit Europa 2 in dekleta

Tudi letošnjo 43. Barcolano sta uvedli dve regati: najmlajši so se pomerili na Barcolini, »velikanke« pa na tradicionalni trofeji Bettinetti, ki je bržkome že napovedala končni vrstni red letošnjega Jesenskega pokala. Esimit Europa 2 je zmagala pred Maxi Jeno, ki se je sicer Simčičevi jadrnici približala.

Na Barcolini pa so v nedeljo uspeli zaključiti tri plove, ki jih je v jutranjih urah spremilala burja, kasneje pa rahel maestral. Pri opti-

mistih so junioresi opravili tri, kadeti pa dve regati. Med junioresi so prednjaci jadralke, ki so zasedle prvi pet mest. Na visoko tretje mesto med več kot stotimi jadrinci in jadralkami je zasedla tržaška Slovenka Jana Germani, sicer članica kluba Jadro Koper. Jadrinci Čupe in Sirene pa so se uvrstili večinoma v zgornjo polovico lestvice. Nastopilo je več kot 200 optimistov. Za Čupo so tekmovali Luca Carricotti, Sebastian Cettul, Samuele Ferletti, Charilos Alexandropoulos (vsi junioresi), Giorgia Sinigoi, Nina Benedetti, Francesco Ferletti in Giulio Michelus (vsi kadeti), za Sirene pa Max in Vanja Zuliani (oba junioresi) in Peter Marzo Magno in Petra Gregori (oba kadeta).

ODOBJKA

Sloga Tabor: problem je število napak

ThermPaese - Sloga Tabor Televita 3:0 (25:16, 25:19, 25:22)

Sloga Tabor Televita: Cettolo 5, V. Kante 14 (na sliki), Nigido 6, Ambrož Peterlin 7, Slavec 7, Veljak 1, Privileggi (libero), Cernuta 1, Matevž Peterlin 0. Trener Lucio Battisti

S svojega drugega gostovanja v Italijanskem pokalu pa Sloga Tabor Televita vrača z gladkim porazom. Naši ekipi tokrat res ni šlo najbolje od rok, saj je bilo v igri vse preveč napak. Ta je prav gotovo glavni razlog za poraz: napak, ki jih je naredil Paese in s temi podaril točko Slogi Tabor, je bilo v vsej tekmi samo 14, naših pa veliko več. Če k temu dodamo še zelo veliko telovadnico, v kateri se slogaši nikakor niso znašli, je slika popolna.

Najbolje se je Sloga Tabor Televita odrezala v sprejemu, v katerem so bili naši igralci dokaj natančni, neprimerno slabši pa v obrambi, kjer je na tla padlo preveč, tudi ubranljivih žog. Tudi na mreži so se morali slogaši zelo truditi in so večkrat napadali, preden je žoga padla na tla na nasprotnikovo igrišče, pa tudi izbirne so bile prevečkrat predvidljive.

Paese je tako v bistvu vodil skoz vso tekmo, tudi s precejšnjo prednostjo. Vsakič, ko so slogaši dosegli nekaj zaporednih točk v domačine začeli spravljati v težave, jih je »popokala« nepotrebna napaka, kot na primer zgrešen servis, kar je Paese takoj izkoristil in našim igralcem odgovoril s serijo pozitivnih akcij, ki so mu seveda spet podarile vodstvo.

Trener Lucio Battisti poraza vsekakor sploh ne jemlje tragično: »Pokalne tekme jemljam izključno kot pripravo na prvenstvo, zato smo tudi tokrat preizkusili nekatere variante v igri. Nismo še v popolni postavi, kar resnično veljamo in zmoremo, bomo videli, ko bomo na igrišču kompletni. Napak pa je bilo vsekakor preveč in resno bo treba delati na tem, da jih odpravimo.« (INKA)

ELITNA LIGA - Po drugem (neverjetnem) zaporednem porazu vzdušje ni sproščeno

Pri repenskem Krasu ne gre po začrtani poti

POVEDALI SO ...
»Težko bom prebavil ta poraz«

Krasov trener Sergej Alejnikov: »Težko bom prebavil ta poraz.«

Gino Vinti, športni vodja Juventine: »Če bomo igrali s takim pristopom, bo žal treba ometiti naše cilje. Smo precej razočarani.«

Žarko Arandelović, športni vodja Vesne: »Ustvarili smo veliko priložnosti za gol, čeprav smo se proti koncu tekme precej tresli od strahu. Ker smo zgrešili precej golov, smo tvegali, da bi nasprotnik poskrbel za hladno prho in bi izenačil. V prihodnjem bo treba prej pospraviti izid pod streho.«

Giuliano Prašelj, načelnik Bregove nogometne sekcije: »Začeli smo zelo dobro. Lahko bi takoj povedli s Ciglianijem in Cermeljem. Žal je sodnik sodil zelo slabo. Igra je bila groba in še dobro, da se nihče ni poškodoval. Iz žepa pa je potegnil le en rumeni karton, čeprav bi jih moral potegniti več. Zmagoviti gol je padel v zadnjih minutah tekme. Rešil pa nas je znova Giuliano Cermelj.«

Roberto Zuppin, predsednik Primorja: »Žal mora trener Vitulič stalno spremeniti standardno postavo, saj so številni igralci poškodovani. Upam, da se bo stanje prej ko slej stabiliziralo.«

Ezio Bressan, odbornik Mladosti: »Škoda, zasluzili bi si točko, saj smo se povsem enakovredno borili proti Moraru. Na koncu tekme so nas pohvalili tudi domači navijači. V nedeljo nas čaka še ena težka tekma. V Trstu bomo igrali proti solidni ekipi Sant'Andrea San Vito.« (jng)

Kar so Krasovi navijači videli na gostovanju v Korenu je skorajda znanstvena fantastika. Rdeče-beli so po 25. minutah že zanesljivo vodili s 3:0 in imeli tekmo trdno v rokah. Povedli so s Pizzinijem in nato je z dvema zadetkoma končno prebil led tudi kapetan Kneževič, ki je bil prejšnji teden sicer bolan. Nato pa prava katastrofa. Po golu Virtusa Corno je krasovce zajela panika. Do konca polčasa se gostitelji, ki so pred tekmo imeli dve točki na lestvici, zmanjšali zaostanek (2:3). Tudi odmor ni bil v veliko pomoč varovanemu trenerju Sergeju Alejnikovu. Drugi polčas je bil prava srljivka: najprej je Virtus izenačil in nato celo povedel. Končno so Alejnikovi fantje reagirali in s Pizzinijem znova izenačili (4:4). Tekme še ni bilo konec. Furlanska ekipa je s petim golom ponižala ekipo repenskega društva, ki je končala tekmo z desetimi igralci (sodnik je v 90. minutti izključil Paolinija).

V Krasovem taboru so bili po tekmi brez besed. Trener **Sergej Alejnikov** se sprašuje, zakaj je prišlo do tovrstnega epiloga: »Se sam ne vem, kaj se je prijetilo mojim igralcem. Na jutrišnjem (današnjem op. av.) treningu bom skušal temeljito analizirati stanje v moštvu. Ne smemo si zatiskati glave pod pesek

Radenko Kneževič je po štirih krogih končno zatrezel nasprotnikovo mrežo. Njegova zadetka pa nista pomagala Krasu priti do zmage

KROMA

kot noji, nekaj očitno ne gre. Začeli smo zelo dobro in hitro povedli. Po tretjem golu pa smo končali igrati. Po nasprotnikovem golu nas je zajela panika in igrali smo vse bolj živčno. Doživeli smo pravo psihološko blokado. Zbranost je povsem popustila,« je bil kritičen beloruski trener.

Zelo razočaran je bil tudi Krasov predsednik **Goran Kocman:** »Kaj takega še nisem doživel. Ne vem, kaj se

poraz v letosnji sezoni za doberdobsko Mladost, ki je v nedeljo igrala tisoč tekmo v zgodovini kluba. Za ekipo iz Doberdoba je nedeljski skupno 374 poraz (366 zmag in 260 neodločenih izidov, statistični podatki Bruna Rupla). V soboto je 100. tekmo v dresu Sovodenj igral Adriano Trampus.

nam je zgodilo. Po pol ure je vse kazalo, da bomo tri točke odnesli domov z veliko lahkoto. Nato je tekma ubrala povsem drugo smer. Prestraili smo se nasprotnika in popustili na celotni črti. V obrambi smo zgrešili enostavne stvari. V zvezni liniji pa nam ni šlo od rok. Tako izkušeni igralci si ne bi smeli dovoliti takih spodrsljajev.«

Pri Krasu je vzdušje torej precej napeto. Vodilni Lignano ima že šest

točk prednosti. Prvenstvo je sicer še dolgo, poudarjajo v Krasovem taboru. Kras bo v soboto (15.30) v Repnu govoril Muggio, ki je še brez točk. Že jutri (20.30) pa bodo Alejnikovi fantje igrali tekmo osmine finala državnega pokala v gosteh proti furlanski ekipi Cjalins Muzane (promocijska liga). Vzdušje bo bolj sproščeno, če bodo rdeče-beli v prihodnjih petih dnevi obakrat zmagali. (jng)

OSTALI - Ekipa štandreškega društva se ne uspe pobrati

Pri Juventini niso zadovoljni

Vesnina zmaga bi lahko bila še višja - Pri Primorcu škripa - Primorje prvič letos ni zmagalo - Brežani uspešni - Prvi poraz Mladosti

Kriška **Vesna** je s tesno zmago proti Unionu 91 obdržala stik z ekipama (Lumignaccu in Reanesejem), ki skušata pobegniti. Vesnini nogometniš Daniel Tomizza je vsekakor prepričan, da letos ne bo ekipe, ki bi »prevladovala«: »Vse kaže, da bo letošnje prvenstvo promocijske lige izenačeno, saj so si moštva enakovredna. Presenečenja bodo na dnevnem redu, vsak lahko premaga vsakogar.« Tomizza, ki je v nedeljo dosegel svoj drugi zadetek (iz enajstmetrovke) v letošnji sezoni, je takole ocenil nedeljski nastop: »Igrali smo dobro. Ustvarili smo vsaj štiri dobre priložnosti na polčas. Podobno igramo že tri tekme, tako da smo lahko zadovoljni. Ekipa ima rep in glavo. Žal napadalcu še niso uspeli prebiti ledu in zadeti v polno. Še dobro, da so na zadnjih srečanjih dosegli gol drugi igralci. Ko se jima bo 'odprlo' tudi v napadu, potem bo še boljše.«

Juventina ocitno še ni našla prave formule za uspeh. Rdeče-beli so vodili vse do deset minut pred koncem tekme, nato pa je Reaneseju uspelo spreobrniti izid v svojo korist. »Dve nerodni napaki naše obrambne vrste sta nam bili usodni. Žal smo na koncu ostali praznih rok, čeprav bi bili morali odnesti domov vse tri točke,« je komentiral predsednik štandreškega društva Marko Kerpan. Za Ju-

ventino je že tretjo tekmo zapored v polno zadel Saša Gulič.

V 1. amaterski ligi se nadaljuje negativna serija **Primorca**, ki je na domaćem igrišču nerodno izgubil proti sicer solidnemu Isonzu. Ekipa trebenskega društva je izgubila še tretjič v štirih krogih. »Klub novemu porazu smo s pristopom fantov zadovoljni. Ne moremo jim očitati, da se niso potrudili. Gostje, ki so solidna ekipa, so pa dosegli dva zelo lepa gola, enega žal po naši napaki,« je dejal predsednik Primorca Darko Kralj. Proti koncu srečanja so gostitelji zmanjšali zaostanek, za kaj več pa jim je zmanjkalo moči. V zadnjih minutah, po vseh treh opravljenih menjavah, se je poškodoval še Moscolin, tako da je Primorec igral z igralcem manj. V skupini C, klub sobotnemu neodločenemu izidu proti Pierisu (1:1), še naprej z osmimi točkami vodijo Sovodenjci.

V 2. AL je **Primorje** igralo v gosteh neodločeno z Mossom. Ekipa proseškega društva se sooča s številnimi poškodbami (Puzzer, Ferluga, Colasuonno). Trener Davor Vitulič je športno priznal, da je bil neodločen izid pravičen: »Mossa je imela celo nekaj več od igre in več priložnosti za gol. Naša obrambna vrsta z vratarjem Bellemom na čelu pa je igrala zelo dobro. Nasprotniku so pustili ma-

Giuliano Cermelj (Breg)

ter Giuliano Cermelj, ki je doslej že petkrat zatrezel nasprotnikove mreže. Bassanesejevi varovanci so ustvarili precej priložnosti za gol. Bregov zadetek je padel v zadnjem delu tekme.

V 3. AL je doberdobska **Mladost** izgubila proti močnemu Moraru, ki je glavni kandidat za napredovanje. Nogometniški Mladost so se sicer enakovredno borili, žal pa so bili pred nasprotnikovimi vrati nenatančni. Moraro je zadel s prostega strela. Podobno bi lahko rdeče-modri, ki so v nedeljo odigli tišoč tekmo v zgodovini doberdobskega kluba, zadeli v zadnji minutni z Benso.

DEŽELNI POKAL Sovodnje, Breg in tudi Primorec doma

V okviru 1. AL bodo Sovodenjci justri na domači zelenici gostili Santamario (4 točke v skupini B). Primorec bo pri Svetem Alojziju v Trstu igral proti Pasianeseju (1 točka v skupini B). V 2. AL bosta na igrišče stopila Breg in Zarja. Brežani bodo v Dolini gostili Aiello (5 točk v skupini C), Zarja pa bo igrala v Marijanu, ki z 12 točkami vodi v skupini D. Vse tekme bodo ob 20.30.

IZIDI IN STRELCI

Virtus Corno - Kras 5:4 (2:3)

Strelca: v 1. Pizzini, 20. Kneževič, 25. Kneževič, 70. Pizzini

Vesna - Union 91 2:1 (1:0)

Strelca: v 8. Tomizza iz 11-m; 65. Pin

Reanese - Juventina 2:1 (0:0)

Strelci: v 47. Gulič 11-m

Primorec - Isonzo 1:2 (0:0)

Strelci: v 79. Lanza

San Canzian - Breg 0:1 (0:0)

Strelci: v 80. Cermelj

Mladost - Moraro 0:1 (0:1)

Strelci: v 80. Cermelj

ELITNA LIGA

Azzanese - Lignano 1:2, Monfalcone - S. Luigi 4:4, Fontanafredda - Torviscosa 1:1, Muggia - Buttrio 0:3, Pro Cervignano - Cordovado 3:0, San Daniele - Gemoneze 1:2, Tolmezzo - Manzanese 1:0, Corno - Kras Repen 5:4

Lignano 4 4 0 0 10:4 12
 Monfalcone 4 3 1 0 7:4 10
 Azzanese 4 3 0 1 7:4 9
 San Luigi 4 2 1 1 10:6 7
 Buttrio 4 2 1 1 7:4 7
 Pro Cervignano 4 2 1 1 6:3 7
 Monfalcone 4 2 1 1 9:8 7
Kras Repen 4 2 0 2 11:9 6
 Tolmezzo 4 2 0 2 6:7 6
 Torviscosa 4 1 2 1 4:5 5
 Virtus Corno 4 1 2 1 8:9 5
 Manzanese 4 1 1 2 5:5 4
 Gemoneze 4 1 1 2 5:6 4
 Cervignano 4 0 1 3 3:8 1
 San Daniele 4 0 0 4 3:10 0
 Muggia 4 0 0 4 2:10 0

PRIHODNJI KROG Buttrio - Azzanese, Monfalcone - Monfalcone, Lignano - Pro Cervignano, Manzanese - San Daniele, Kras Repen - Muggia, San Luigi - Corno, Cordovado - Fontanafredda, Torviscosa - Tolmezzo

PROMOCIJSKA LIGA

Costalunga - Trieste Calcio 1:2, Lumignacco - Flaibano 2:1, Pro Fagagna - Capriacco 2:3, Pro Romans - Ponzianna 1:5, Reanese - Juventina 2:1, Tricesimo - Martignacco 3:0, Vesna - Union 91 2:1, Zaule Rabuiese - Valnatisone 0:1

Lumignacco 4 3 1 0 6:1 10
 Reanese 4 3 1 0 6:2 10
 Tricesimo 4 3 0 1 8:1 9
 Capriacco 4 3 0 1 7:4 9
 Trieste calcio 4 2 1 1 7:6 7
Vesna 4 2 1 1 5:4 7
 Ponzianna 4 2 0 2 6:4 6
 Flaibano 4 1 2 1 5:5 5
Juventina 4 1 2 1 4:4 5
 Pro Fagagna 4 1 2 1 6:6 5
 Costalunga 4 1 2 1 4:5 4
 Valnatisone 4 1 1 2 3:5 4
 Zaule Rabuiese 4 1 0 3 6:8 3
 Union 91 4 0 2 2 3:6 2
 Pro Romans 4 0 2 2 3:10 2
 Martignacco 4 0 0 4 0:8 0

PRIHODNJI KROG Capriacco - Lumignacco, Flaibano - Tricesimo, Juventina - Zaule Rabuiese, Ponzianna - Reanese, Trieste Calcio - Pro Fagagna, Union 91 - Costalunga, Martignacco - Pro Romans, Valnatisone - Vesna

1. AMATERSKA LIGA

Azzurra - Medea 0:0, Esperia - San Giovanni 0:0, Isontina - Domio 1:1, Pieris - Sovodnje 1:1, Primorec - Isonzo 1:2, Pro Gorizia Sistiana 5:1, Ronchi - Cormonese 3:1, Villesse - Staranzano 1:1

Sovodnje 4 2 2 0 6:3 8
 Pro Gorizia 4 2 1 1 9:5 7
 Isonzo 4 2 1 1 7:4 7
 San Giovanni 4 2 1 1 4:2 7
 Cormonese 4 2 1 1 5:4 7
 Ronchi 4 2 1 1 6:5 7
 Pieris 4 1 3 0 4:3 6
 Medea 4 1 2 1 4:3 5
 Domio 4 1 2 1 6:6 5
 Villesse 4 1 2 1 7:7 5
 Sistiana Duino 4 1 2 1 7:9 5
 Staranzano 4 1 1 2 5:7 4
 Azzurra 4 1 1 2 2:6 4
Primorec 4 1 0 3 4:6 3
 Isontina 4 0 2 2 3:5 2
 Esperia 4 0 2 2 2:5 2

PRIHODNJI KROG Staranzano - Pieris, Cormonese - Azzurra, Domio - Ronchi, Isonzo - Montebello, Piedimonte - San Canzian, Primorec - Begliano, Romana - Roianese, Villa - Opicina 1:1

2. AMATERSKA LIGA

Begliano - Muglia 2:3, Turriaco - Centro Sedia 2:1, Mariano - Villanova 3:0, Montebello Don Bosco - Romana 1:1, Mossa - Primorec 0:0, Roianese - Piedimonte 1:1, S. Canzian - Breg 0:1, Zarja - Opicina 1:1

Mariano 4 4 0 0 9:0 12
Primorec 4 3 1 0 5:0 10
 Muglia 4 3 0 1 10:4 9
 Turriaco 4 3 0 1 6:2 9
 Begliano 4 2 1 1 10:7 7
 Romana 4 2 1 1 9:6 7
Zarja 4 2 1 1 8:6 7
 Montebello 4 1 3 0 6:5 6
 Breg 4 2 0 2 7:7 6
 Opicina 4 1 2 1 5:5 5
 Centro Sedia 4 1 1 2 3:4 4
 San Canzian 4 1 0 3 1:4 3
 Piedimonte 4 0 2 2 5:11 2
 Roianese 4 0 1 3 3:8 1
 Mossa 4 0 1 3 4:10 1
 Villanova 4 0 0 4

JEZIK NA OBROBU

Čas je, da po dveh torkih, ki sem jih posvetila ne samo započavljenemu, ampak pri nas celo skoraj neobstoječemu protivnemu vezniku ampak, poiščemo izvor te uporabe. Naši pisci ampak popolnoma ignorirajo, kot da ne obstaja. Kako je mogoče, da so začeli skoraj vsi, ki pri nas pišejo, namesto ampak zapisovati veznika, ki ima popolnoma drugačno funkcijo in vlogo? V nobenem primeru namreč a ne more stati namesto ampak. Kdo je kriv te naše velike napake?

Vsi pisci imajo nekatere izraze rajši, drugi pa so jih manj ljubi. O slovenskem jeziku je veliko pisal priznani prevajalec Janez Gradišnik, ki je bil osebno nenaklonjen vezniku ampak: namesto njega je uporabljal sorodna veznika temveč in marveč. Pomenosko se mu je zdel ampak celo enak zvezam s pa ali vendar, le da je ampak za poudarjanje močnejši od njih. Tega svojega mnenja pa ni nikomur vsljeval, kar je še posebej poudaril.

Gradišnik je bil tudi velik zagovornik prislova pač pa, ki ga smemo uporabljati, samo kadar imamo v prvem stavku s pridržkom zanikan trditev. Zgled: Knjige ti sicer ne prodam, pač pa ti jo rad posodim. Pridržek je Gradišnik izražal s členkom sicer. Tega ne bomo našli v nobeni slovnici ali priročniku, kot tudi ne na sprotnovanju vezniku ampak. Gradišnik je ostal osamljen in če skrbno pregledujemo njegove poznejše razlage ali prevode, bomo kmalu opazili, da se tudi sam svojih trditev ni držal. Uporabljaj je ampak celo tam, kjer je sam zagovarjal pač pa, ki ga je današnja slovensčina popolnoma opustila. Zaman iščemo ta členek v zadnjem Pravopisu. Zapisujejo ga še vedno samo naši poročevalci kot nekakšen zastareli ostanek preteklosti.

Poudariti pa moram tudi, da Gradišnik ni nikdar priporočal veznika a namesto ampak. Od kod je torej nekega dne prišel k nam, saj te napake dolga desetletja po zadnji vojni tudi pri nas ni zapisal nihče? V Sloveniji pa je še danes ne najdemo nikjer. Krivca moramo torej iskati kar pri nas doma. Nerada sem se odločila za citiranje odstavka o veznikih, ki je natisnjen na 57. strani priročnika Pomagajmo si sami, ki so ga več let uporabljale tudi naše šole.

Tam namreč piše: »Tako imenitno se komu zdi, če uporablja kar čim pogosteje veznik ampak. Prepričan je, da bo njegovo izražanje bolj fino, če bo vanje vpletel veznik ampak. Vežnik ampak smemo uporabiti, samo ko je povedek pred njim zanikan. Ne dežuje, ampak piha. Nimam rada govorjenja, ampak rada poslušam lepo besedo. Povsod drugje ga lahko nadomeščajo a, pa, vendar itd. Rada govorim, a še raje poslušam. Ves dan je deževalo, zdaj pa se je zjasnilo.«

Kako je prišla avtorica tega priročnika do teh netočnih trditev, ne vem, saj jih Gradišnik, edini nasprotnik vežnika ampak, ni nikdar zapisal. Drugi citirani zgled je celo napačen, pravilno bi bilo: Nimam rada govorjenja, rada pa poslušam lepo besedo.

Kdaj torej moram uporabljati ampak, kdaj pa a? O tem prihodnjič.

Lelja Rehar Sancin

LIPICA - Testirali so 9 kobil in 8 žrebcev letnika 2007

Zaključen preizkus delovne sposobnosti mladih kobil in predizpit za mlade žrebce

LIPICA - V Kobilarni Lipica so v septembri z zaključnim izpitom končali letošnji preizkus delovne sposobnosti mladih kobil in ob tem izvedli tudi predizpit za mlade žrebce, za katere se bo preizkus zaključil z zaključnim izpitom v novembru. Potem ko se doslej preizkus delovnih sposobnosti za mlade žrebce in kobile v Kobilarni Lipica ni izvajal v skladu z rejskim programom, so prihodom novega vodstva lani prvič v celoti izvedli ta preizkus, ki je v četrtem letu starosti po rejskem programu obvezen za vse mlade žrebce in kobile, rejevene v Kobilarni Lipica. V letu 2010 so tako preizkusili 11 kobil in 11 žrebcev letnika 2006, v letošnjem letu pa je v testu delovnih sposobnosti sodelovalo 9 kobil in 8 žrebcev letnika 2007.

Preizkus delovne sposobnosti mladih kobil trajal 30 dni s predizpitom na 14.

dan preizkusa, preizkus delovne sposobnosti mladih žrebcev pa 100 dni, predizpit, v katerem se ocenjuje karakter, temperament, delavljnost, zmožnost in osnovne hode na roki ter voljnost in sposobnost pod sedлом, pa se opravi po prvi tretjini preizkusa. Zadnja dva dni preizkusa se izvede zaključni izpit, v katerem strokovna komisija skupaj s testnim jahačem ocenjuje karakter, temperament, delavljnost, zmožnost, osnovne hode ter voljnost in sposobnost pri izvajanju dresurnih nalog in terenskih jahanj.

Kobile v testu je tako kot lani treniral izkušen nekdanji lipiški jahač Žarko Karriž z mladimi jahači Združenja rejcev lipicanca Slovenije. Pri zaključnem izpitu je kot tuji - testni jezdec že drugo leto zapored sodeloval Frank Bauer, eden najbolj cenjenih testnih jahačev nemške kobilarne

Marbach. Prav vse v test vključene kobile so test uspešno zaključile, prav tako so se dobro odrezali tudi žrebci, ki jih v novembru čaka še zaključni preizkus.

Direktor Kobilarne Lipica Tomi Rumpf je bil ob zaključku letošnjega testa za kobile vidno zadovoljen. »Po uspešno zaključenem lanskem preizkusu delovnih sposobnosti in v večji meri izvedenem letošnjem, lahko rečemo, da smo pomanjkljivost, ki je bila več let predmet očitkov strokovnemu delu v kobilarni, v popolnosti odpravili. Preizkus delovnih sposobnosti tudi v praksi spet postaja povsem samoumevna naloga rejskega programa, o izvedbi katere ni več nobenih dvomov ali vprašanj. Vesel sem, da so tako kot lani prav vse v test vključene kobile test uspešno opravile, podobno pa v naslednjem mesecu pričakujemo tudi od naših mladih žrebcev.«

Marbach. Prav vse v test vključene kobile so test uspešno zaključile, prav tako so se dobro odrezali tudi žrebci, ki jih v novembru čaka še zaključni preizkus. Direktor Kobilarne Lipica Tomi Rumpf je bil ob zaključku letošnjega testa za kobile vidno zadovoljen. »Po uspešno zaključenem lanskem preizkusu delovnih sposobnosti in v večji meri izvedenem letošnjem, lahko rečemo, da smo pomanjkljivost, ki je bila več let predmet očitkov strokovnemu delu v kobilarni, v popolnosti odpravili. Preizkus delovnih sposobnosti tudi v praksi spet postaja povsem samoumevna naloga rejskega programa, o izvedbi katere ni več nobenih dvomov ali vprašanj. Vesel sem, da so tako kot lani prav vse v test vključene kobile test uspešno opravile, podobno pa v naslednjem mesecu pričakujemo tudi od naših mladih žrebcev.«

KOLESARJENJE - Po poročanju južnotirolskega dnevnika Dolomiten

Pot ob Dravi priljubljena toda naval kolesarjev spravlja železnice v težave

BOCEN - Kolesarenje po urejenih stezah - za to vzgledno skrbijo v sosednji Avstriji in Nemčiji, pa tudi v drugih državah - privablja vse več ljubiteljev. Posebej privlačna je kolesarska steza ob Dravi, od Innichenja do Maribora, ki je bila v poletnih mesecih dobesedno oblegana.

Kolesarji se za prevoz na startno mesto in povratek v glavnem poslužujejo vlakov. Zanimivo, da je bilo največ težav na železnici, poroča južnotirolski dnevnik Dolomiten. Zaradi velikega števila kolesarjev in nerodnosti uprave italijanskih železnic. Sredi avgusta je kompozicija iz Brunecka in Inichen odpeljala z veliko zamudo, posredovali pa so tudi karabinjerji. Ni namreč lahkovo, še manj pa hitro, natovoriti na desetine koles. Kmalu zmanjka časa in prostora. Nekaj kolesarjev se je moralno sprijazniti tudi z dejstvom, da so ostali na tleh.

Drugače so poskrbeli na avstrijski strani, poroča dnevnik Dolomiten, kjer so ob pričakovanem povečanem pritisku

kolesarjev poskrbeli za dodatno vlakovno kompozicijo, ki lahko sprejme do 450 koles in kolesarjev. V primeru potrebe jo pripravijo v dveh urah. Tu vozijo posebni vlaki med Lienzom in Innichenom.

Skokovito naraščanje zanimanja za tovrstno rekreacijo seveda sproža in spodbuja tudi razpravo in polemike pa tudi iskanje ustreznih odgovorov. Težave ob koničah nastajajo zaradi dejstva, da je železniški promet naravnian za prevoz oseb, spoštovati mora ozke časovne razmike, sicer posledično nastajajo dodatne težave, opozarjajo v pristojnih deželnih službah, kjer si prizadevajo poiskati tudi ustrezne rešitve.

Nekatere so že v veljavi, druge pa še pripravljajo. S kartico "Bikemobil card" bi se recimoognili zamudnemu natovarjanju in prekladanju koles. Kolesarji bi kolesa preprosto dobili v uporabo tam, kjer jih dejansko potrebujejo. To velja, če je povpraševanje v običajnih mejah. Drugače je seveda treba poskrbeti ob koničah. (vk)

PISMA UREDNIŠTVU

Agencija za prihodke pojasnjuje, kako je s pisanjem šumnikov na zdravstvenih izkaznicah

zdravstvene oskrbe, se morajo občani obrniti na svojo zdravstveno enoto.

Agencija za prihodke FJK (Federica Rachele Badano, pomočnica ravnateljstva)

Hvalevredna pobuda skupine Goričanov v zvezi s popisom

Uredništvu Primorskega dnevnika

Komentator spletnega Primorskega dnevnika Klopotec izpod orehov je 29. septembra 2011 ob 11.28 zapisal v zvezi s skorajšnjim 15. splošnim popisom prebivalstva tudi sledče: »s skupino prijateljev smo pripravljeni ne sprejeti popisnih pol v italijanščini in se pritožiti na sodišče.« To zato, ker so leta 2001 razdeljevali popisnice v slovenščini po celotnem ozemlju občine Gorica, letos pa nameravajo razdeljevati popisnice v slovenskem jeziku samo v Štandrežu, Podgori, Štmavru in v Svetogorski četrti (glej okrožno ISTAT št. 8 z dne 8. septembra 2011, prot. št. 6858, poslano občinskim popisnim uradom). Drugi odstavek 28. člena zakona št. 38 z dne 23. februarja 2001 določa, da zakona ni mogoče tolmačiti tako, da bi zagotovili nižjo ravnen varstva »a quello già in godimento in base a precedenti disposizioni.«

Pobuda je nadvse hvalevredna in upati je, da se bo tudi v Trstu zbrala skupina prijateljev, ki bodo izpeljali tako pomembno in hvalevredno pobudo.

Samo Pahor

Bojan Brezigar

Krakow v mojem spominu

Auschwitz: punčka iz cunj, igračka enega tisočev otrok, ki jih je pogoltnila krematorijska peč

Lep spomladanski dan je danes, po včerajšnjem dežju je nebo vedro, lepo urejeni vrtovi v vseh okoli Krakowa so polni cvetja in vtič imam, da se peljem na prijeten izlet. Pa nič prijeten, kajti pri srcu me stisne, ko izstopim iz avta in se sprehodim skozi na stežaj odprta železna vrata, nad katerimi stoji zloglasni napis Arbeit macht frei.

Da, sem v Auschwitzu, enem najbolj zloglašnih krajev v Evropi, kraj trpljenja in smrti. In spomina, kajti edino spomin še lahko lajša bolest ki jo doživlja, ko hodiš po dvoriščih in cestah znotraj tega taborišča, ki je danes videti mirno in zelo urejeno, pa še dokaj prazno, kajti prišel sem ob uru odprtja in vrata prestopim med prvimi, le skupinica Japoncev je pred mano, tako da čutim tišino tega velikega prostora in si samo predstavljam krike in jok, ki je prihajal izza zamreženih oken teh velikih palač.

Auschwitz daje vtič urejene karne. Dejansko je to bila vojašnica poljske vojske, ki so jo leta 1940 Nemci spremenili v zapor poljskih političnih jetnikov, za katere v času nacistične okupacije ni bilo več prostora v poljskih zaporih. Šele kasneje je postal taborišče za Jude, vendar ne glavno uničevalno taborišče. To je bil Auschwitz II Birkenau, dober kilometr ali dva oddaljen, ampak tja bom šel potem. Sedaj hodim med hišami in vstopam v muzejske hale, veliko jih je, ter si nemo ogledujem fotografije in dokumente, ki so tu razstavljeni. Res, nemški vojaki so veliko fotografirali in s temi fotografijami so si v zgodovini sami zapisali obsodbo. Svet dolgo ni verjal, da so ta grozodejstva mogoča in še leta 1944 so ameriški časopisi, ki so tu razstavljeni, z dvo-mom pisali o poročanju poljskih beguncov, da poteka na območju okupirane Poljske pravi genocid.

Ampak potem, po ogledu prvih muzejskih sob, ki so namenjene fotografijam, te prevzame tisti del, kjer so razstavljeni predmeti, ki so jih v taborišču našli po koncu vojne. Tu je gora kovčkov, v glavnem so to kovčki iz kartona, z etiketami in imeni napisanimi s kredo z velikimi črkami, potem je gora čevljev, pa kup raznih protez, leseni rok in nog, in še kubični metri pribora za britje, glavnikov, zobnih ščetk. Zgrozi se, ko gledaš skozi velike šipe na te kupe predmetov in razmišlaš, kaj je sleherni od teh predmetov pomenil za njegovega lastnika. Kajti o Judih imamo še vedno zgrešeno predstavo. Res, Judi v Nemčiji, v Avstriji in na Zahodu sploh so bili v glavnem dobro stoječi ljudje in mnogi izmed njih tudi zelo bogati, vendar so bili milijoni Judov na vzhodu, na Poljskem, v Ukrajini in v drugih državah

tega dela Evrope v veliki meri delavci in kmetje. Wilna, sedanji Vilnius v Litvi, ki je bila tedaj na Poljskem, je bilo evropsko mesto z največjim odstotkom judovskega prebivalstva v Evropi. Tem ljudem je veliko pomnil glavnik, ali skromna igračka, punčka iz cunj, kakršno vidim onstran šipe, ki mi pove dvoje: da je bila to igračka revne družine in da je to igračko imel otrok, ki je izginil kot desetitoči drugih otrok v krematorijskih pečeh tega smrtonosnega taborišča.

In potem lasje, kupi lasi, predvsem ženskih lasi, ki so jih odrezali jetnicam in s katerimi so nato delali lašulje za nemške dame. Kupi lasi, ki dajo samo bežen vtič ogromnega števila življenj, ki so ugasnila v teh prostorih.

Zadnje v vrsti je poslopje s celicami. Videti je kot vsi zapori. Majhne celice, brez sanitarij, temne in vlažne. Med temi tudi celica, ki ni višja od metra in je tako majhna, da se jetnik ni mogel zlenkniti na tl; prava mučilnica. Obstal sem pred to celico, kajti podobno sem videl v Budimpešti, v hiši terorja, muzeju, ki so ga uredili v poslopju, v katerem je bil najprej sedež nacističnih »puščičastih križev«, madžarskih kvizlinških SS oddelkov, nato pa sedež komunistične policije. Diktature si pač podajajo roko.

Tu je tudi celica, v kateri je umrl frančiškan Maksimiljan Kolbe, ki ga je papež Janez Pavel II. razglasil za svetnika. Ko so iz Auschwitza leta 1941 (takrat to še ni bilo uničevalno taborišče) zbežali trije jetniki, so Nemci iz represalije prijeli 10 jetnikov in jih ob sodili na smrt s tem, da jih zaprejo v celico brez hrane in pijače, dokler ne umrejo. Eden izmed njih je zanjokal in vzliknil: »Imam ženo in otro-

ke« in frančiškan Kolbe se je ponudil, da ga zamenja. Zaprli so jih v celico in po 15 dneh je bil Kolbe še edini živ. Ker je Gestapo potreboval celico za druge jetnike, so ga usmrtili z injekcijo. Pretresljiva zgodba, le ena od tolikih, vendar ena redkih, za katero smo izvedeli.

In potem je tu zid smrti. Med dvema poslopjema je železobetonski zid. Na smrt obojeni so morali goli pred ta zid in tu so jih ustrelili. Na sosednjem poslopju so okna prekrita z železнимi ploščami, da jetniki ne bi gledali, kaj se dogaja na dvorišču. Pred zidom je stalno sveže cvetje; obiskovalci ga prinašajo vsak dan.

Ko misliš, da si videl že vse, te smerokazi vodijo prav na konec taborišča. Tu je, kot piše na panojih, ki ti vseskozi pojasnjujejo dogajanje v taborišču, rekonstrukcija najbolj tragičnega dela, ki so ga Nemci ob umiku porušili, vendar so ga kasneje, ob urejanju muzeja, obnovili. Tu je velika soba s plinskim pipicami na stropu, na strehi pa odprtina, skozi katero so spuščali plin, in pa krematorijske peči, ki zijojo z odprtimi vrati. V teh žrelih je izginilo na tisoče ljudi, Poljakov, Judov in številnih drugih.

Tabla te opozarja, da je to kraj molka. Dejansko tukaj nihče ne govori, niti šepeta ne. Tukaj je samo kraj žalosti in spomina. In razmišljanja, česa je sposoben človek.

S tisoči v srcu odhajam iz taborišča, zopet pod napisom Arbeit macht frei. Nasproti mi prihajajo trume obiskovalcev, ki se pogovarjajo, čebljajo. Ker vsega tega še niso videli, jim ni do molka. Meni pa ne gre, da bi govoril. Tiho hodim naprej, kajti to je šele začetek. Auschwitz II Birkenau je na drugi strani.

se nadaljuje

Na slikah: zgoraj žica, ki je obdajala celotno taborišče. Spodaj levo zloglasni napis Arbeit macht frei nad glavnim vhodom. Spodaj zid smrti, pred katerim so streljali obojence, kupi čevljev in krematorijska peč.

Rai Tre bis
SLOVENSKI PROGRAM**Na kanalu 103**

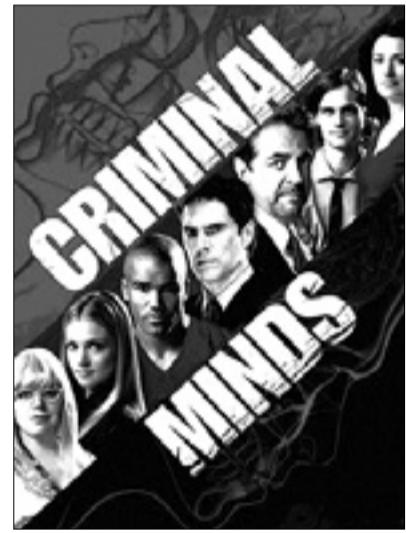
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Videonatečaj - Ljubezen po SMS-u
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Dok.: Aspettando Unomattina **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **6.55** Dnevnik v vremenska napoved **7.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.30** Dnevnik - kratke vesti **11.00** Dnevnik **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Pralament in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Nan.: Il signore della truffa (i. G. Proietti) **23.05** Dnevnik - kratke vesti **23.25** Aktualno: Porta a porta **1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.40** Aktualno: Sotovoce

Rai Due

6.45 Nan.: Tracy & Polpetta **7.00** Risanke: Cartoon Flakes **10.30** Dnevnik in rubrike **11.25** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.00** Nan.: Hawaii Five-O **17.45** Dnevnik - kratke in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.30** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik

21.05 Nan.: Criminal Minds **23.25** Dnevnik **23.40** Aktualno: Fratelli d'Italia **0.40** Nan.: Piloti **1.10** Dnevnik - Parlament

Rai Tre

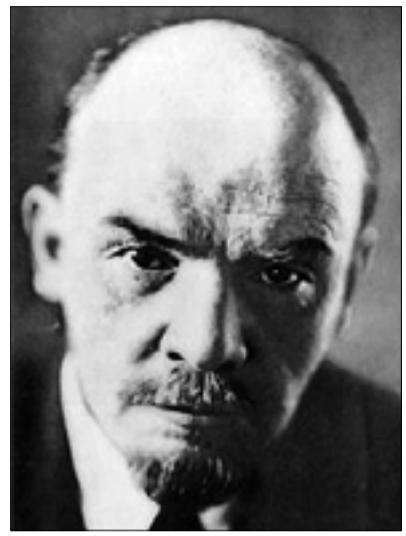
6.00 Dnevnik **8.00** Aktualno: Agora' **10.00** Aktualno: La Storia siamo noi **11.00** Aktualno: Appresindere **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželnini dnevnik in Dnevnik **14.50** TgR Piazza Affari **14.55** Aktualno: TGR Speciale Ambiente Italia **15.10** Dnevnik - L.I.S. **15.15** Nan.: The Lost World **16.00** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **18.10** Vremenska napoved **19.00** Dnevnik, deželnini dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da straga **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Aktualno: Ballarò **23.15** Šport: Sfida **23.55** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **1.05** Aktualno: GAP - Rivoluzione sessuale **1.35** Aktualno: Fuori orario

Rete 4

7.00 Nan.: Starsky e Hutch **8.05** Nan.: Hunter **9.55** Nan.: RIS - Delitti imperfetti **10.50** Variete: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto **21** **16.15** Film: Sfida all'O.K. Corral (western, ZDA, '57, r. J. Sturges, i. B. Lancaster) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Nan.: The Mentalist **23.15** Nan.: Law & Order - Unità speciale **0.00** Film: American beauty (dram., ZDA, '99, r. S. Mendes, i. K. Spacey)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: Mattino Cinque **10.00** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Resničnostni show: Uomini e donne **16.20** Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso) **18.00** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** **1.00** Variete: Striscia la notizia **21.20** Film: Il 7 e l'8 (kom., It., '07, r. G. Avellino, i. Ficarra/Picone) **23.25** Film: No problem (kom., It., '08, r.-i. V. Sallemme) **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.50 Risanke **8.55** Nan.: Ninì **9.55** Dok.: Strano, ma vero? **10.55** Dok.: Deadly 60 **11.55** Dok.: Spose extralarge **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: Chuck **16.30** Nan.: Glee **17.25** Risanke **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI **21.10** Film: Transformers - La vendetta (fant., ZDA, '09, r. M. Bay, i. S. LaBeouf)

0.10 Film: The Chronicles of Riddick (fant., ZDA, '04, r. D. Twohy, i. V. Diesel) **2.20** Aktualno: Poker1mania

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Variete: Dopo il Tg... E se domani **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Dnevnik **9.00** Aktualno: L'età non conta **9.30** Nan.: Maria Maria **10.20** Glasba: Millevoci **12.10** Aktualno: Hard Trek **12.40** Variete: 80 nostalgie **13.10** Aktualno: Pagine e fotogrammi - Estate 2011 **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...Nel baule dei tempi **14.35** Aktualno: Super Sea **15.00** Šport: Sportiva... mente **16.00** Dok.: Italia da scoprire **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Cittadino in linea **19.30** Večerni dnevnik **20.05** Aktualno: Gioielli nascosti **20.25** Aktualno: TG Agenparl **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Kviz: Ufo di sera **22.30** Variete: Uomini di successo **23.02** Nočni dnevnik **23.40** Nan.: The F.B.I.

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otoški infokanal **8.30** 1.25 Zabavni infokanal **11.05** Dobro jutro **13.50** Peklenski izbor (pon.) **14.35** Bleščica (pon.) **15.10** Glasbeni spominji z Borisom Kopitarjem **16.10** Izvir(n)i (pon.) **16.35** Na vrtičku (pon.) **17.00** Na vrtu - odd. Tv Maribor (pon.) **17.25** Mostovi - Hidak **17.55** Glasnik - odd. Tv Maribor **18.20** Slovenski vodni krog **18.50** 23.45 Video zid **19.40** Žrebanje Astra

19.55 Košarka: Super pokal, Krka - Union Olimpija, prenos iz Rogaške Slatine **21.50** Film: Lajf **23.05** Brane Rončel izza odra **0.35** Videozid (pon.)

Slovenija 3

6.00 7.00 Sporočamo **9.00** Preiskovalna komisija DZ, prenos **15.30** Poročila Tvs1 **16.50** Kronika **17.30** Slovenska kronika **18.00** Danes **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.00** 22.30 Aktualno **21.30** Žarišče

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Tdd **14.20** Euronews **14.30** Biker Explorer **15.00** Arhivski posnetki **15.50** Srednjele **16.20** Artevisione **16.50** Meridiani - aktualna tema **18.00** Brez meje **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 0.15 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **20.00** Tv serija: Ko pride sodnik **20.55** Avtomobilizem **21.10** »Q« - trendovska oddaja **22.15** Boben - glasb. odd. **23.15** Biker explorer **23.45** Istra in **0.30** Čezmejna Tv - TDD

7.05 14.00 Oprah show **8.00** 14.50 Nebruseni dragulj (dram. serija) **8.55** 10.05, 11.30 TV prodaja, Reklame **9.10** 15.45 Tereza (dram. serija) **10.35** 16.45 Nad.: Larina izbira **12.00** 17.55 Ko se zaljubim (drama nan.) **13.00** 24UR ob enih, Novice **17.00** 24UR popoldne, Novice **18.55** 24UR vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Kmetija išče lastnika **21.00** Preverjeno **22.00** 24UR zvečer, Novice **22.30** Film:

Zbogom, punčka (ZDA) **0.45** Nan.: Vohun v nemilosti **1.40** Nan.: Skrivnostni otok

Kanal A

7.30 11.05 Obalna straža (akc. serija) **8.20** Svet (pon.) **9.15** Tom in Jerry (ris.) **9.40** Super heroji (ris.) **10.10** Iz Jimmyjeve glave (ris.) **10.35** 13.25 Nan.: Vsi županovi možje **12.00** 16.10 Faktor strahu ZDA (resnič. serija) **12.55** Tv prodaja, Reklame **17.05** Nan.: CSI - Na kraju zločina **18.00** 19.45 Svet, Novice **18.55** Nan.: CSI - New York

zraka; 8.45 Prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35 Popevkij tedna; 10.00 Med poslovnimi krivuljami; 11.00 Frekvencia X; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Napoved - pregled spreda; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 Radio Slovenija napoveduje; 15.15 Finančne krivulje - komentar dneva; 15.30 DIO; 16.10 Popevkij tedna; 16.15 Glasbeni rondo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Koncerti na tujem; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirčni utriek.

SLOVENIJA 3

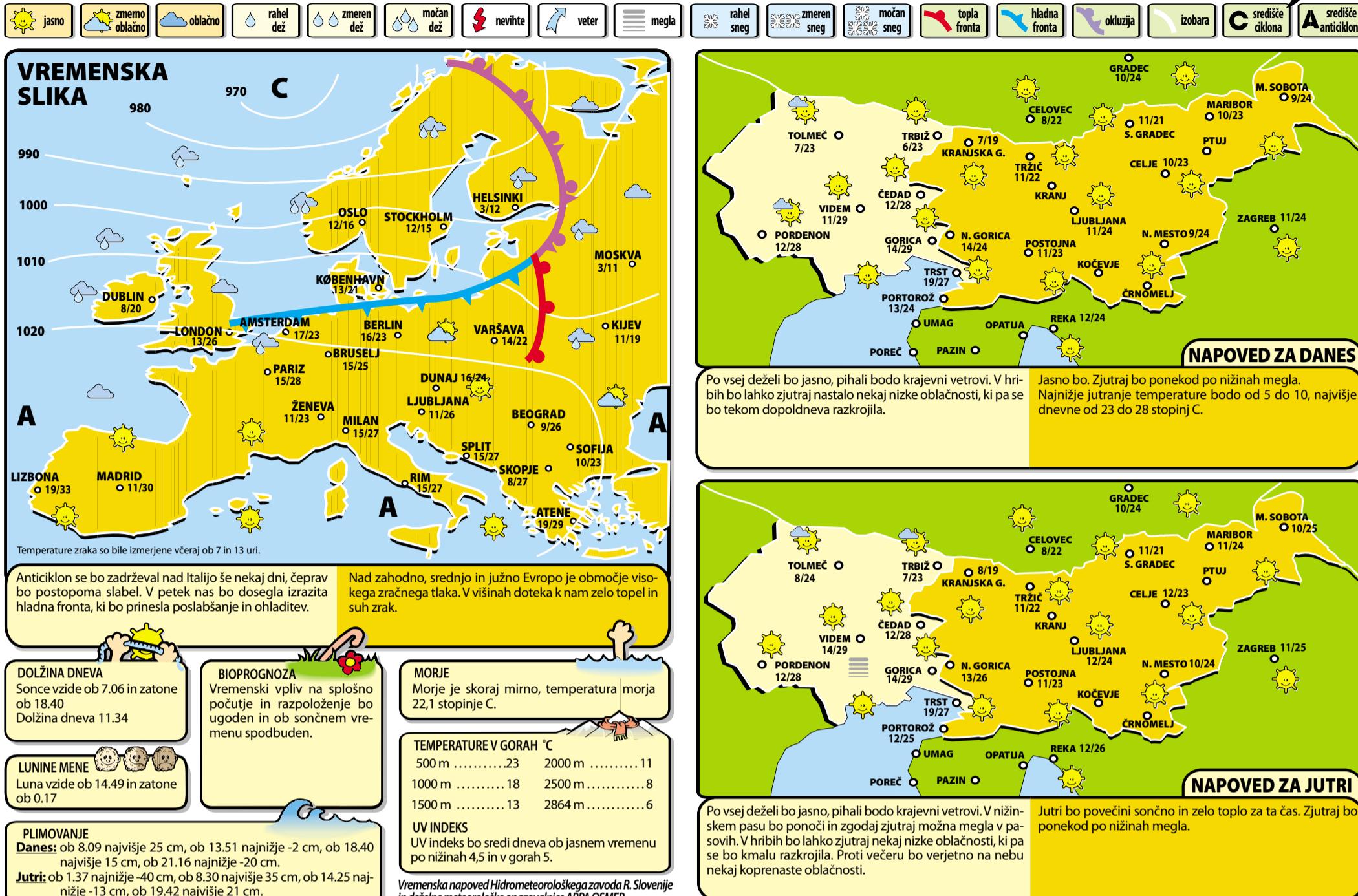
6.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 5.05 Arsove spominčice; 6.00, 7.25 Glasbena jutranjica; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05, 19.25 Napoved spreda; 8.00 Lirčni utriek; 10.05 Skladatelji tedna; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Menuet za besedo; 13.35 Glasbeni rondo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Koncerti na tujem; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirčni utriek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; - Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHZ)

RADIO
RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan; 11.00 Studio D; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otoški kotiček; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Ivan Aleksićevič Gončarov: Oblomov; 5. nad.; 18.00 Vstala Primorska s novo življenje; 19.35 Zakljueček oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na radiju Koper; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noči in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.00 Osebnost Primorske; 12.30 Opoldnevi; 13.30 Eppur si muove; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Pregled pri

NOBELOVE NAGRADE - Nagrajeni Bruce Beutler iz ZDA, Jules Hoffmann iz Luksemburga in Ralph Steinman iz Kanade

Letošnje priznanje za medicino trem imunologom Eden izmed njih, Kanadčan Steinman, je medtem umrl

STOCKHOLM - Nobelovo nagrado za medicino bodo letos prejeli Bruce Beutler iz ZDA, Jules Hoffmann iz Luksemburga in Ralph Steinman iz Kanade za svoje dosežke na področju imunologije, so včeraj sporočili iz kraljevega instituta Karolinska v Stockholmu. Žal so pozneje odkrili, da je Steinman medtem umrl.

Beutler in Hoffmann bosta nagrada prejela za "odkritja glede aktivacije naravne imunosti". Odkrila sta receptorje, ki sprožijo prvi odziv imunskega sistema telesa v obrambi pred škodljivimi bakterijami in virusi, piše v utemeljtvu, objavljeni na uradni spletni strani Nobelovih nagrad. Steinman pa naj bi bil nagrajen za "odkritje dendritske celice in njene vloge za pridobljeno imunost". Dendritske celice so ključne v imunskem sistemu, Steinman pa je razložil, kako delujejo in regulirajo proces pridobljene imunosti, stopnje, ko se imunoorganizmi odstranijo iz telesa.

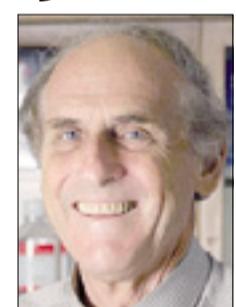
Odkritja letošnjih nagrajencev so razkrila, kako se aktivirajo začetne in

BRUCE BEUTLER
ANSA

JULES HOFFMANN
ANSA

RALPH STEINMAN
ANSA

adaptivne faze imunskega sistema, in s tem tudi omogočila vpogled v mehanizme bolezni. Njihovo delo je odprlo nove možnosti za razvoj zdravil proti infekcijam in vnetjem, pa tudi rakavim obolenjem. Nagrajeni bodo oz. naj bi skupaj prejeli 10 milijonov švedskih kron nagrade (1,07 milijona evrov). Beutler in Hoffmann si bosta razdelila polovico, drugo polovico pa so namevali podeliti Steinmanu.

Trojica si je nagrada zaslужila za odkritja, kaj sproži naravne imunske procese in kako nato pride do adaptiv-

nih procesov. Telo se namreč pred vdomom patogenih mikroorganizmov začne boriti s t. naravno imunostjo (innate immunity), "prvo linijo obrambe", ki običajno sproži vnetno reakcijo in že tu poskuša ustaviti napad mikroorganizmov. Če slednjim vendarle uspe razširiti okužbo, nastopi "druga linija obrambe", adaptivna oz. pridobljena imunost. V tej faziji celice T in B začnejo proizvajati proteine in celice, ki uničujejo okužene celice. Po uspešni obrambi infekcijskega napada pa si adaptivna imunost ustvari "spomin" za hitrešo in še mo-

čnejo mobilizacijo obrambe pred napadom enakega mikroorganizma.

Z Univerze Rockefeller v New Yorku pa včeraj po objavi imen treh letošnjih Nobelovih nagrajencev za medicino sporočili, da je Kanadčan Ralph Steinman tri dni prej umrl, potem ko se je štiri leta boril z rakom trebušne slinavke. Nobelove nagrade se načeloma ne podeljujejo posthumno, odbor, ki je izbiral nagrajence, pa za Steinmanovo smrt ni vedel.

Kot je povedal član odbora za Nobelove nagrade Goran Hansson, za

Steinmanovo smrt takrat, ko so sprejeli odločitev o letošnjem nagrajencu, niso vedeli. Sedaj bodo temeljito preučili pravila in na osnovi tega sprejeli morebitne nadaljnje korake. Ali utegnejo nadaljnje preklicati, zaenkrat ni jasno.

Na Univerzi Rockefeller, kjer je bil Steinman zaposlen, so med drugim pojasnili, da so mu raka trebušne slinavke diagnosticirali pred štirimi leti. Da je živel še tako dolgo, pa je med drugim zaslužna posebne, na dendritskih celicah utemeljene imunoterapije, ki jo je zasnoval Steinman sam.

Z včerajšnjo objavo dobitnikov Nobelovih nagrad za medicino se je začel teden objave letošnjih Nobelovih nagrajenec. Danes bo objavljeno ime letošnjega dobitnika nagrade za fiziko, jutri pa za kemijo. V četrtek bo znani dobitnik nagrade za književnost, 10. oktobra pa bo znano še ime letošnjega Nobelovega nagrajenca za ekonomijo. Ime dobitnika najbolj prestižne med Nobelovimi nagradami, nagrade za mir, bo do objavili v petek v Oslo. (STA)

